

ligere har sagt. Det har vi så sandelig også måttet konstatere at vi har skullet gøre, for det, vi skal diskutere efterfølgende, er jo helt, helt anderledes. Man kan godt sige sådan med lidt sarkasme, at hvis ministeren kun regnede med, at der kom 1.000, og tallet i 1996 var næsten 7.000, burde der jo næsten være endnu mere grund til at stramme meget mere, end der lå i de udtalelser, som ministeren kom med i starten. Men desværre er det gået den modsatte vej.

Så skal jeg sige, at jeg selvfølgelig anbefaler Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse, og jeg skal også meddele, at vi naturligvis efterfølgende vil stemme på Venstres og De Konservatives, hvis vores eget ikke skulle blive vedtaget. Men o.k., vi fortsætter debatten, og det skal jo nok komme til at gå hedt til.

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 40 af Pia Kjærsgaard (DF) (se foran) forkastedes, idet 6 (FP og DF) stemte for, 92 (S, V, KF, SF, RV, EL og CD) imod.

Forslag til vedtagelse nr. V 41 af Helge Adam Møller (KF) og Birthe Rønn Hornbech (V) (se foran) forkastedes, idet 40 (V, KF, FP og DF) stemte for, 57 (S, SF, RV, EL og CD) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

**8) Første behandling af lovforslag nr. L 154: Forslag til lov om ændring af udlændinge-loven, straffeloven og ægteskabsloven. (Tidsubegrænset opholdstilladelse, asyl, familie-sammenføring og udvisning m.v.).**  
Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen).  
(Fremsat 17/12 97).

Sammen med denne sag foretoges:

**9) Første behandling af lovforslag nr. L 155: Forslag til lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov).**  
Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen).  
(Fremsat 17/12 97).

**10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 55:**

**Forslag til folketingsbeslutning om en ny udlændingepolitik.**

Af Birthe Rønn Hornbech (V) og Helge Adam Møller (KF) m.fl.  
(Fremsat 6/11 97).

**11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 71:**

**Forslag til folketingsbeslutning om en samlet indsats for bedre integration af flygtninge og indvandrere.**

Af Helge Adam Møller (KF) og Birthe Rønn Hornbech (V) m.fl.  
(Fremsat 19/11 97).

**12) Første behandling af lovforslag nr. L 115:**

**Forslag til lov om ændring af udlændinge-loven. (Afskaffelse af de facto-status).**

Af Tom Behnke (FP) m.fl.  
(Fremsat 2/12 97).

**13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 79:**

**Forslag til folketingsbeslutning om udlændingekontrakter.**

Af Tom Behnke (FP) m.fl.  
(Fremsat 4/12 97).

**14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 91:**

**Forslag til folketingsbeslutning om udvisning af kriminelle udlændinge og foranstaltninger over for udlændinge, der ikke vil medvirke til udsendelse, m.v.**

Af Tom Behnke (FP) m.fl.  
(Fremsat 16/12 97).

**15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 93:**

**Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af særrettigheder for udlændinge.**

Af Tom Behnke (FP) m.fl.  
(Fremsat 19/12 97).

**Anden næstformand (Henning Grove):**

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid for ordførerne i første omgang på 20 minutter.

Forslagene sattes til forhandling.

## Forhandling

**Indenrigsministeren** (Thorkild Simonsen):

Vi skal i dag behandle ikke færre end otte forskellige forslag på udlændingeområdet. Det giver os lejlighed til en samlet debat om en række helt principielle spørgsmål. Hvilke mål skal vi sætte os med hensyn til behandling af flygtninge og indvandrere; hvilke midler er nødvendige for at opfylde disse målsætninger?

Regeringens overordnede politik på området er klar og velfabulanceret. Vi skal udvise medmenneskelighed og konsekvens. Udlændinge, der flygter til Danmark, fordi de er personligt forfulgt i deres hjemland, eller udlændinge, der har en nær familiemæssig tilknytning til Danmark, skal kunne få ophold her.

Udlændinge, der ikke har et sådant opholdsgrundlag, men som bare kommer her til landet for at udnytte vores velfærdssystem, skal derimod ikke have opholdstilladelse. Sådan er det, og sådan må det nødvendigvis være. Vi skal leve op til vores internationale forpligtelser, og vores lovgivning skal respektere grundlæggende principper om retssikkerhed. Men vi kan ikke alene løse verdens fattigdomsproblemer.

De udlændinge, der får lov til at opholde sig her i landet, skal behandles ordentligt og hjælpes til rette. Ethvert tilløb til diskrimination skal bekæmpes. Passiv hjælp er ikke nok. Ægte medmenneskelig omsorg viser sig også ved at stille krav. Den hidtidige indsats for at integrere flygtninge og indvandrere har ikke været god nok. Der er ikke blevet stillet tilstrækkeligt med udfordringer og krav. Udlændinge er derfor i alt for stort et omfang blevet passive klienter i det sociale system, hvilket aldrig har været meningen.

Det er ikke godt nok for den enkelte udlænding, det er heller ikke godt nok for det danske samfund. Regeringens nye integrationspolitik vil derfor stille krav til nyankomne udlændinge. Flygtninge og indvandrere skal derfor have både ret og pligt til danskundervisning og reelle tilbud om aktivering. Målet er, at flygtninge og indvandrere bliver ydende medlemmer af det danske samfund på lige fod med danske statsborgere.

Regeringen vil fortsat føre en konsekvent udlændingepolitik. En bred opbakning til en medmenneskelig politik forudsætter naturligvis, at misbrug og omgåelse af regler begrænses mest muligt. På det område har regeringen siden 1993 gennemført en lang række nødven-

dige justeringer og opstramninger. Senest har regeringen fået vedtaget regler om øget anvendelse af fingeraftryk, DNA-prøver og udvisning af narkokriminelle udlændinge.

I fortsættelse af disse nødvendige initiativer lægger regeringen op til en lang række yderligere justeringer og opstramning af regler i udlændingeloven: De facto-begrebet præciseres, så der fremover ikke kan herske tvivl om, at kun personligt forfulgte skal have asyl; adgang til familiesammenføring ved proformaægteskaber afskaffes; det bliver nemmere at udvise udlændinge, der begår personfarlig kriminalitet – og sådan kunne jeg blive ved.

Jeg vil derefter kommentere beslutningsforslag nr. B 55 og B 71 fra Det Konservative Folkeparti og Venstre. Fuldstændig som regeringens to lovforslag lægger de to partiers forslag op til ændringer af udlændingeloven og til et samlet udspil til en bredere integration af udlændinge i Danmark. En lang række af de forslag, der foreligger, er i god overensstemmelse med regeringens politik og de forslag til ændring af udlændingeloven og en ny integrationslov, som skal behandles her i dag.

Jeg kan nævne punkt 7 i beslutningsforslag nr. B 55 om, at kommunerne skal være ansvarlige for integrationen af flygtninge. Som det fremgår af regeringens forslag til integrationslov, foreslås det netop at lægge ansvaret for integrationen ud til kommunerne. Efter regeringens opfattelse vil kommunerne i kraft af deres placering i lokalsamfundet have bedst mulighed for en vellykket integration.

Hermed være ikke sagt, at regeringen er utilfreds med Dansk Flygtningehjælps hidtidige indsats. Efter forslaget vil det da også være sådan, at kommuner, der ikke selv ønsker at varetage opgaven, kan udlicitere den, f.eks. til Dansk Flygtningehjælp.

I øvrigt vil regeringen økonomisk sikre Dansk Flygtningehjælps fortsatte virke på integrationsområdet i overgangsfasen. I tiden derefter bliver Dansk Flygtningehjælps væsentligste rolle nok at yde konsulentbistand til kommunerne. Dansk Flygtningehjælps ansatte vil der under alle omstændigheder blive brug for i den fremtidige styrkede integrationsindsats – ja, der bliver snarere brug for flere personer.

Regeringen går selvfølgelig også ind for en effektiv behandling af asylsager og en forstærket indsats mod misbrug af udlændingeloven, så vi har ingen problemer med punkt 6 i beslutningsforslaget.

Lad mig i den forbindelse fremhæve de såkaldte motivationsfremmende foranstaltninger, som blev indført sidste sommer. Udlændinge, der ikke vil medvirke til at give oplysninger i deres sager om opholdstilladelse, og udlændinge, der modarbejder udsendelse af landet, kan pålægges meldepligt hos politiet og få frataget kostpenge, tøjpenge og lomme penge. Disse regler foreslår regeringen nu bliver justeret, så udlændinge, der modvirker sagens oplysning fremover, som hovedregel skal fratages kostpenge, tøjpenge og lomme penge. Regeringen tolererer ikke misbrug af udlændingeloven.

Også punkt 9 om skærpelse af kursen mod kriminelle udlændinge er der taget højde for med det forslag, regeringen kommer med. Det strammer op på udvisningsreglerne. Det foreslås således, at udlændinge med mere end 7 års ophold skal kunne udvises, hvis de får en ubetinget fængselsstraf på 4 år. I dag er grænsen 6 år. For udlændinge, der har opholdt sig i kortere tid end 7 år i Danmark, skal der på samme måde ske en justering i skærpet retning.

Herudover foreslås det, at de særlige regler om udvisning, der gælder for narkokriminelle, bliver suppleret med en tilsvarende adgang til at udvise udlændinge, der er dømt for forskellige personfarlige forbrydelser såsom mord, voldtægt, røveri og grov vold. En dom på ubetinget fængselsstraf på 30 dage eller mere vil således som hovedregel kunne danne grundlag for udvisning.

Jeg kan også nævne punkt 10 om strengere straf for menneskesmugling. I regeringens forslag lægges der således op til en forhøjelse af strafferammen for menneskesmugling under skærpede omstændigheder fra 2 til 4 års fængsel. Samtidig foreslås det, at udlændinge, der idømmes ubetinget straf for menneskesmugling, ligesom narkodømte skal udvises uanset længden af opholdet i Danmark.

I beslutningsforslag nr. B 71 om en samlet indsats for en bedre integration af flygtninge og indvandrere har jeg noteret mig, at Det Konservative Folkeparti og Venstre ifølge bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 71 mere overordnet kan tilslutte sig regeringens tanker på integrationsområdet, hvilket er meget tilfredsstillende. Forslagsstillerne har således blandt andet anført, og jeg citerer:

»Den hidtidige integration af flygtninge og indvandrere ikke har været god nok. Alt for mange er blevet gjort til klienter i det danske sociale system og henvist til passiv forsørgelse.«

Og senere:

»Sigtet er, at de nyankomne får ret og pligt til at finde en plads på arbejdsmarkedet og at klare sig selv.«

Ifølge forslagsstillerne er det endvidere hensigten at styrke udlændingenes danskundskaber, få udlændinge ind på arbejdsmarkedet, iværksætte en øget kriminalpræventiv indsats og bekæmpe ghettodannelse.

Der er ingen – og jeg gentager – der er ingen af disse overordnede målsætninger, som regeringen ikke kan støtte. Det er da også disse målsætninger, der ligger til grund for regeringens samlede udspil på integrationsområdet.

Når jeg vender mig mod de mere konkrete punkter i beslutningsforslaget, har jeg noteret mig, at forslagsstillerne ønsker, at flygtninge og indvandrere, der ikke kan tale dansk, som betingelse for at få bistandshjælp skal deltage i danskundervisning. Det forslag har regeringen ingen problemer med. Det er allerede sådan i dag, at kommunerne som hovedregel stiller krav om deltagelse i danskundervisning som betingelse for at få udbetalt bistandshjælp.

Efter regeringens samlede udspil på integrationsområdet vil indsatsen for at tilskynde nyankomne og herboende udlændinge til at lære dansk skulle styrkes væsentligt. For de nyankomne udlændinge vil der være mulighed for at nedsætte eller stoppe introduktionsydelsen, hvis introduktionsprogrammet, herunder danskundervisningen, ikke følges i tilstrækkeligt omfang. Endvidere vil manglende deltagelse i introduktionsprogrammet kunne betyde, at der ikke meddeles permanent opholdstilladelse. Ledige udlændinge, der allerede er her i landet, men som ikke behersker dansk i tilstrækkeligt omfang, skal ifølge regeringens samlede udspil på området have både ret og pligt til danskundervisning.

Jeg ser på denne baggrund med fortrøstning frem mod Folketingets behandling af regeringens lovforslag om integration. Når der er en sådan grundlæggende enighed om dette noget forsømte, men helt centrale område, må politisk drilleri – hvis man ikke skal sige usaglige, taktiske hensyn – i alt fald ikke føre til, at vi ikke får gennemført de nødvendige initiativer, når vi er enige herom.

Når regeringen alligevel ikke kan støtte de to beslutningsforslag, nr. B 55 og B 71, i deres helhed er det, fordi de enkelte forslag indeholder en række konkrete tiltag, som regeringen ikke kan tiltræde. Lad mig her nævne punkt 2 i

beslutningsforslag nr. B 55 vedrørende midlertidig opholdstilladelse til flygtninge under de første 7 års ophold i Danmark. Regeringen ønsker ikke en generel regel, der betyder, at en anerkendt flygtning i 7 år skal leve i uvished om sin videre skæbne. Det ville ikke være fremmende for integrationsindsatsen og indsatsen for at motivere flygtninge til at komme i arbejde.

Regeringen ønsker derimod, at der skal stilles krav til de udlændinge, som skal have permanent opholdstilladelse. Udlændinge skal gøre sig, kan vi godt sige, fortjent til en tidsubegrænset opholdstilladelse. De skal opfylde de betingelser, der fremgår af regeringens forslag til ændringer af udlændingeloven. Der er tale om nogle objektive og – synes jeg – rimelige kriterier.

Kriterierne indebærer, at der som hovedregel kun skal gives tidsubegrænset opholdstilladelse til udlændinge, der deltager i introduktionsprogrammet og dermed kvalificerer sig til at komme ud på arbejdsmarkedet eller i uddannelse. Det skal endvidere stilles som betingelse, at udlændinge ikke begår kriminalitet af en vis grovhed, og at de ikke har stor gæld til det offentlige.

Vi skærper altså kravene til vore udlændinge for at opnå en tidsubegrænset opholdstilladelse, og så er det også vores pligt at blive bedre til at indføre disse udlændinge i samfundet. Det er det, regeringens forslag til ny integrationslov egentlig handler om.

Beslutningsforslagets punkt 4 om ophævelse af retskrav på de facto-status kan regeringen heller ikke støtte. Hvis vi vælger at ophæve denne bestemmelse, vil vi fortsat være nødt til ligesom en række af vore nabolande at give opholdstilladelse til de pågældende personer, men vi vil skulle kalde det noget andet. De personer, der i dag får de facto-status, vil nemlig typisk være beskyttede mod udsendelse efter torturkonventionen, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller andre internationale forpligtende aftaler. Vi er derfor, uanset hvad vi kalder reglerne, nationalt forpligtede til at give de pågældende beskyttelse i Danmark. Derfor har vi også denne fælles betegnelse.

I beslutningsforslagets punkt 5 stilles der forslag om ophævelse af retskrav på familiesammenføringer. Forslaget er for os unuanceret og tager efter vores mening ikke højde for Danmarks internationale forpligtelser.

Regeringens forslag til en ændring af udlændingeloven, som vi behandler her i dag, indeholder et andet forslag, nemlig at indvandrere skal have haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mindst 3 år for at få ret til familiesammenføring med sin ægtefælle eller samlever. Endvidere skal indvandreres retskrav på familiesammenføring med forældre helt ophæves. Regeringen vil ikke være med til at begrænse retten til at familiesammenføre for danske statsborgere, nordiske statsborgere eller flygtninge. Regeringens lovforslag indeholder derimod forslag om, at indvandreres ret til at familiesammenføre bliver begrænset.

Efter regeringens lovforslag stilles der endvidere krav om, at en indvandrer skal godtgøre at kunne forsørge sin ægtefælle, medmindre særlige grunde taler imod. Hvis denne betingelse ikke er opfyldt, kan der ikke gives familiesammenføring. Endvidere følger det af regeringens lovforslag, at forsørgelseskravet løbende skal kunne vurderes. Hvis man ikke overholder et forsørgelseskrav, vil det kunne betyde, at opholdstilladelsen inddrages. Jeg må konstatere, at regeringen og forslagsstillerne ikke kan ligge langt fra hinanden i dette spørgsmål.

Endvidere henvises der i beslutningsforslaget til, at asylansøgere, der befinder sig i Danmark, ikke har eller ikke kan erhverve opholdstilladelse og ikke kan opnå opholdsgrundlag ved indgåelse af ægteskab med herboende.

Også dette forslag er der taget højde for i regeringens lovforslag. Efter lovforslaget vil udlændinge, der kun har opholdt sig her i landet, mens deres ansøgning om opholdstilladelse behandles, ikke have adgang til at indgå ægteskab. Dermed kan de pågældende heller ikke få opholdstilladelse i medfør af et sådant ægteskab. Det drejer sig vel højst om en periode på 5-6 måneder.

Forslagsstillerne nævner endelig i bemærkningerne, at arrangerede ægteskaber ikke skal kunne medføre familiesammenføring i Danmark. Regeringen er helt enig heri, og det fremgår da også af regeringens lovforslag, at sådanne arrangerede ægteskaber ikke medfører et retskrav om familiesammenføring.

Forslagsstillerne tager i punkt 8 spørgsmålet om obligatorisk danskundervisning op.

Netop danskundervisningen er et af de centrale punkter i integrationsforslaget, og danskundervisningen skal fremover tilbydes alle nyankomne indvandrere og flygtninge og er et væsentligt led i det integrationsprogram, som er

indeholdt i integrationsforslaget. Manglende deltagelse i danskundervisning kan føre til, at den introduktionsydelse, der er knyttet til programmet, ikke udbetales eller kun udbetales delvist.

Endvidere har den enkelte udlændings deltagelse i introduktionsprogrammet og dermed i danskundervisningen i sidste ende betydning for, om Udlændingestyrelsen kan meddele tidsubegrænset opholdstilladelse.

Jeg har med glæde noteret mig, at forslagsstillerne i bemærkningerne til beslutningsforslaget erklærer sig som tilhænger af såvel introduktionsydelsen som kravet om aktiv deltagelse i danskundervisning som betingelse for udbetaling af den nævnte særlige ydelse.

Forslagsstillerne gør sig endvidere til talsmænd for, at der skal være egenbetaling knyttet til danskundervisningen og til andre sprogmæssige tilbud.

Her må jeg imidlertid erklære mig uenig. Netop tilegnelse af danskundskaber er det centrale for en vellykket integration i det danske samfund og en forudsætning for at kunne blive selvforsørgende og få arbejde. Det vil derfor være yderst u hensigtsmæssig – for at sige det pænt – at kræve betaling for netop disse tilbud. Et betalingskrav ville efter regeringens opfattelse endvidere harmonere dårligt med at udbetale introduktionsydelse, der som nævnt forudsætter, at man deltager i danskundervisningen.

Forslagsstillerne efterlyser motivation til at deltage i danskundervisning. Nedsættelse eller bortfald af introduktionsydelsen vil efter regeringens opfattelse være tilstrækkelig motivation.

Fra B 71 om en samlet indsats for en bedre integration af udlændinge i Danmark vil jeg også kommentere nogle af de konkrete forslag, som regeringen ikke kan støtte.

I forslagens punkt 4 om bekæmpelse af ghettodannelser foreslås det, at kommuner med en vis koncentration af flygtninge og indvandrere får mulighed for at indføre et stop for yderligere placering af flygtninge og indvandrere i lokalområdet. Endvidere foreslås det, at kommunerne får adgang til inden for kommunen at sprede – jeg kan bedre lide ordet fordele – flygtninge og indvandrere boligmæssigt.

Det forslag kan jeg ikke gå ind for. I regeringens lovforslag om integration er der i stedet lagt op til, at der skal ske en mere ligelig fordeling af flygtninge mellem kommunerne. Der er

alt for mange eksempler på kommuner, som hidtil har kørt på frihjul. Regeringen foreslår derfor, at der fastsættes en kvote for fordeling af flygtninge, som om nødvendig kan gennemføres ved et lovindgreb, det, man kalder tvang.

Nu er jeg godt klar over, at netop denne del af regeringens integrationslov ikke er blevet specielt godt modtaget i Venstre og Det Konservative Folkeparti. Særlig har jeg bemærket, at Venstres fru Birthe Rønn Hornbech har fremført kritik af forslaget. Vi har imidlertid ikke hørt, hvordan Venstre har tænkt sig at løse problemet med den skæve fordeling af udlændinge her i landet. Hvornår kommer – kan man sige – Venstre med et realistisk løsningsforslag?

Lad mig i den forbindelse minde om, at min tidligere borgmesterkollega, Evan Jensen, formand for Kommunernes Landsforening, der ud over at være dennes formand også kommer fra samme parti som fru Birthe Rønn Hornbech, har udtalt sig til fordel for regeringens forslag. Så der er i alt fald håb om, at Venstre også har den mening.

Under forslagens punkt 1 foreslås det bl.a. at begrænse det maksimale antal fremmedsprogede elever i skoleklasser til højst 25 pct. Forslagsstillerne lægger i den forbindelse op til, at kommunerne skal have adgang til at fordele fremmedsprogede elever, således at andelen ikke overstiger 25 pct.

Efter de nugældende regler er der imidlertid allerede mulighed for en vis fordeling af fremmedsprogede børn inden for kommunen, og det bliver også gjort. Der kan oprettes særlige modtageklasser uden for det normale skoledistrikt, og der er på Undervisningsministeriets område afsat 100 mio. kr. til brug for lokale projekter, der bl.a. har til formål at fastholde danske børn i skoler med mange tosprogede elever.

Lad mig lige uden for det her område sige, at noget lignende kan jo også ske på boligområdet efter de nye tiltag, der er kommet fra boligministeren, om at fordele flygtninge bedre inden for den enkelte kommune.

Som led i en øget kriminalpræventiv indsats indeholder beslutningsforslagets punkt 3 et forslag om mandsopdækning af unge kriminelle. Regeringen er meget opmærksom på, at der særlig i visse større byer er tegn på, at tiltagene uroligheder og kriminelle handlinger er forbundet med unge indvandrere og flygtninge. Problemet har til tider desværre udviklet sig til egentlig gadebandekriminalitet, hvor også danske bander kæmper imod de andre.

Denne udvikling udgør et alvorligt problem, og regeringen finder det uhyre vigtigt, at der sættes målrettet ind over for de to grupper. Dialog og opbygning af tillidsforhold i det lokale miljø mellem unge med en anden etnisk baggrund end den danske og politiet er nogle af kodeordene til løsning af problemerne. Det samme gælder selvfølgelig over for de bander med dansk baggrund, som også findes.

Justitsministeren har over for mig oplyst, at der allerede lokalt af politiet er taget en række initiativer over for grupperne. Spørgsmålet drøftes også i en arbejdsgruppe under Rigspolitechefen. Arbejdsgruppen skal på baggrund af materiale indhentet fra politikredsen pege på forskellige modeller for en styrket indsats både på det præventive og det efterforskningsmæssige område.

Regeringen vil endvidere i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd udarbejde behandlingsplaner for de berørte boligområder i de kommuner, der har problemerne inde på livet. I den forbindelse vil der blive sat ind med en målrettet kriminalpræventiv og socialpædagogisk indsats med inddragelse af repræsentanter for de etniske minoriteter.

Det er i øvrigt forudsat i finanslovaftalen, at politiet anvender sin merbevilling på 300 mio. kr. over de næste 2 år således, at der kan ind sættes ekstra politimandskab i de byer, hvor gadebandekriminaliteten er særlig udtalt.

Med hensyn til forslaget om styrkelse af samarbejdet mellem politi, socialforvaltning og forældre er det stort set identisk med et af de initiativer på det sociale og forebyggende område, der indgår i regeringens voldspakke fra sidste år. Heri indgår således bl.a. en målsætning om, at forældrene straks skal inddrages, når et barn har gjort sig skyldig i kriminalitet. Og hvis der er behov for det, skal der herudover lægges en handlingsplan i form af en social aftale om yderligere foranstaltninger.

Beslutningsforslaget indeholder således ikke på dette punkt noget nyt i forhold til de initiativer, som regeringen allerede er ved at sætte i værk i forlængelse af vedtagelsen af voldspakken.

Det foreslås endvidere, at der indføres en særlig samfundstjeneste for unge kriminelle mellem 12 og 17 år. Justitsministeren har oplyst over for mig, at der for de 15-17-årige allerede efter gældende regler er mulighed for at idømme samfundstjeneste, hvis anvendelse af betinget dom ikke anses for tilstrækkelig. Sam-

fundstjeneste er et alternativ til ubetinget frihedsstraf, og sanktioner bør efter regeringens opfattelse ikke have et særlig udvidet anvendelsesområde netop for de 15-17-årige.

Det er regeringens opfattelse, at også unge under den kriminelle lavalder på 15 år, som begår kriminalitet, skal mødes med hurtige reaktioner, der både signalerer samfundets misbilligelse og ønsket om at hjælpe den unge, men det skal også være en social indsats og ikke en straf, sådan som forslagsstillerne reelt lægger op til.

Forslaget om forsøg med weekendfængsel er ikke nyt. Det indgik også i et andet beslutningsforslag fra Venstre og De Konservative – forslaget hedder B 38 – som Tinget behandlede sidste uge. Jeg skal derfor ikke gentage de tungtvejende praktiske problemer, der ville være forbundet med at indføre weekendfængsel, men blot fastslå, at regeringen ikke – i alt fald på nuværende tidspunkt – kan støtte forslaget.

Spørgsmålet om alternative afsoningsformer indgår imidlertid i de undersøgelser af Kriminalforsorgen, som skal føre frem til en flerårig aftale om Kriminalforsorgens bevilling fra 1999.

Forslaget om indførelse af obligatorisk fængselsbesøg for alle kriminalitetstruede unge kan måske umiddelbart forekomme som en god idé. Justitsministeren har imidlertid over for mig oplyst, at et forsøg i Statsfængslet i Nyborg – det var i 1989-1990 – viste, at fængselskonfrontationen kun i ringe grad havde den tilsigtede virkning. Således har kun 2 ud af de 16 unge, der deltog i forsøget, holdt sig kriminalitetsfri, mens mindst 9 af de resterende efterfølgende har fået ubetingede fængselsstraffe. På baggrund af disse erfaringer har justitsministeren ikke for tiden planer om nye forsøg på dette område.

Forslagsstillerne opfordrer desuden til, at der oprettes flere sikrede pladser i lukkede institutioner. Socialministeren har i den forbindelse oplyst, at det selvfølgelig er vanskeligt at opgøre det nøjagtige tal for, hvor mange sikrede pladser der er brug for, men med voldspakken får vi nu yderligere 11 pladser, således at der i alt vil være 52 pladser. De 11 nye pladser tages i brug her i dette år.

Derudover har vi i en 3-årig forsøgsperiode fået mulighed for i særlige tilfælde at anvende de sikrede pladser til længerevarende behandling, herunder også til unge, der afsoner fængselsdom. Der er jo også mulighed for at sætte en massiv, længerevarende behandling ind andre

steder. Det kan f.eks. være i opholdssteder i henhold til bistandslovens § 66 eller i døgninstitutioner, der ikke er lukkede.

På finansloven er der afsat en pulje på 20 mio. kr. i hvert af årene 1997-2000 til at støtte etableringen af flere døgninstitutioner for børn og unge, som er psykisk skrøbelige eller har psykiske lidelser. Vi forventer her, at der samlet oprettes ca. 350 døgninstitutioner.

Da der er brug for flere alternative muligheder for at løse disse problemer, har socialministeren nedsat en arbejdsgruppe, der skal fremkomme med forslag til en målrettet indsats især med henblik på udviklingen af eventuelt nye institutionsformer specielt for unge kriminelle, herunder andengenerationsindvandrere og unge flygtninge. Arbejdsgruppen forventes at komme med et konkret løsningsforslag i løbet af det kvartal, vi er i.

Lad mig efter denne gennemgang af de to beslutningsforslag gentage, at der efter min opfattelse består en sådan principiel enighed om målene for udlændinge- og integrationspolitikken mellem forslagsstillerne og regeringen, at vi ikke må lade denne – synes jeg – enestående chance for en samlet indsats på dette område, bakket op af et bredt flertal i Folketinget, gå til bunds i uvedkommende hensyn for at sige det pænt.

Og så til Fremskridtspartiets forslag. Jeg skal måske tilføje: Fremskridtspartiets ikke særlig gennemtænkte forslag. Det drejer sig om L 115 om afskaffelse af de facto-begrebet, B 79 om udlændingekontrakter, B 91 om udvisning af kriminelle udlændinge samt B 93 om ophævelse af særrettigheder for udlændinge.

Fremskridtspartiet baserer i vidt omfang argumentationen for sine forslag på nogle forudsætninger eller antagelser, som ikke har hold i virkeligheden. Regeringen kan derfor ikke anbefale Folketinget at stemme for de 4 forslag. Lad mig kort fremdrage et par eksempler:

Det står særlig galt til med forslag nr.: L 115 om afskaffelse af udlændingelovens bestemmelser om de facto-flygtninge. Fremskridtspartiet hævder for det første, at en afskaffelse af de facto-bestemmelsen i udlændingeloven vil betyde, at de danske asylregler ikke vil afvige så væsentligt fra andre landes politik på området. Partiet forventer endvidere, at en afskaffelse af bestemmelsen herom må forventes at føre til et fald i antallet af meddelte opholdstilladelser svarende til det antal personer, der i dag meddeles de facto-status.

Begge dele er meget forkert. Fremskridtspartiet ved det. Eller skal vi sige burde vide det? Der er ingen, absolut ingen, af de lande, som vi sammenligner os med, der ikke yder beskyttelse ud over de rammer, der sættes i FN's flygtningekonvention. De kalder det ganske vist noget andet i visse andre lande. Hvis vi afskaffer vores begreb, som hedder de facto-begrebet, vil vi, som jeg allerede har nævnt tidligere, være nødt til at sætte noget andet i stedet for at kunne overholde visse internationale forpligtelser.

Fremskridtspartiet hævder for det andet, at »De andre europæiske lande afviser personer, som kommer fra områder, der ikke er omfattet af flygtningekonventionens bestemmelser.« Jeg tror nok, at en repræsentant for forslagsstillerne bør fortælle, hvad det er for nogle områder, der ikke er omfattet af konventionen.

Konventionen gælder nemlig uden geografiske begrænsninger. Der er ikke det område i verden, som ikke er omfattet af den, så også her gør Fremskridtspartiet sig skyldig i en bekymrende mangel på indsigt i det, man udtaler sig om, her endda i form af et lovforslag.

Det kan selvfølgelig være, at forslagsstillerne med sætningen forsøger at sige, at de andre vesteuropæiske lande ikke yder beskyttelse ud over flygtningekonventionen. Den påstand har jeg allerede to gange været inde på og kan altså afvise den.

Fra B 79 om udlændingekontrakter kan jeg nævne forslaget om indførelse af en pligt for udlændinge til at bo i et anvist område af landet. Regeringen er enig i, at det er afgørende for en bedre indpasning i det danske samfund, at der sker en jævn geografisk fordeling af nyankomne udlændinge. Derfor omhandler regeringens forslag til en ny integrationslov også som tidligere nævnt regler for førstegangsboligplacering af flygtninge. Jeg har hele tiden ønsket en bedre fordeling af udlændinge på landsplan, men jeg går ikke ind for Fremskridtspartiets forslag.

Fra B 91 om udvisning af kriminelle udlændinge kan jeg nævne, at Fremskridtspartiet foreslår, at alle udlændinge, der dømmes efter dansk lovgivning og idømmes en straf på mere end 30 dages ubetinget fængsel, skal udvises for bestandig af Danmark efter endt afsoning.

Dette forslag er efter min mening for vidtgående. Forslaget tager slet ikke højde for, hvad det er for en forbrydelse, udlændingen er dømt for. Forslaget vil f.eks. kunne medføre, at ud-

lændinge med langvarigt ophold i Danmark vil kunne udvises for bestandig f.eks. for en færdselsforseelse. Forslaget tager heller ikke højde for, at Danmark har nogle internationale forpligtelser, som vi bryder med dette.

Endelig skal jeg vedrørende B 93 om ophævelse af særrettigheder for udlændinge benytte lejligheden til at slå fast, at regeringen ikke ønsker positiv særbehandling af indvandrere og flygtninge eller andre grupper i det danske samfund. I bemærkningerne til beslutningsforslaget opregner Fremskridtspartiet en række eksempler på især det sociale og bolig-mæssige område, hvor partiet øjensynlig finder, at udlændinge får en urimelig positiv særbehandling i det danske samfund. Jeg vil ikke bruge tid på at gennemgå de enkelte eksempler, men skal blot tilføje, at nogle af dem bærer præg af, at Fremskridtspartiet ikke helt har forstået eller sat sig ordentlig ind i reglerne på dette område.

Til slut vil jeg sige, at jeg håber, at store dele af dette Folketing samler sig om regeringens to forslag. Nu har man chancen for at lave en samlet løsning, som bakkes op af et bredt flertal. Det vil være en lykke, om vi gjorde det.

#### Dorte Bennedsen (S):

Inden jeg vender mig til indholdet af regeringens forslag og de private forslag, som er til første behandling i dag, vil jeg godt bruge et par minutter på den debat om den tekniske side af regeringsforslagene, som har gået på i den sidste tid.

Det er i orden at være kritisk. Det er i orden at kræve, at lovforslag har en udformning og en opsætning, der i videst muligt omfang letter muligheden for at få et overblik over de foreslåede ændringer. Også vi synes, at forslag af størrelse og omfang som udlændingeloven bør sættes op med paralleltekster, fordi det gør overblikket væsentligt nemmere. Det er der en række ordførere der har givet udtryk for i den konkrete sag, og vi vil glæde os over, at indenrigsministeren har erkendt problemet og nu har fremsendt forslaget med paralleltekster.

Men den form, debatten og kritikken fra en enkelt ordførers side har fået, er efter min opfattelse ikke i orden. Når fru Birthe Rønn Hornbech til dagspressen siger, »... at ministeren med vilje har skruet det så utydeligt sammen, for at man ikke skal kunne gennemskue, hvad loven handler om...«, ja, så finder jeg ikke, at det er i orden. Det er faktisk meget langt fra at være i orden.

En sådan udtalelse er en til injurier grænsende grovhed, som desværre i stigende grad har præget fru Birthe Rønn Hornbechs udtalelser. I det sidste års tid har jeg gennem avislæsninger og fra arbejdet her i huset desværre fået det indtryk, at fru Birthe Rønn Hornbech delvis har tabt interessen for det arbejde, som er Folketingets, og i stedet for har sat sig for at påvise, at begreber som retssikkerhed, hæderlighed og anstændighed ikke skulle eksistere i lovgivningsarbejdet.

Jeg skal ikke forsvare hverken minister eller regering. Det kan de nok selv klare. Men jeg vil gerne forsvare den arbejdsplads, som Folketinget er, og det ordentlige og seriøse stykke arbejde, der gøres af medlemmer fra stort set alle partier.

Fru Birthe Rønn Hornbechs udtalelse både i den konkrete sag og generelt om lovgivningsarbejdet er en vildledning og en fordrejning, som er helt uacceptabel.

Fru Birthe Rønn Hornbech har udtalt, at når hun som vicepolitimester ikke kan forstå forslaget om udlændingeloven, hvordan i alverden skal andre folketingsmedlemmer så kunne forstå det. Lad mig sige, at Venstres ordfører sandelig ikke sætter sit lys under en skæppe. Nu kan der jo altså være andre årsager til, at hun ikke, som hun i hvert fald påstår, kan forstå forslaget.

Jeg skal være den første til at indrømme, at forslaget om udlændingeloven ikke er en læse let-tekst. Men det er den ændring om retsplejeloven, som vi skal behandle senere i samlingen, heller ikke. Eller forslaget om Domstolsstyrelsen. Eller psykiatriloven blot for at nævne nogle.

Ingen forslag, der drejer sig om store og komplicerede problemkredse, er eller kan være let tilgængelig. Det kræver faktisk både arbejdsindsats og fordybelse at sikre sig, at den endelige lov får det indhold, som Folketingets flertal ønsker. Og jeg må indrømme, at jeg undrer mig over fru Birthe Rønn Hornbechs modvilje mod det stykke arbejde. Det er jo faktisk det, både hun og vi andre er valgt til: at omsætte vores politik i konkret handling gennem påvirkning af den lovgivning, som bliver til i dette hus.

Jeg skal så herefter vende mig til regeringens udspil på integrations- og udlændingepolitikken samt de øvrige forslag, der er til behandling i dag.



Overskriften for de to regeringsforslag er, at Danmark fortsat skal hjælpe mennesker, som kommer til os, fordi de er forfulgt i deres hjemland, og at hjælpen skal udformes således, at internationale konventioner overholdes, at diskrimination undgås, og at retssikkerheden respekteres.

Med fremsættelsen af L 155 er der taget initiativ til, at Danmark i hvert fald mig bekendt bliver det første land i Europa, som får en samlet og gennearbejdet politik, som skal medvirke til, at flygtninge og indvandrere kan blive ydende medlemmer af samfundet på lige fod med danskere. Det er et godt og et rigtigt skridt, som vil blive til gavn for det danske samfund og ikke mindst til gavn for de flygtninge og indvandrere, som har haft et stort ønske om at kunne være aktive samfundsborgere, men som har haft store vanskeligheder bl.a. ved at få arbejde.

Vi er i den heldige situation, at vi har fået en række høringssvar og reaktioner inden førstebehandlingen i dag, og jeg vil gerne citere fra indledningen af svaret fra Det Danske Center for Menneskerettigheder, hvor det hedder:

»Mens der ikke kan være tvivl om, at forslaget til integrationslov generelt set vil have positive virkninger på flygtnings og indvandreres samfundsmæssige integration og livsbetingelser, og at det derfor vil bidrage til en øget grad af ligebehandling for disse minoritetsgrupper, synes forslaget på den anden side at rejse visse principielle menneskeretlige problemer. Nogle af de midler, der foreslås taget i anvendelse for at opnå det overordnede mål, må umiddelbart forekomme vanskeligt forenelige med Danmarks internationale forpligtelser. Dette kan ganske vist tænkes opvejet af, at de pågældende foranstaltninger vil tilgodese det overordnede positive formål at forbedre disse persongruppers retsstilling.«

Jeg skal ikke ved det citat prøve at skjule, at både Menneskerettighedscentret og ikke mindre Dansk Flygtningehjælp har peget på en række punkter i regeringsforslagene, hvor de mener, at der kan være problemer af forskellig art. Men jeg finder det alligevel værd at hæfte sig ved udgangspunktet: at der ikke er tvivl om, at integrationsloven vil have positive virkninger for de pågældendes integration og livsbetingelser.

Det er netop det, som er intentionen bag regeringsforslaget, at udlændinge, som får ret til at opholde sig i Danmark, gives muligheder

for at blive aktive medlemmer af samfundet på lige fod med danskerne. Og den grundholdning er det efter vores opfattelse vigtigt at fastholde, og vi mener også, at regeringens forslag er udformet sådan, at målet vil kunne nås.

Jeg vil gerne generelt sige om høringssvarene, at de indvendinger og de spørgsmål, der rejser, tager vi alvorligt. Vi tror, at en del af dem beror på misforståelser, som kan afklares. Andre kan løses gennem nærmere præciseringer. Men de vil alle blive taget med i det udvalgsarbejde, som nu går i gang.

Jeg vil godt allerede nu kommentere den indvending, der er rejst fra flere sider, gående på, at gruppen af nytilkomne udlændinge på visse punkter får begrænsede rettigheder i forhold til danskerne. Det er jo korrekt, når det gælder bl.a. pligten til at blive boende i den anviste kommune og den foreslåede integrationsydelse.

Men man skal ikke i denne sammenhæng glemme, at der også er forskelsbehandling med positivt fortegn, og her tænker jeg bl.a. på kommunens pligt til at skaffe de pågældende en passende bolig, og at bopælspligten, som jo i øvrigt ikke er absolut, hænger sammen med det at sikre de nye udlændinges ret til et treårigt sammenhængende integrationsstilbud med både sprogundervisning, arbejdsmarkedsopklæring og -tilknytning.

Blandt de problemer, der har været i den hidtidige integrationsindsats, vil jeg pege på et par stykker. En række kommuner har haft en relativ stor koncentration af flygtninge og indvandrere, hvilket har vanskeliggjort deres kontakt til det danske samfund og især har gjort det vanskeligt for dem at få arbejde, hvad vi jo også kan læse ud af vores arbejdsløshedsstatistikker. Dertil kommer, at integrationstilbudet hidtil kun har været rettet mod flygtninge, og at det har haft sprogundervisning som sit hovedindhold, og dertil har programmet kun været af ca. 20 timers ugentlig varighed.

Både af hensyn til sprogindlæringen og til integrationen er det vigtigt, at indsatsen tilrettelægges som et heldagsforløb med en tæt kombination af sprogundervisning og arbejdsmarkedsrelaterede tiltag. At skulle anvende dansk i en dagligdagssituation på en arbejdsplads er et meget væsentligt led i sprogindlæringen. Skal ikke mindst arbejdsmarkedstilknytningen lykkes, er det en vigtig forudsætning, at der sker en bedre geografisk fordeling af de nytilkomne udlændinge.

Der har fra forskellig side også været rejst indvendinger imod, at ansvaret for sprogundervisning nu overgår til kommunerne. Og her til er svaret jo, at hvis der skal være den helt nødvendige sammenhæng mellem sprogundervisning på den ene side og de arbejdsmarkedsrelaterede tiltag på den anden side, er det afgørende nødvendigt, at det er én og kun én instans, som har det overordnede ansvar.

Og denne instans må være kommunen, fordi den har langt den næreste tilknytning til og viden om mulighederne på det lokale arbejdsmarked. Men at kommunen har det overordnede ansvar, er selvfølgelig ikke ensbetydende med, at enhver kommune med 50 eller 100 udlændinge nu skal til at oprette deres egen sprogskole.

Det ville både være mindre effektivt og også dyrere. De mindre kommuner kan gå sammen om sprogundervisning, og de kan, hvad jeg personlig tror i høj grad bliver tilfældet, entrere med nogle af de nuværende udbydere af undervisningen og her ikke mindst med Dansk Flygtningehjælp og på den måde trække på den eksisterende ekspertise.

Den omstændighed, at kommunerne nu får hovedansvaret for integrationsindsatsen, må ikke på nogen måde opfattes som en nedvurdering af det arbejde, Dansk Flygtningehjælp gennem en årrække har udført på dette område. I Socialdemokratiet er vi overbevist om, at flygtningehjælpen også fremover har en væsentlig opgave at udføre på dette felt, men nu i højere grad som entreprenører for kommunerne, og derfor ligger der også en selvstændig opgave i at sikre, at overflytningen af ansvaret fra flygtningehjælpen til kommunerne sker på en sådan måde og på sådanne vilkår, at flygtningehjælpen fortsat vil være i stand til at løse de opgaver, kommunerne beder den om.

Den anden del af regeringens udspil er lovforslag nr. L 154, ændring af udlændingeloven m.v. Også her har der jo været en del debat om de enkelte forslag, og jeg skal derfor kommentere nogle af ændringerne.

Formuleringen i § 7, stk. 2, omhandler de facto-flygtningene. Baggrunden for formuleringen er, at det fra forskellig side har været påstået, at der er gået skred i kriterierne for asyl til de facto-flygtninge. Det mener vi ikke har været tilfældet, men vi er tilfredse med formuleringen af paragraffen, fordi det herved fastslås, hvad der hele tiden har været hensigten med bestemmelsen om de facto-flygtninge.

Forslaget indebærer også, at asylansøgere ikke har ret til at indgå ægteskab i sagsbehandlingsfasen, eller hvis de står til udvisning efter afslag. Socialdemokratiet er blevet revet i næsen, at vi i 1992 i ret skarpe vendinger tog afstand fra et tilsvarende forslag fra den borgerlige regering, men at vi nu øjensynlig har ændret holdning. Jeg vedstår meget gerne, at jeg som mit partis ordfører i 1992 helt afviste forslaget fra den daværende regering, og begrundelsen var den simple og enkle, at sagsbehandlingstiden dengang var et sted mellem 24 og 36 måneder, og vi fandt det aldeles uacceptabelt at fratage mennesker retten til ægteskab i så lang en periode. Nu er sagsbehandlingstiden kommet ned på 4, 5, 6 måneder, og forbudet er derfor af langt mindre indgribende karakter. Og vi skal ærligt vedstå, at vi finder ikke, det er rimeligt, at man kan omgå et afslag på asyl ved hjælp af familiesammenføringsreglerne.

Også reglerne for familiesammenføring er blevet ændret. På den ene side er kravet om forsørgelsesevne hos danske og nordiske statsborgere og flygtninge blevet ophævet, og på den anden side er kravet til udlændinge skærpet, således at de først opnår ret til familiesammenføring efter tre års tidsubegrænset opholdstilladelse, og det vil i realiteten sige efter seks års ophold. I den forbindelse skal man huske på, at langt den overvejende del af de udlændinge er kommet til landet som familiesammenførte, og vi finder det rimeligt, at der skal gå en årrække, inden de efter et forlist ægteskab får ret til på ny at sammenføre en ægtefælle.

Endelig er det foreslået, at der ikke skal gives opholdstilladelse ved de såkaldt arrangerede ægteskaber. Det er oplagt en bestemmelse, der skal administreres med megen følsomhed, men det er også klart, at sådanne ægteskaber, når de er indgået imod de unges vilje, har givet anledning til mange tragedier, hvad landets krisecentre kan berette meget om. Derfor opfatter vi også forslaget som en håndsrækning til unge udlændinge opvokset her i landet, så de ikke lader sig tvinge ind i et uønsket ægteskab.

Vi har så en række private forslag, og dem skal jeg ikke kommentere meget på, bl.a. fordi ministeren var meget grundig i sin gennemgang af dem.

Jeg skal om de fire forslag fra Fremskridtspartiet kun sige, at vi er helt uenige i dem, og det kan ikke komme bag på Fremskridtspartiet. Det er ikke første gang, vi har diskuteret de

problemerkredse, og vi har også tidligere taget afstand fra dem.

Hvad angår Venstres og De Konservatives forslag, beslutningsforslag nr. B 55 og B 71, så ligger vores svar på dem i og for sig i vores tilslutning til lovforslag nr. L 154 og L 155, fordi de dele af V's og K's forslag, som vi kan støtte, enten er inkorporeret i regeringsforslagene, eller – som ministeren, så vidt jeg husker, også var inde på – der er taget højde for dem, nogle af dem allerede i forbindelse med voldspakken fra sidste år.

Mine sidste bemærkninger skal være, at vi finder det vigtigt, at L 154 og L 155 vedtages så hurtigt som muligt, sådan at vi snarest kan få igangsat en forstærket integrationsindsats. Men det betyder ikke, at det skal ske på to eller tre uger. Forslagene skal selvsagt have den grundige og saglige behandling, som Retsudvalget har for vane at give de forslag, vi har i vores regi.

Med disse ord kan jeg tilsige regeringsforslagene Socialdemokratiets støtte.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Indledningsvis har jeg tre spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører. For det første: Hvorfor afventer denne her lovgivning ikke den rapport, som skal gøre status over integrationsprocessen med de bosniske flygtninge i forhold til kommunerne? Var det ikke relevant, når vi nu skal lave denne her store ændring med overflyttelse til kommunerne, at afvente den rapport og se, hvordan det er gået?

Ifølge Ritzaus Bureau udtalte indenrigsministeren i går aftes:

»Jeg så gerne, at Venstre og Konservative gik med på det hele. De ligger nærmere op ad det, vi i regeringen står for.«

Derfor er mit andet spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører, om hun deler det synspunkt, som indenrigsministeren er citeret for, at der er en tæt sammenhæng mellem de synspunkter, som Venstre og De Konservative har på udlændingeområdet, og de synspunkter, som Socialdemokratiet har. Jeg synes ikke helt, det fremgik af den forrige debat, men jeg kan have sovet.

Det sidste spørgsmål, jeg vil stille, var angående den socialdemokratiske ordførers angreb på Venstres ordfører på spørgsmålet om, hvorvidt tingene her var uforståelige. Jeg vil godt stille den socialdemokratiske ordfører spørgsmålet, hvordan hun forholder sig til, at der er

18 bemyndigelsesbestemmelser i lovforslag nr. L 155, som betyder, at ministeren kan fastsætte bemyndigelser fuldstændig uden om Folketinget. I taxaloven var der én, og det blev en katastrofe.

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Til det første spørgsmål om at afvente rapporten om de bosniske flygtninge må jeg sige, at det jo ikke er Socialdemokratiet, der har fremsat forslaget. Det er regeringen. Og jeg finder det rigtigt at fremsætte det nu, fordi vi skal i gang. Vi har længe burdet gøre meget, meget mere ved integrationen, end der er sket, og derfor er det vigtigt, at vi kommer i gang.

Spørgsmålet, om V og K ligger nærmere Socialdemokratiet end Enhedslisten, er det faktisk svært at svare på. Jeg er den første ordfører, der er heroppe. Jeg vil med store ører afvente, hvad både den ene og den anden side inklusive hr. Søren Søndergaard siger om disse forslag, og så kan det være, vi kan finde frem til, hvem der ligger nærmest hvem.

Om de atten bemyndigelser vil jeg gerne sige, at jeg gennem en årrække igennem DJØF har undervist embedsmænd i folketingsarbejde, og dér har jeg altid understreget, at bemyndigelser kan være nødvendige – jeg bruger miljølovgivningen som eksempel – for ikke uafsladelig at skulle revidere. Men kunsten for folketingsmedlemmer – det er derfor, det kræver arbejde at være folketingsmedlem – kunsten er at få stillet de rigtige spørgsmål til ministeren om, hvor han vil bruge dem, hvor han ikke vil bruge dem, i hvilket omfang de skal bruges.

Det er klart, at der skal være en vis snor, for hvis det var så nemt, at man kunne undvære bemyndigelserne, så ville de have stået i loven. Der skal være en vis snor, men det er op til os, i det omfang vi ikke synes, at bemærkningerne i loven er fyldestgørende, at få stillet de spørgsmål, som afklarer ministerens intentioner på området.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Jeg stillede Socialdemokratiet spørgsmålet om, hvad Socialdemokratiet mener om de atten bemyndigelser. Hvad mener Socialdemokratiet om de atten bemyndigelser? Det fremgår jo fuldstændig klart af loven, hvad det er. Det er f.eks. hele spørgsmålet om fastsættelse af lands- tal, om fastsættelse af amtskvoter, nærmere reg-

ler om indgåelse af aftaler om disse kvoter, kommunekvoterne. Det er spørgsmålet om kursorernes indhold. Det er spørgsmålet om Rådet for Etniske Minoriteter osv. Der er 18 bemyndigelser. I betragtning af kritikken fra fru Birthe Rønn Hornbechs side kan fru Dorte Bennedsen vel ikke have undgået at se de bemyndigelser.

Er Socialdemokratiet indstillet på at støtte disse bemyndigelser til ministeren? Eller mener Socialdemokratiet, at disse bemyndigelser bortset måske fra nogle af de mest tekniske skal ud af denne her lovgivning? Jeg synes, det ville være godt, hvis vi kunne få et klart svar fra Socialdemokratiet på det.

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

Jeg vil godt følge lidt op på spørgsmålet om bemyndigelser. En af de helt centrale bemyndigelser i lovforslag nr. L 155 drejer sig om, hvordan man fordeler flygtningene til de forskellige kommuner, visiteringsreglerne. Jeg må gøre fru Dorte Bennedsen opmærksom på, at der er ingen – ingen – bemærkninger til lige præcis den bestemmelse. Det handler om § 11. Der vil jeg høre, om fru Dorte Bennedsen er enig i, at det er uhyre vigtigt, at lige netop den bestemmelse bliver meget, meget præcis, således at det ikke er Udlændingestyrelsen, der kan skalte og valte med, hvilke principper der skal være gældende for fordelingen af flygtningene.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Jeg må sige, at den fornærmethed, hvormed den socialdemokratiske ordfører kritiserer velbegrundede krav til lovgivning, er mig fuldkommen uforståelig. Jeg kan anbefale fru Dorte Bennedsen – jeg kan også få det omdelt i Retsudvalget – at læse det cirkulære, der findes om, hvordan lovforslag skal udformes.

Da indenrigsministeren i meget høj grad selv har rettet for sig, er den fornærmethed så meget desto mere uforståelig. Indenrigsministeren har oversendt de paralleltekster, og teknikere, jeg har talt med, siger oven i købet, at det er gode paralleltekster. Det vil jeg godt kvittere for. Der er oversendt en lovebekendtgørelse – det var min idé, men man har gjort det – med understregning. Det har gjort arbejdet meget lettere. Jeg synes altid, det bør være sådan, men jeg vil alligevel gerne sige tak for det.

Og så den dér betragtning om, at man generer Folketinget. Jeg må sige til fru Dorte Ben-

nedsen: Nej, vi er altså ikke så betonagtige. Vi ønsker en udvikling. Vi ønsker at højne Folkeetinget. Vi ønsker, at det i et folkestyre skal være muligt for almindelige mennesker at læse love- ne, også uden at man har siddet i månedsvis og er blevet manuduceret ovre i Indenrigsministeriet.

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Hr. Søren Søndergaard spørger, om vi kan støtte alle bemyndigelserne i den udformning, de har nu. Det kan jeg ikke svare på på stående fod, for det kan godt være, at vi om nogle af dem vil spørge, hvordan ministeren har tænkt sig at anvende dem.

Jeg vil godt tage den, som fru Anne Baastrup nævner om fordelingen, op. Jeg er enig i, at det er et uhyre vigtigt spørgsmål, og dér ville jeg synes, det var rimeligt, at man fra Retsudvalgets side nærmere spurgte ministeren, hvordan han har tænkt sig det.

Personlig mener jeg, at man ved fordelingen skal tage hensyn til, hvad der er af udlændinge eller i hvert fald visse typer af udlændinge – jeg mener ikke, at diplomaterne i det nordlige København skal tælle med, men hvad der er af udlændinge i kommunen. Så mener jeg også, det er vigtigt, at fordelingen bliver således, at en kommune, der skal have 40 flygtninge, ikke får dem fra 7 forskellige sprogområder, ikke alene af hensyn til danskundervisningen, men så sandelig også af hensyn til de pågældende selv. Det ville jeg synes det var rimeligt og naturligt at vi stillede spørgsmål om i Retsudvalget, så vi er klar over, hvilke kriterier ministeren agter at lægge ned over fordelingen. Jeg har ikke alle bemyndigelserne i hovedet her, men sådan kunne man tage en række af dem.

Så vil jeg sige til fru Birthe Rønn Hornbech, at jeg er ikke fornærmet, men jeg synes ikke om den tendens, som fru Birthe Rønn Hornbech i den sidste tid har haft til at forklare kongeriget og dets indbyggere, at retssikkerhed og hæderlighed ikke eksisterer her i huset. Vi får at vide, at der bliver løjet om tallene, at ministeren med vilje laver lovforslaget så indviklet, at man ikke kan forstå det, og at det er hans onde hensigt. Jeg ved godt, at fru Birthe Rønn Hornbech tidligere på dagen sagde, at det ikke var personligt rettet mod ministeren, men jeg synes, det er meget svært at opfatte en bemærkning om, at ministeren med vilje har lavet lovforslaget så

indviklet, for at vi ikke skal kunne gennemskue det, som en saglig bemærkning.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Jeg mener, at det, den socialdemokratiske ordfører præsterer her, er en pose varm luft, for hvad hjælper det, at vi får ministerens ord for, hvordan ministeren vil udnytte de atten bemyndigelser, der ligger i dette her lovforslag, hvis vi efter et folketingsvalg får en minister, der vil udnytte de bemyndigelser på en anden måde, uden at det bliver diskuteret i Folketinget? Det er den mulighed, som eksisterer.

Hvilken garanti har vi her? Ingen garanti. Vi overlader en lang række af de ting, som denne her lovgivning handler om, til en minister, og ministeren kan så fastsætte det, uden at der bliver en afstemning i dette Folketing om helt centrale dele. Det synes jeg er urimeligt, og det håbede jeg egentlig også at den socialdemokratiske ordfører syntes var urimeligt, belært af taxilovgivningen. Men der er åbenbart ikke lært tilstrækkeligt dér.

Så vil jeg sige, at det var et pænt citat, som den socialdemokratiske ordfører oplæste fra Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det var vel næsten det pæneste citat om denne lovgivning, som man overhovedet kunne finde.

Nu lyser den røde lampe, så jeg vil ikke her få mulighed for at oplæse et citat, som er lidt mere kritisk, men det vil jeg gøre i min ordførertale.

(Kort bemærkning).

**Tom Behnke (FP):**

Vi er nu ganske mange, der er enige med fru Birthe Rønne Hornbech i, at lovforslaget er skruet sammen på en sådan måde, at det faktisk ikke er muligt at læse det og være helt sikker på, hvad konsekvenserne bliver.

Men det, jeg gerne vil hæfte mig lidt ved, er præcis det med fordelingsstallene. Vi hørte jo fru Dorte Bennedsen sige, at der ligger en ministerbeføjelse, men den ministerbeføjelse går kun på at fastsætte nærmere regler. Hvis man bladrer lidt videre i forslaget og ser § 53, står der:

»Udlændingestyrelsens bestemmelse om landstallet, jf. § 6, om amts- og kommunekvoter, jf. §§ 7 og 9, om visitering, jf. §§ 10 og 11, og om anvisning af boliger, jf. § 15, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

Det vil sige, at det er ministeren, der fastsætter spillereglerne; men tallene kan ikke indbrin-

ges for anden administrativ myndighed, og der er ingen politisk kontrol med, hvor store tallene bliver. Det kan Udlændingestyrelsen alene træffe afgørelse om. Det er jo det, der er interessant, og det kan fru Dorte Bennedsen vel ikke komme uden om bare ved at spørge ministeren om, hvordan reglerne skal se ud.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Jeg hører nu stadig en fornærmethed, som jeg synes er helt uberettiget, for hvis fru Dorte Bennedsen går ud i Vandrehallen, er vi så heldige, at vi i øjeblikket har lånt Jydske Lov, og her kan man læse, at de gamle danskere allerede i 1241 gav udtryk for den hensigtserklæring, at lovene skulle være klare.

Jeg har gjort så meget ud af dette forslag, fordi det var så vanskeligt. Men det er selvfølgelig udtryk for et helt principielt synspunkt, som jeg kan forstå, fru Dorte Bennedsen også har læst om i den bog, hun er så utilfreds med, og som jeg udgav på Gyldendal for nogle måneder siden. Jeg ønsker, at alle love skal være klare, uanset hvilken regering der sidder, og det er det, jeg forsøger at arbejde for herinde.

Jeg mener, det er en del af folkestyret, at det er muligt for almindelige mennesker at forstå lovene, som de er skrevet. Men sådan er det ikke i dag, og derfor er det også katastrofalt med de mange bemyndigelser. Jeg går ud fra, at vi også kan tale med ministeren om det, og at han er lettere at tale med end den socialdemokratiske ordfører. For hvad er det, der sker med alle de bemyndigelser? Der sker jo det, at den folkevalgte repræsentation ikke aner, hvad den vedtager, og at almindelige borgere ikke aner, hvilken retsstilling de har. Der er ingen forudsigelighed i retssystemet, så det er virkelig retssikkerhed, der mangler.

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Til hr. Søren Søndergaard vedrørende bemyndigelserne: Jamen der er jo mange muligheder. Vi kan spørge ministeren, vi kan få ministerens svar, og hvis vi ikke er tilfredse med det, kan vi spørge igen i hele den fase. Disse svar kan vi så optrykke sammen med betænkningen, som det jo er praksis, i hvert fald i mange udvalg. Vi kan også gå det skridt videre, hvis vi ønsker det, at bede om at få udkastet til en cirkulæreskrivelse over og blive orienteret, hvis man over kommende år agter at ændre disse cirkulærer,

osv. osv., så der er faktisk ganske mange muligheder.

Jeg tror ikke, at det på komplicerede områder og på områder, hvor verdensbilledet ændrer sig, er muligt at lave lovgivning uden bemyndigelser, og her er miljølovgivningen et meget typisk eksempel. Men kunsten er selvfølgelig, at vi sikrer, at flertallets intentioner rent faktisk kommer til at stå ved magt.

I det omfang, jeg forstod hr. Tom Behnkes indlæg, vil jeg sige: Ja, ministeren fastsætter reglerne for fordelingen, tror jeg det var, og så udfører Udlændingestyrelsen arbejdet efter det regelsæt.

Til fru Birthe Rønn Hornbech: Ja, det er rigtigt, at Jydske Lov hænger derude i øjeblikket, og det er rigtigt, at det er skrevet i Jydske Lov, at loven skal være klar og kunne forstås af alle mænd i riget. Men der er altså sket en kende med det danske samfund siden 1241. Det er en anelse mere kompliceret, og det afspejler sig også i lovgivningen.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

For at vi nu ikke skal blive uvenner bemærkede jeg, at fru Dorte Bennedsen sagde – og det er jo det, sagen drejer sig om – at man ikke kan undgå bemyndigelser, og jeg vil godt sige med det samme, at det er jeg fuldkommen enig i.

Jeg føler trang til at få det sagt nu, fordi jeg ved, der er andre folketingsmedlemmer, der har skiltet med, at vi skulle til at lovgive om, at bemyndigelser skulle være forbudt, og det er selvfølgelig lige så tåbeligt. Det er den folkevalgte repræsentation herinde, der er helt suveræn med hensyn til, hvordan der lovgives.

Men jeg vil sige som i »Matador«: Det er tiderne. Tiderne er nok sådan, at vi her i Folketinget – også på grund af juristers pres udefra – er blevet mere opmærksomme på, at vi skal gå lovgivningen efter i sømmene, og så går det tilfældigvis denne gang ud over indenrigsministeren, som har en meget kompliceret lovgivning. Det kunne lige så godt være sket for en anden regering, for sådan er tiderne; men jeg mener, det er rigtigt, at vi bliver mere kritiske over for os selv, og det er her, Venstre ønsker at være bannerfører.

(Kort bemærkning).

**Tom Behnke (FP):**

Jeg er da ked af, at fru Dorte Bennedsen ikke forstod, hvor jeg ville hen.

Det, det handler om, er, at vi i øjeblikket prøver at diskutere ministerbeføjelserne, fordi man lægger ansvaret væk fra Folketinget og over til ministeren. Men ministeren kan vi trods alt udtrykke mistillid til, vi kan vælte en minister, og vi kan vælge en anden minister osv., så her har Folketinget dog et gran af indflydelse på, hvordan tingene foregår.

Men det, jeg ville påpege, er, at med dette forslag lægger man ikke bare beføjelser over til ministeren, men et led endnu længere ud. Man lægger dem ud til Udlændingestyrelsen, og Udlændingestyrelsens bestemmelse om landstallet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Det vil sige, at når Udlændingestyrelsen har bestemt, hvor mange der skal til X-købing og til Y-by osv., kan afgørelsen ikke indbringes nogen andre steder, og det er da problematisk. Det er langt mere problematisk end at give en ministerbeføjelse. Er fru Dorte Bennedsen ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Lad mig starte med det sidste. Ministeren laver regelsættet, og jeg forestiller mig, at der i regelsættet også kan ligge kriterier for, hvordan fordelingen skal være, at der skal tages hensyn til det og det og det i kommunerne, og at det i videst muligt omfang skal sikres, at det bliver samme nationalitet, der kommer til at bo samme sted, så man ikke får, som jeg sagde før, syv forskellige nationaliteter i en gruppe på i alt 50, osv. osv. Så foretager Udlændingestyrelsen fordelingen efter de kriterier, og det har jeg svært ved at se noget odøst i.

Så vil jeg i anledning af fru Birthe Rønn Hornbechs sidste bemærkninger slutte denne ordveksling med at sige, at fru Birthe Rønn Hornbech er jo ikke den eneste, hverken her i huset eller her i landet, der synes, at lovgivningen skal være klar. Den skal være så klar som mulig, det er vi fuldstændig enige i, og det skal ikke fremstå, som om jeg vil protestere mod det – tværtom.

Jeg siger blot, at det er store, komplicerede problemer, der er tale om. Vi får revisionen af retsplejeloven senere i samlingen, og her vil fru Birthe Rønn Hornbech takket være sin fortid formentlig være lidt bedre gearret end vi andre. Jeg forventer, det bliver ganske overordentlig kompliceret, men det er altså retsplejelovgivning, og den kan ikke gøres til letlæselig tekst. Det bliver vi nødt til at acceptere uden at skæl-

de hinanden ud for uhæderlighed og for med vilje at ville sløre sagerne for hinanden.

### Birthe Rønn Hornbech (V):

De to lovforslag fra regeringen, som vi i dag har til første behandling, og som jeg vil knytte flest bemærkninger til, har vi jo imødeset med store forventninger, og ikke mindst statsministeren har forstået at øge forventningerne. Allerede i sommer lovede statsministeren på TV 2, at otte ud af Venstres ti punkter ville blive gennemført, og både før og efter havde en borgmester i Århus – der nu er, jeg ved ikke, om jeg må sige forfremmet, eller hvordan det skal opfattes – ladet ane, at hvis det stod til ham, skulle familiesammenføringsreglerne strammes ganske betydeligt. Derfor har vi selvfølgelig i Venstre ventet med længsel og forventning på disse forslag.

Lovforslagene kom senere end lovet, og specielt forslaget om ændring af udlændingeloven ligger unægtelig meget langt fra det, statsministeren lovede den danske befolkning i tv i sommer. Det er selvfølgelig ikke i strid med ministeransvarlighedsloven, at landets statsminister taler usandt i tv, men det tegner jo et billede af statsministerens mangel på troværdighed i det af ham selv proklamerede anstændighedens årti.

Det vigtigste problem for Danmark er efter Venstres opfattelse tilstrømningen af udlændinge til Danmark, og i det forslag, vi har fremsat sammen med Det Konservative Folkeparti, peger vi på denne tilstrømning af udlændinge som et meget stort problem. Vi mener fortsat, at hjælpen så vidt overhovedet muligt skal ydes i nærområderne, og at hjælpen til ulandene skal hænge sammen med landenes vilje til at tage egne statsborgere tilbage og midlertidigt huse andre landes borgere, der ikke kan vende tilbage til deres eget land i øjeblikket. Disse hovedproblemer er helt uomtalt i regeringens forslag, og det er vi skuffede over. Vi frygter, det er udtryk for, at regeringen har opgivet at gøre noget ved det problem, som tilstrømningen af udlændinge udgør.

Som loven er i dag, er det desværre sådan, at bare man når frem til Sandholmløjren og undervejs har smidt sine papirer væk, er man sikret flere års ophold i Danmark, og det er helt uacceptabelt. Vi finder det helt uforståeligt, at ministeren i selve lovtæksten nu vil fortælle alverden, at selv om man har fået afslag i Flygt-

ningenævnet, kan man alligevel få opholdstilladelse og måske permanent ophold i Danmark.

I Venstre er vi meget optaget af, at der skelnes mellem flygtninge og indvandrere, for flygtninge skal ikke blive til indvandrere. Men vi frygter, at det præcis er det, regeringen gør med dette lovforslag, og det er at gå i den helt forkerte retning. Jeg håber meget, at indenrigsministeren kan forsikre os om, at den måde, man har skruet de to lovforslag sammen på, ikke betyder, at denne indenrigsminister nu kommer til at gennemføre en lov, der bestemmer, at Danmark for første gang skal proklameres som indvandrerland.

For os ser det ud, som om man gennem lovgivningen nu opgiver ethvert forsøg på at få flygtninge til at vende tilbage til deres hjemland. I Venstre mener vi, og vi har fremsat forslag om det sammen med Det Konservative Folkeparti, at flygtninge skal have midlertidig opholdstilladelse de første 7 år. Det er vor tankegang, at flygtninge skal hjælpes, så længe de er på flugt, men derefter skal de tilbage til deres hjemland, og det er, som om den opfattelse helt er opgivet i forslaget.

Der er i lovforslaget om ændring til udlændingeloven en række stramninger, som Venstre naturligvis kan stemme for; men vi synes, de er for beskedne, og vi er nervøse for, at de slet ikke opvejer de ulykker, forslaget vil medføre. Vi kan også, når vi læser lovforslaget, få en uhyggelig fornemmelse af, at til trods for den tidligere ministers forsikringer om det modsatte er hele administrationen skredet og skredet, så man helt har opgivet at sende også plattenslagere tilbage. Det har været svært at få nøjagtige tal om, hvem og hvor mange der overhovedet er sendt tilbage, og jo mere vi borer i statistikkerne, desto flere viser der sig tilsyneladende, som rent faktisk har fået opholdstilladelse alligevel. Der er altså givet opholdstilladelse til mennesker, som efter vor opfattelse slet ikke skulle have det.

Men vi har selvfølgelig også ros til ministeren; det siger sig selv. Vi vil godt rose ministeren for, at Socialdemokratiet nu tør tale om arrangerede ægteskaber. Vi har ønsket at få den diskussion i mange år, og vi ved godt, at det er en vanskelig og ømfindelig debat; men vi finder, at det efter danske normer er helt uacceptabelt, at specielt så mange unge piger, der uddanner sig og i virkeligheden overtager danske normer, mere eller mindre skal tvinges ind i et ægte-

skab, de ikke bryder sig om. For os virker det nærmest barbarisk.

Vi er meget tilfredse med, at den debat rejses nu, og vi mener, den i sig selv har utrolig betydning. Men spørgsmålet er, om vi kan forbyde indgåelse af ægteskaber; vi er noget skeptiske med hensyn til, om det kan hjælpe noget, og det her med at stille spørgsmål til de unge tror vi ikke meget på. Jeg hørte måske også fru Dorte Bennedsen ytre en vis skepsis, men vi vil meget gerne diskutere videre, hvordan det rent teknisk skal gøres, så vi forhindrer disse ulykkelige situationer.

På samme måde er vi fuldkommen enige i, at vi skal pro forma-ægteskaberne til livs, men også her tror vi, det er svært at stoppe dem ved indgåelsen. Til gengæld er vi selvfølgelig enige i den øgede kontrol, ministeren lægger op til, og der skal selvfølgelig ske omgående udsendelse, når beviserne er i orden.

Med hensyn til asylsørgernes mulighed for familiesammenføring har vi hele tiden sagt, at når man har fået afslag på opholdstilladelse, skal man ikke kunne gifte sig til den. Også her er vi betænkelige ved den tekniske udformning, for vi skal vel ikke blande os i, hvem der vil giftes med hvem; men det vil vi også godt snakke om. Det, vi er optaget af, er ikke, hvem der gifter sig med hvem, men at de ikke får opholdstilladelse. Hvis nogle gifter sig alligevel, må de familiesammenføres et andet sted. Men det er som sagt noget, vi meget gerne vil diskutere. Vi vil bare have sikkerhed for færre opholdstilladelser, for det er det, vi er optaget af.

Generelt vil vi have færre opholdstilladelser. Vi ønsker nu at få afklaret disse sager, jeg her har rejst, hvor vi enten er uenige eller bekymrede, og vi håber, ministeren kan overbevise os om, at det måske ikke ser så galt ud, som vi frygter, og at ministeren dertil vil vise mere imødekommenhed over for vore forslag, end det måske lød her til indledning. Jeg må da sige, at jeg synes, stemningen på ministerens kontor har været god, når vi har været derovre.

Så vil jeg vende mig til nogle principielle betragtninger om integrationsloven, og fru Else Winther Andersen vil uddybe mine synspunkter. Vi ønsker, at de udlændinge, som har og får opholdstilladelse i Danmark, skal integreres i et sådant omfang, at de kan blive selvforsørgende, mens de er her. De skal lære dansk, og de skal menneskeligt understøttes og dygtiggøres, det er vi enige i. Men vi ønsker, at den integration skal være med henblik på hjemvenden for

flygtninge, i hvert fald hvis de kun har været her op til 7 år. Vi ser altså med stor bekymring på, at regeringen for os at se ønsker at tilskynde alle udlændinge til at få permanent ophold og dermed gøre flygtninge til indvandrere.

Men lad os vende tilbage til det punkt, når vi har fået afdækket de tekniske tvivlsspørgsmål i lovforslaget, for der er mange af hensigterne, vi er meget enige med regeringen i, og vi har jo selv foreslået nogle af dem. F.eks. ønsker vi og har selv foreslået i årevis, at integration og omsorg for nyankomne udlændinge netop skal være kommunernes ansvar. Det ønske har regeringen nu imødekommet, og vi vil meget gerne finde en løsning på problemet. Vi mener fuldstændig som ministeren, at nu må integrationen være en myndighedsopgave, og derfor skal den fjernes fra Flygtningehjælpen. Derfor vil vi også gerne have Flygtningehjælpen ud af billedet, så den ikke kan forsinke sagsbehandlingen.

Men jeg må nok sige, at den store uenighed er om tvangsordningen over for kommunerne og dermed over for danske borgere. Vi tror slet ikke, det kan lade sig gøre, og vi håber, det er muligt for ministeren at lægge nogle andre modeller på bordet, som vi kan diskutere. Vi er også bange for, at det er at lægge gift for hele udlændingedebatten, hvis danskerne skal tvinges længere ned i boligkøen. Danskere, der har ventet i årevis, vil selvfølgelig ikke acceptere, at en nyankommen udlænding skal have den lejlighed, de ventede at få, for sådan vil det blive opfattet, og på samme måde er vi også betænkelige ved en slags stavnsbinding.

Vi er meget optaget af at diskutere de sociale ydelser. Vi er meget optaget af at hindre, at Danmark bliver så tiltrækkende for mennesker, at de bare kommer hertil for at leve af vores sociale ydelser, og derfor har vi selv foreslået, at der indføres en slags brugerbetaling, og at der i hvert fald ikke indføres særlige sociale tiltag af hensyn til udlændinge – altså at de ikke må få nogle særydelser, som ikke gælder for danske borgere. Nyankomne udlændinge må ikke kunne vade lige ind i det danske bistandssystem. Man må yde noget, før man kan nyde, og det skal i øvrigt gælde for både udlændinge og danskere; men modellen vil vi gerne diskutere.

Det lovtekniske har vi været inde på, og fordi lovforslaget er vanskeligt, fordi det er vanskeligt stof, vil det selvfølgelig kræve en meget grundig efterforskning i Retsudvalget. Derfor er vi også noget forundrede over, at landets stats-



minister mener, at det kan klares på nogle få dage; men vi er glade for at kunne læse i dagspressen, at indenrigsministeren er indstillet på, at vi får noget mere tid, og jeg skal love, at vi ikke er optaget af at trække tiden ud. Vi er bare optaget af at arbejde grundigt med tingene.

Også ministerbemyndigelserne er blevet nævnt, og dem vil vi som sagt meget gerne tale om. Der er retssikkerhedsmæssige og parlamentariske problemer forbundet med så mange bemyndigelsesbestemmelser, og på samme måde må vi vide noget mere om, hvad undtagelsesbestemmelserne i begge lovforslagene dækker over. Vi frygter, det kan blive forferdelig bureaukratisk og også usikkert for både kommuner og udlændinge, hvis ikke vi får klarhed over de ting.

Vi har som sagt selv fremsat et forslag til ændring af udlændingeloven; vi håber, ministeren vil være lydhør over for det, og vi er indstillet på et hårdt og hurtigt arbejde.

Så vil jeg godt her til sidst bringe en lille hilsen til de journalister, der de seneste dage har forsøgt at gøre dansk udlændingepolitik til et spørgsmål om ja eller nej. Så enkelt er det ikke, og jeg håber derfor, at de journalister, der har været så optaget af at indskrænke deres reporter til et ja eller nej, nu vil følge udvalgsarbejdet og de politiske forhandlinger grundigt og seriøst, så også journalisterne gør deres arbejde med formidling til befolkningen ordentligt. Det er jo pressens opgave, og udlændingepolitikken er et vigtigt folkeligt spørgsmål. Vi kan netop her til morgen læse i Jyllands-Posten, at den danske befolkning prioriterer dette spørgsmål fantastisk højt, og at LO-medlemmerne slår alle rekorder.

Jeg kan forsikre om, at udlændingepolitikken prioriteres meget højt i Venstre, og det har været tilfældet i mange år. Vi prioriterer den højt i dag og i morgen, i valgkampen og efter næste valg.

**Første næstformand (Ivar Hansen):**

Fru Else Winther Andersen, ligeledes som ordfører.

**Else Winther Andersen (V):**

Jeg vil som kommunalpolitisk ordfører for Venstre gerne komme med nogle bemærkninger om integrationsloven, også for at give en markering af, at disse lovforslag, der ligger i Retsudvalget, ikke kun omhandler retspolitik, men i allerhø-

jeste grad også områder, der bl.a. ligger i Kommunaludvalget.

Ministeren foreslår, at Udlændingestyrelsen hvert år skal fastsætte, hvor mange flygtninge der skal placeres i de enkelte amter, og at kommunerne derefter skal prøve at finde frem til en frivillig aftale om, hvordan de så skal fordeles. Det var jo meget ønskeligt, vil jeg da godt sige, hvis kommunerne også kunne indgå den frivillige aftale; men kan de ikke det, får Udlændingestyrelsen ret til at fastsætte, hvor mange flygtninge der skal fordeles til de forskellige kommuner.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg som kommunalpolitisk ordfører synes, det er et problem, at man virkelig her griber ind og blander sig i det kommunale selvstyre, for hvad er det, der vil ske ude lokalt? Der kan meget nemt ske det, at lokalbefolkningen føler, at det er noget, der bliver trukket ned over hovedet på den, og at der derved kan skabes et fremmedhad frem for det, integrationslovene lægger op til, nemlig en integration af de fremmede i det lokalsamfund, de befinder sig i.

Derudover foreslås det, at man skal blive boende i 3 år i den samme kommune, altså en bopælspligt. Som gammel bonde kan jeg altså ikke lade være med at spørge: Jamen blev stavnsbåndet da ikke ophævet i 1778? Jeg tror, at hvis vi gennemfører det, vil vi opleve, at der fortsat vil ske det, som allerede sker, nemlig at man vil forsøge at flytte fra de mindre kommuner til de større, for det er jo det, man gør i dag. I det øjeblik, vi skal til at lave sprogcentre, vil der være flere kommuner, der kommer til at gå sammen om det, og så vil de mennesker se lidt praktisk på det og sige: Jamen så vil jeg også hellere bo dér, hvor jeg får den nødvendige undervisning, så jeg kan komme til at tale dansk.

Vedrørende undervisning vil jeg ikke lægge skjul på, at Venstre vil lægge megen vægt på en bedre kvalitet af den undervisning, der skal tilbydes, end den, vi ser i dag. Vi oplever ikke, at den kvalitet, der tilbydes rundt om i amterne, kan måles nogen steder, og det ville i grunden være godt, om man kunne få adskilt dem, der udbyder undervisningen, og dem, der betaler for den. Derved fik man også en større mulighed for at beskæftige sig med kvaliteten, og det bliver i hvert fald et område, vi vil dyrke meget under udvalgsarbejdet. Vi er mere optaget af kvaliteten end af, hvor undervisningen ligger, om det er i amterne eller i kommunerne.

Generelt vil jeg godt sige, at jeg oplever loven om integration som meget uklar, og jeg forventer, at der kommer nogle præciseringer og tydeliggørelser af de mange bemyndigelser under udvalgsarbejdet. Vi vil også lægge megen energi i at få afklaret, hvordan man har tænkt sig at skaffe boligerne, når man pålægger kommunerne at modtage flygtninge, og også se på introduktionsydelsen. Hvor ligger det reelle niveau her? Én ting er at give en fast ydelse, men hvad kommer der oveni af forskellige tillæg, og hvor ender vi her? Det vil vi dyrke ret intenst under udvalgsarbejdet, og som sagt vil vi også se på undervisningens kvalitet.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Siden finanslovdebatten kort før jul har jeg faktisk set frem til, at vi her ved denne lejlighed måske kunne få et rigtigt svar fra en Venstre-ordfører på, hvordan partiet opfatter de factobegrebet og forholder sig til det. Vi prøvede dengang med finansordføreren, hr. Thor Pedersen, som imidlertid ikke var i stand til at værgе for sig, og han fik slet ingen støtte fra andre ordførere. Vi spurgte igen og igen, og vi var ikke de eneste, men der var stor uklarhed om begrebet.

Kan vi få Venstre til at forklare, hvordan de helst ser de facto-begrebet behandlet, og om det skal være et retskrav? Hvis det ikke kan afgøres af Flygtningenævnet, altså en uvildig instans, efter objektivt beskrevne kriterier i lovgivningen, er det så bare en administrativ skønsafgørelse, og er de personer, som i givet fald skal have de facto-status, så ikke bare på Herrens mark?

**Første næstformand (Ivar Hansen):**

Fru Dorte Bennedsen og derefter hr. Henrik Svane, og så bliver der lejlighed til at svare.

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Fru Birthe Rønn Hornbech ville gerne være med til en bedre fordeling af udlændinge, og det synes jeg er positivt. Men jeg forstår, at Venstre ikke bryder sig om ministerens model og bad om, at der kom en anden model på bordet.

Jeg vil egentlig bare spørge, om vi ikke kunne få at vide, hvilken model Venstre forestiller sig? Lovforslaget er budet på, hvad ministeren og Socialdemokratiet har ment var den bedst

fungerbare løsning, og jeg forstår, at man ikke synes, den er god; men så må man da komme med et udspil. Hvad er det for en model?

Så sagde fru Birthe Rønn Hornbech også, at flygtninge ikke må blive til indvandrere, og her vil jeg godt stille det samme spørgsmål, som en anden taler under den tidligere debat stillede hr. Helge Adam Møller: Gælder det, uanset hvor længe de pågældende flygtninge har været her, fordi de ikke kan komme tilbage? Jeg minder igen om chilenerne, hvor der gik, var det 14 eller 17 år, inden der kom demokrati i Chile, så de kunne vende tilbage. Må de aldrig få en fast tilknytning til samfundet, uanset hvor lang tid de er her? Sådan kunne man nemlig forstå fru Birthe Rønn Hornbech.

Så en bemærkning om noget, jeg muligvis har misforstået, men så vidt jeg kunne høre, mente fru Birthe Rønn Hornbech, at lovforslaget, vi behandler nu, ville forbyde tvangsarrangerede ægteskaber. Men det er jo ikke det, der er tale om; der er tale om, at sådanne ægteskaber ikke skal kunne give familiesammenføring.

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Det løber mig lidt koldt ned ad ryggen, når jeg hører Venstres ordfører tale om tilstrømningen af udlændinge. Vi har jo set gennem de seneste år, at antallet af asylansøgere er faldet brat, og vi kan vel alle ønske os, at det vil falde yderligere – forudsat selvfølgelig, at der ikke vil være så mange steder i verden, hvor der skabes flygtninge.

Jeg vil gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech: Når Venstres ordfører siger, at man generelt vil have færre opholdstilladelser, hvem er det så, man i forhold til nu ikke længere vil give opholdstilladelse? Det ville det være rart at få et svar på.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Når vi bliver spurgt, hvilken model for tvang eller andet vi vil have igennem, må vi jo sige, at det ikke er groet i vores have, at der skal være en model for tvang. Vi må konstatere, at i dag er der ikke tvang, så altså må der være noget, Flygtningehjælpen kan bedre end ministeren, selv om jeg næsten ikke kan forestille mig det, men vi ønsker for så vidt ingen model, for vi ønsker ikke tvang.

Så er der det spørgsmål, som bliver stillet hver eneste gang, både til den konservative

ordfører og til os, og som også blev stillet i formiddags: Hvor længe skal flygtninge være her, før de kan få permanent opholdstilladelse? Skal chilenerne have det, når de har været her i 17 år? Nej, hvis man ville læse det beslutningsforslag, vi har genfremsat, er det 7 år, for uanset hvordan vi gør – også med hensyn til integrationsydelsen, som regeringen ønsker, de skal have – er det jo sådan, at vi har nogle statsborgerskabsbetingelser og -regler. Alle kan søge efter 7 år, og derfor ønsker vi selvfølgelig også 7 år.

Jeg kan godt forstå, at hr. Bjørn Elmquist siger, der er forvirring om de facto-begrebet, for det har der jo i meget høj grad været med hensyn til, hvad regeringen overhovedet ville i den sag. Vi vil ophæve retskravet, og her kan jeg henvise til beslutningsforslaget.

Vi mener ikke, der skal være et retskrav på de facto-opholdstilladelse; vi mener, de facto alene skal være et supplement, om jeg så må sige en ventil til konventionen, for der er også andre konventioner, vi er bundet af, f.eks. turkonventionen.

Så sagde fru Dorte Bernedsen, at ved nogle af de ægteskabsregler, jeg nævnte, lagde man vægt på opholdstilladelse. Jamen så meget desto bedre, jeg har bare forstået, at der var nogle af dem, hvor man sådan ville spørge i starten, og så skulle man kunne afvise dem. Hvis jeg har misforstået det, er vi jo enige, og så er det godt med det.

De færre opholdstilladelser skyldes først og fremmest bortfald af retskravet på familiesammenføring for indvandreres ægtefæller. Vi finder, det er rigtigt, at en tyrk fra Tyrkiet, der gifter sig med en tyrk fra Tyrkiet, bliver familiesammenført i Tyrkiet.

(Kort bemærkning).

**Pia Kjærsgaard (DF):**

Nu sluttede fru Birthe Rønn Hornbech af med sådan en svada mod journalisterne. Jeg ved ikke, om det var retfærdigt, for jeg har i hvert fald fået det indtryk gennem de sidste dages avislæsning, at Venstre stillede sig mere end skeptisk over for de forslag, vi behandler i dag. Man har sagt, at man ikke vil stemme for dem i deres nuværende udformning.

Nu hører jeg altså noget andet, og jeg må indrømme, at jeg simpelt hen er målløs. Overvejer Venstre så meget som at overveje at stemme for det lovforslag, der hedder nr. L 155, lov om integration af udlændinge i Danmark, inte-

grationsloven? Har Venstre overhovedet overvejelser om at stemme for det forslag?

Fru Else Winther Andersen kaldte tvangsfordelingen i kommunerne og hele boligproblematikken om det for et problem. Jeg vil kalde det intet mindre end en katastrofe. Jeg er målløs, kan jeg godt sige på forhånd, hvis Venstre eller for den sags skyld De Konservative så meget som gør sig overvejelser om at stemme for nr. L 155.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Venstres ordfører, fru Else Winther Andersen, stillede spørgsmålet, om stavnsbåndet ikke var blevet ophævet i 1778, og dertil er jo kun at sige et rungende: Nej, det blev det ikke! Det blev ophævet i 1788 – men åbenbart kun midlertidigt, og det kan vi jo beklage.

Så en bemærkning til Venstres anden ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, for dér får vi hesten og stalden en gang mere. Hjælp til flygtninge i nærområdet, vi skal skære ned på ulandsbistanden, flygtningene skal hjælpes i nærområdet, og det skal ske ved hjælp af lejre. I Information i dag siger fru Birthe Rønn Hornbech:

»Min tanke er, at vi skal have en pause i tilstrømningen af flygtninge fra Langbortistan. Hvis de kommer herop, så må vi sige til dem, at de må sidde i en flygtningelejr i deres eget nær-område.«

Information har så prøvet at spørge i forskellige områder, Bosnien, Kroatien, Ungarn, Bulgarien og Etiopien, men tænk engang, ingen af regeringernes embedsmænd i de lande var helt vilde med at få nogle flygtningelejre. Det rejser trods alt det spørgsmål til fru Birthe Rønn Hornbech, som fru Birthe Rønn Hornbech må svare på, hvis hun vil deltage i en konkret og ikke i en ideologisk debat: Hvordan skal man få oprettet de lejre i nærområderne? Hvordan skal det ske? Og hvem skal beskytte de lejre?

Jeg forstår på fru Birthe Rønn Hornbech, at hun har udset FN til at beskytte de lejre. Det er da en smuk tanke, men kan fru Birthe Rønne Hornbech så ikke løfte sløret for, om hun har haft kontakt med nogen i FN, der går ind for den idé, bare for at vi ligesom kan få at vide, om det er en ren ideologisk abstrakt debat, eller det har noget som helst at gøre med 1998 i Danmark.

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

Jeg vil følge hr. Søren Søndergaards spørgsmål til fru Birthe Rønn Hornbech op, og jeg har rejst det over for Venstres flygtningeordfører tidligere.

Der står jo i det fælles beslutningsforslag, at der skal ske visitering af flygtninge i disse lejre, som vi nu ikke rigtig ved, hvor skal ligge. Hvad er det for kriterier, der rent faktisk efter fru Birthe Rønn Hornbechs opfattelse skal give anledning til, at man skal få lov til at komme fra en flygtningelejr til et EU-land? Det kunne være rart at få fru Birthe Rønn Hornbech til nu helt klart at fortælle os: Hvad er det, Venstre mener skal betinge, at man som flygtning i en lejr i et nærområde, altså ved siden af, hvor krigen er, kan få flygtningestatus i et EU-land?

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Jeg må først sige til fru Pia Kjærsgaard, at hvad enten fru Pia Kjærsgaard bliver måløs eller ej, vil det ikke få nogen indflydelse på, om vi stemmer ja eller nej til lovforslagene.

Det, vi gør, som jeg allerede har sagt, er, at vi arbejder seriøst, og bl.a. bemyndigelserne, som vi har diskuteret, og andre ting, der er vanskelige, vil vi godt have afklaret.

Det er lidt sjovt, at netop venstrefløjen hele tiden taler om ideologi som noget negativt. Det er blevet sådan noget nyt, at venstrefløjen gør det. Vi fører den politik frem, vi er valgt på, og som stemmer med vores holdninger, og hvis venstrefløjen synes, at ideologi er blevet noget bras, efter at jerntæppet rustede, er det da sikkert udmærket for venstrefløjen.

Jeg ville ønske, at statsministeren og regeringen udviste samme ildhu med at finde nærområder, som Informations journalist gjorde, og det er mit svar til det.

Nu vil jeg prøve at vende det om, for jeg svarer så tit på det her. Lad os nu tage venstrefløjen på ordet. Hvis man ikke kan tilslutte sig det med hjælp i nærområderne, må det jo være, fordi man mener, at det er helt naturligt og skal være sådan i fremtiden, at man kan sidde et sted i Den Tredje Verden og være forfulgt og så se i fjernsynet, hvordan det er med Danmark og tage en flyver herop.

Det har aldrig været meningen med de internationale flygtningekonventioner, at flygtninge selv skal udvælge sig deres land, og så må vi have et ærligt svar fra venstrefløjen, om det er

det, den ønsker, så vi kan se, hvor uenigheden er. Jeg må bede om, at venstrefløjen gør rede for, hvad det så er, den vil. Er det virkelig det, at man skal rejse frit over hele verden og have krav på opholdstilladelse, hvor man selv bestemmer?

Det mener vi ikke, og det tror vi faktisk heller ikke den danske befolkning mener.

(Kort bemærkning).

**Elisabeth Arnold (RV):**

Jeg har ofte beundret fru Birthe Rønn Hornbech for hendes skarpe tunge og skarpe hjerne. Hun forsømmer jo ingen lejlighed til at fortælle os alle sammen, at hun er jurist, og at hun virkelig kender alle de finesser, der hører til den videnskab.

Derfor forstår jeg ikke, at fru Birthe Rønn Hornbech kan blive ved med at påstå, at der er et retskrav på de facto-status i den danske udlændingelovgivning. Det er der ikke, må jeg sige til fru Birthe Rønn Hornbech. Det eneste retskrav, der overhovedet er i dansk udlændingelovgivning, er, at man har krav på at få sin sag behandlet. Når først sagen er behandlet, vil det vise sig, om vedkommende kan få opholdstilladelse eller ej og efter hvilke kriterier, men der er ikke noget retskrav på en bestemt status; der er kun et retskrav på at få behandlet sin sag.

Fru Else Winther Andersen talte meget om, hvor uheldigt det var, hvis man skulle fordele flygtningene i de forskellige kommuner i landet. Det er svært for os at forstå, når Venstre ofte taler om, at man skal fordele flygtninge i de europæiske lande efter, hvem der har taget flest, og hvordan byrderne skal fordeles, men det er vi for så vidt enige i fra radikal side.

Men Venstre skriver i sit eget forslag her, som vi har til behandling i dag, at man inden for den enkelte kommune skal fordele flygtningene i boligområder efter, hvor der er mange, og hvor der er få. Men at fordele dem jævnt over landets kommuner må man altså ikke. De må gerne hobe sig op i Århus, Randers, Vallensbæk og Ishøj, men at fordele dem til Gentofte og Samsø må man ikke. Det er ikke til at forstå.

(Kort bemærkning).

**Jørgen Estrup (RV):**

Jeg bemærkede også som andre de to Venstreordføreres meget udprægede afstandtagen fra det, de kaldte tvangsfordelingen af flygtninge. Hvis man nu lagde noget i begrebet borgerlig

anstændighed, ville man jo sige, at så gælder det nu desto mere om at få kommunerne til at bære den byrde, som nogle mener det er at have flygtninge, men i hvert fald er det et problem, som vi er fælles om at løse.

Men det var ikke det, der blev sagt. I stedet hørte vi fru Birthe Rønn Hornbech understrege det, jeg vil kalde den lille misundelse: Der var nok nogle, der ville reagere imod at blive sprunget over på ventelisterne. Jeg tror, man bliver nødt til at forklare Venstres ordfører, at der altså er andre muligheder for at bo her i landet end i almennyttigt byggeri, og at det faktisk godt kan lade sig gøre også at have flygtninge i andre typer boliger.

Når det gælder markedøkonomien, kender man ikke ventelister. Jeg synes egentlig, det er lige stærkt nok, at man skal forklare Venstres liberale ordfører, at det faktisk godt kan lade sig gøre at få alle mennesker ind – også flygtninge.

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde i sit svar til mig, at Venstre ikke ønsker nogen modeller til fordeling af udlændinge i Danmark. Det er sådan set fair nok, men hvorfor i alverden sagde fru Birthe Rønn Hornbech så i sit første indlæg, at Venstre gerne ville have en bedre fordeling i Danmark, men bare ikke kunne lide ministerens model. Man kan ikke både fløjte og have mel i munden, og derfor må fru Birthe Rønn Hornbech ud af busken. Vil hun være med til en bedre fordeling, og hvilke forslag har hun så til, at en sådan kan ske?

Jeg er glad for, at fru Birthe Rønn Hornbech henviste til forslaget om det andet, jeg spurgte om, nemlig hvornår flygninge kunne få fast status i Danmark. Der står ganske rigtigt 7 år. Men fru Birthe Rønn Hornbech sagde i sit indlæg fra denne talerstol med meget høj stemmeføring: Flygtninge må ikke blive indvandrere.

Så kom jeg til at tænke på, at jeg både i dag og ved andre lejligheder har hørt mange kritiske bemærkninger om uklarhed hos ministeren og uklarhed mig her og dér. Jeg synes, det er en fordel, når man forlanger klarhed af andre, at man også selv kan udtrykke sig rimeligt klart, så vi andre kan forstå, hvilke holdninger man har.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Jeg kunne forstå, at fru Elisabeth Arnold var meget optaget af juridiske udtryk, og derfor har jeg selvfølgelig også konsulteret nogle, der er meget klogere end mig. Jeg kan oplyse, at når vi i beslutningsforslaget har skrevet, at retskravet på de facto skal ophæves, er det selvfølgelig, fordi vi anerkender, at der fortsat skal være mulighed for et supplerende antal flygtninge, bl.a. hvor vi skal overholde torturkonventionen.

Retskrav er selvfølgelig dyrket nøje i de to lærebøger, der er om dette emne, bla. den kommenterede udlændingelov, der er skrevet af nogle af dem, der var med, da udlændingeloven i sin tid blev gennemført, og som senere har administreret den. Jeg kan lige nu kun komme i tanke om Morten Kjærum.

I begge bøger står, at der er et retskrav, og det er derfra, vi har det, men hvis fru Elisabeth Arnold har nogle, der er mere kyndige end Morten Kjærum og de andre på Det Danske Center for Menneskerettigheder, så lad os høre om det, for vi kan da godt formulere det om, hvis fru Elisabeth Arnold så vil være med.

Hr. Jørgen Estrup manglede nogle bemærkninger. Jamen vi har i årevis, når vi har diskuteret det med kommunerne, sagt, at vi ønsker en frivillig ordning. At kommunerne ikke kan finde ud af det og ikke ønsker en frivillig ordning er selvfølgelig beklageligt, men det er jo, fordi der føres en flygtningepolitik af flertallet her i Folketinget, som kommunerne er imod. Man skulle da tænke på, at man vil tvinge en politik ned over kommunerne, som de ikke har bedt om.

Vi ville naturligvis bestemt ønske for de udlændinge, som nu skal have opholdstilladelse, selv om vi ikke synes, at de skal have det, at kommunerne var mere velvillige, for det er jo trist, at det kommer til at gå ud over de udlændinge, som, hvis de har krav på opholdstilladelse, ikke er skyld i det.

Så må jeg sige, at jeg forstår slet ikke, at det er en lille misundelse, at vi ønsker ligestilling med danskere i boligkøen. Jeg forstår heller ikke, at hr. Jørgen Estrup mener, der kun er køer til almennyttige boliger, for jeg kan i hvert fald oplyse, at i min valgkreds er der det også til alle mulige andre slags boliger.

Til fru Dorte Bennedsen: Tvangsmodeller er vi imod, men vi ser gerne forskellige andre løsningsforslag lagt frem, som vi kan diskutere.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Jeg vil godt kvittere for, at vi nu har fået fastslået med syvtommersøm, at det, hr. Thor Pedersen sagde under finanslovdebatten op til jul, nemlig at Venstre mente, at de facto-begrebet skulle afskaffes, altså var så meget pølse-snak, som vi andre prøvede at overbevise ham om at det var. Det var synd, at der ikke var Venstrefolk, der kunne fortælle det ved den lejlighed.

Men jeg mangler et svar på spørgsmålet om, hvem der så skal afgøre, om nogen skal have de facto-status. Vi er på det rene med, hvad Morten Kjærum og andre lærde skriver, men det er ikke det, vi spørger efter. Vi spørger efter Venstres holdning, og det er jo noget helt andet.

Hvem er det, der i givet fald skal afgøre, om der er de facto-status? Er det en ministerafgørelse, altså en administrativ afgørelse? Skal det være efter et helt frit skøn? Jeg hørte noget om torturkonventionen, og det er jo godt nok, men derudover? Skal der være en rekursinstans? Er det noget, Ombudsmanden i givet fald skal blandes ind i, eller skal det i stedet blive liggende, som det er i dag og i forslaget fra regeringen, nemlig i Flygtningenævnet?

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

Kort til fru Birthe Rønn Hornbech: Jeg kan forstå, at jeg aldrig nogen sinde får det svar om Venstres politik for, hvilke flygtninge der skal have lov til at komme til EU-landene, men det må jeg jo så opgive.

Et andet kort gensvar: Jeg skulle hilse fra SF og sige, at vi har en meget klar ideologi, så den fuldstændig brede pensel med, at det kun er Venstre, der er et ideologisk parti, syntes jeg ikke fru Birthe Rønn Hornbech kunne være bekendt.

Jeg kan så forstå på fru Else Winther Andersens indlæg, at Venstre er meget optaget af at stemme for denne integrationslovgivning, og det er jo nyt med så mange positive toner fra Venstre. Jeg vil spørge fru Else Winther Andersen som tidligere socialminister: Finder fru Else Winther Andersen, at det er en enormt smart idé, at man tager en enkelt lille gruppe i en kommune og giver den en helt særlig lav ydelse sammenlignet med de øvrige bistandsklienter, kommunen måtte have? Finder fru Else Winther Andersen, at det er i overensstemmelse med den socialpolitik, som Venstre hidtil har

stået for, at man tager en lille gruppe og diskriminerer den?

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Venstrefløjen synes ikke, at ideologi er noget bras, men vi påstår på den anden side heller ikke, at man kan løse helt kontante og konkrete problemer ved at komme med ideologiske falbelader; men det er jo noget andet, end at ideologi er noget bras.

Vi har et udviklet program for, hvad man kan gøre for at hjælpe flygtninge:

For det første kan man gøre noget for at forhindre, at de bliver flygtninge. Det er noget med udviklingsbistand, og det vil Venstre ikke være med til.

For det andet er det noget med støtte til kampen for menneskerettigheder. Der har vi en forespørgsel her om nogle dage om Algeriet. Det bliver interessant at se, hvad Venstre vil være med til i den forbindelse.

For det tredje vil venstrefløjen selvfølgelig meget gerne være med til flygtningelejre i nærområdet.

For det fjerde: flygtninge kommer til Danmark og får ophold i Danmark, hvis ikke de kan være andre steder.

Vi har altså en hel række tiltag for at forhindre, at folk bliver flygtninge, og for at hjælpe dem, hvis de er blevet det. Problemet med Venstre er, at den række tiltag har Venstre ikke. Det eneste, Venstre har, er, at først lukker vi grænserne, og bagefter går vi ud i verden og ser, om der er nogen, der vil tage de flygtninge, som ikke kan få ophold i Danmark, og det er ikke nogen god politik.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Hr. Elmquist spurgte, hvem der skal afgøre, hvem der skal have de facto-status, og da det fremgår af vores forslag, hvor det her ikke har den største plads, går jeg ud fra, hr. Bjørn Elmquist har bemærket, at vi ikke har nogen forslag til ændring af de formelle regler. Hvis hr. Bjørn Elmquist har nogen ideer om det, vil vi selvfølgelig gerne høre det, men vi har altså ikke fremsat forslag om, at – om jeg så må sige – afgørelsesreglerne skal ændres.

Så sagde hr. Søren Søndergaard, at vi ikke vil være med til at forhindre flygtningeproblemerne ved ulandshjælp. Nu er det jo sådan, at det altså er begrænset, hvor mange penge vi har at

gøre godt med, og det. Venstre hele tiden har sagt, er, at der skal være en sammenhæng mellem de penge, vi bruger herhjemme på flygtninge, og dem, vi bruger i Den Tredje Verden. Vi kan altså ikke bruge de samme penge to gange.

Til fru Anne Baastrup: Nej, vi kommer nok ikke længere, for vi erkender jo, at det her er et langsigtet projekt. Vi har rejst det for flere år siden i FN. Vi kunne ønske, at også denne regering arbejdede for det i FN, arbejdede for det i EU, forsøgte at få nogle bilaterale aftaler, men det støder hele tiden på en afvisning. Det får mig til at sige, at regeringspartierne ikke er interesseret i at styre tilstrømningen. Danmark kan ikke værgе sig med den regering, vi har i dag.

(Kort bemærkning).

**Pia Kjærsgaard (DF):**

Det er rigtigt, at forslaget har været vanskeligt at komme igennem, for det var ufuldstændigt. Det var ikke, som vi normalt modtager forslag, men jeg må stadig væk sige, at det, som jeg i hvert fald fik ud af specielt lovforslag nr. L 155, var, at det var det værste skidt, og det synes jeg slet ikke man kan være i tvivl om.

Det, jeg hørte nu, var, at Venstre alene forholder sig til tvangsfordelingen. Hvad med alle de andre elementer i det integrationslovforslag, som indenrigsministeren har fremsat? Det er en holdningsændring ved lov, det drejer sig om, det er individuelle handlingsplaner for hver enkelt flygtning, det er integrationsråd i kommunerne, hvor der skal være et flertal af flygtningelobbyen, det er Udlændingestyrelsen, der kan købe huse i kommunen og leje dem ud til udlændinge, så de passer til den pågældende flygtnings behov, og det gælder bestemt også private boliger.

Alle de ting har jeg overhovedet ikke hørt noget som helst om fra Venstre. Jeg er fuld af undren, og jeg vil korse mig og ærgre mig, hvis Venstre ikke siger et klart nej til lovforslag nr. L 155. Det her er et lovforslag, der gør flygtninge til indvandrere. Er det ikke det, Venstre er imod?

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Når jeg tager ordet, er det, fordi jeg undrer mig lidt over, at Venstre siger, at vi ikke kan bruge pengene to gange. Jeg har forstået på Venstres forslag til finanslov om halvering af ulands-

bistanden, at man kun vil bruge dem en halv gang.

Det har været så spændende for os at blive ved med at finde ud af: Hvem er det, der skal sidde i de flygtningelejre, som man nu vil placere i nærområderne? Hvor længe skal de sidde der? Vi har da læst os til, at det skal være med FN-beskyttelse osv., så der skal være nogle sikkerhedsmæssige forhold.

Hvordan skal de komme til Danmark? Og hvilke kriterier skulle der være for, at Danmark ville tage nogle af de folk? Ligger der i Venstres forestillingsverden en eller anden tanke om, at vi skal hæve antallet af kvoteflygtninge, som jo i de seneste år er gået ned fra 500 til ca. 450 om året.

Er det det perspektiv, der ligger i det? Vi er alle enige om, at menneskesmugling er noget bras, og det vil vi alle sammen gerne til livs. Men ligger der i Venstres perspektiv et ønske om at forhøje kvoten af flygtninge til Danmark?

(Kort bemærkning).

**Jørgen Estrup (RV):**

Jeg var lidt glad for at høre, at mit indlæg før tilsyneladende alligevel ramte en vis klangbund hos fru Birthe Rønn Hornbech. Jeg kunne forstå, vi var enige om, at det var ærgerligt, at kommunerne rundt omkring i landet faktisk ikke var mere positive over for flygtninge. Det synes jeg da er et udgangspunkt.

Derfor vil jeg gerne høre fru Birthe Rønn Hornbech: Hvad er det, der skal til, for at vi kan se fru Birthe Rønn Hornbech turnere rundt i landet til de forskellige venstreledede kommuner og fortælle, at de nu skal tage flere flygtninge?

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde: Det er, fordi de er sure over den flygtningepolitik, der bliver ført. Men den flygtningepolitik, der bliver ført nu, er den, der også blev ført for 15 år siden, herunder da der var en KVR-regering osv. Det tror jeg fru Birthe Rønn Hornbech godt kan huske.

Hvad er det for nogle ændringer? Det, jeg hører fra Venstres side, er, at vi bare skal have færre flygtninge. Det er ikke ligefrem det, der vil fremme det synspunkt, fru Birthe Rønn Hornbech kom med.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Fru Pia Kjærsgaard er ærgerlig. Jeg er faktisk også ærgerlig over, at fru Pia Kjærsgaard ikke

hører efter, for det med boligerne har jeg nævnt flere gange.

Vi vil ikke være med til at diskriminere danskere, der har stået i kø i årevis, hvad enten det er i en kø til den ene slags boligmasse eller til den anden. Det vil også skabe endnu større uvilje mod udlændingene.

Og så igen til dette med nærområderne: Vi synes, at den udlændingepolitik, der føres i dag, er asocial, tilfældig og ødelæggende. Hvad er det, der sker?

Der sker det, at hvis man drysser ned i Salt-holmlejen og har smidt sit pas væk, er man sikret ophold her, samtidig med at der sidder snesevis af millioner og rådner op i flygtninge-lejre.

Det er flertallet herinde, der ønsker at forgylde dem, der har overskud til at komme herop, og så skal de blive her på livstid, men de andre interesserer vi os ikke for. Det synes vi er asocialt, for de midler, vi bruger til at hjælpe flygtninge i Danmark for, kunne vi hjælpe mange flere i nærområderne for. Det er det, der er vores filosofi, men det kan vi desværre åbenbart ikke finde klangbund for.

Selvfølgelig er det ærgerligt, vil jeg sige til hr. Estrup, men vi forstår jo godt kommunerne, og det er ikke et folketingsarbejde at eksercere hverken danskere eller danske folkevalgte kommunalpolitikere til at sige, at kommunerne skal tage udlændinge, der kommer ind i den grad ved et tilfældighedernes spil. Det er jo det, der er problemet.

Da vi fik bosnierne, sagde vi – og jeg rejste faktisk rundt, og jeg korresponderede med mine partifæller i kommunerne – at her hjalp vi som nærområde. Da tog vi en særlig forpligtelse på os.

Men som sagt: Den udlændingepolitik, vi fører i dag, er fuldkommen tilfældig og asocial. Det kan ikke være rigtigt, at det er mennesker, der bor langt herfra, der skal bestemme Danmarks udlændingepolitik, men sådan er det i dag.

(Kort bemærkning).

**Elisabeth Arnold (RV):**

Jeg bad fru Else Winther Andersen svare på spørgsmålet om fordelingen i kommunerne, for det var faktisk fru Else Winther Andersen, der omtalte det i sin ordførertale. Men jeg kan forstå, at man har bedt fru Birthe Rønn Hornbech om at være bannerfører for Venstre i dag, og

derfor skal min bemærkning så nu i næste omgang være til fru Birthe Rønn Hornbech.

Jeg synes egentlig, fru Pia Kjærsgaard havde fuldstændig ret. Det er jo rigtigt, at Venstre koncentrerer sig om tvangsfordelingen i kommunerne, men de andre ting, der står i det udmærkede lovforslag – om handlingsplaner, om uddannelse, om arbejdstilbud, som skal gøre, at flygtninge kan integreres hurtigt i Danmark og blive fuldgældige borgere – er jo Venstres politik. Indrøm det dog.

Vi har jo så sent som på det radikale nytårstævne på Nyborg Strand for få uger siden hørt den udmærkede borgmester i Farum, Peter Brixtofte, sige til os: Det er godt, regeringen omsider kommer med et godt integrationsforslag. Sådan har vi arbejdet i Farum Kommune i årevis, men selvfølgelig er Folketinget altid bagud for det virkelige liv. Ude i Farum ved jeg, hvordan det virkelige liv er. Det er Venstres politik, og det er helt fint.

Det vil jeg gerne høre Venstres ordførers kommentarer til.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Tak for den klare tilkendegivelse af, at det er nævnet, der skal afgøre det her.

Så må jeg sige, at der jo er uendelig lidt tilbage i punkt 4 i det forslag til folketingsbeslutning, som fru Birthe Rønn Hornbech er ordfører for; det er jo også til behandling lige nu, så det kan vi godt drøfte, mener jeg.

Der står simpelt hen i punkt 4: »Ophævelse af retskravet på de facto-status«. Vi har forstået, at det betyder det rent faktisk ikke. Det betyder noget andet.

I bemærkningerne til forslaget på side 4 har vi nederst under punkt Ad 4 otte linjer, hvoraf den ene linje handler om retskrav på de facto-status, der skal fjernes. Og så står der videre: »I stedet skal der anlægges en individuel vurdering af, om der i hvert enkelt tilfælde er særligt tungtvejende grunde til, at midlertidig opholdstilladelse skal gives.«

Den midlertidige opholdstilladelse vil man også give de andre, som kommer. De skal jo vente i 7 år, før de kan få noget som helst andet.

Så hvad er det egentlig, Venstre vil med det her? Er det ikke ren og skær pølsesnak igen, og det fra et parti, der har skældt vores indenrigsminister huden fuld for dårlig forberedelse af lovgivningen? Dette beslutningsforslag fortjener et 13-tal i så henseende.



(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Når det drejer sig om fordelingen af udlændinge, vil fru Birthe Rønn Hornbech ikke tvang. Hun vil heller ikke have ministerens model, og hun har ikke selv andre forslag.

Men hun vil gerne, som hun sagde i sit første indlæg, være med til en bedre fordeling af udlændingene i dagens Danmark.

Så vil jeg egentlig godt gentage det – synes jeg – interessante spørgsmål, hr. Estrup stillede til fru Birthe Rønn Hornbech: Vil fru Birthe Rønn Hornbech så gå ud og tage diskussionen med Venstreborgmestrene og forklare dem, at hun som Venstres ordfører har ønske om en bedre fordeling, og at det involverer, at kommuner, som ikke har så mange flygtninge, må tage nogle? Vil fru Birthe Rønn Hornbech gøre det, eller er det fuldstændig tomme ord, der lød heroppefra om, at Venstre ønsker en bedre fordeling?

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Fru Elisabeth Arnold siger, at fru Elisabeth Arnold mener, at fru Pia Kjærsgaard har ret. Jamen der sker hele tiden nye ting her i Folketinget.

Så var der hr. Peter Brixtofte. Jeg ved godt, hvad hr. Peter Brixtofte har sagt på det radikale stævne, og det er det samme, som hr. Peter Brixtofte sagde i tv for ikke så længe siden. Det var et glimrende udsagn. Hvis alle andre kommuner gjorde som hr. Peter Brixtofte, behøvede vi ikke stå herinde og diskutere den side af sagen.

Det, vi først og fremmest diskuterer med vores udlændingeforslag, er tilstrømningen, og det er såmænd de samme regler som dengang, hr. Peter Brixtofte sad i det udvalg, der lavede vores oplæg.

Vi vil have færre opholdstilladelser; vi vil have færre udlændinge til Danmark. Men når de så er her, fordi flertallet ønsker det, skal det jo ikke gå ud over de mennesker, at vi har en anden politik, og derfor skal de selvfølgelig behandles ordentligt.

Det er vores grundsynspunkt, og det er det, hr. Peter Brixtofte praktiserer, selv om han selv siger, at han synes, han har for mange udlændinge i sin kommune.

Selvfølgelig skal det aldrig gå ud over den enkelte udlænding. Det, vi diskuterer her, er politik og ikke uvilje mod enkelte mennesker,

der i virkeligheden kommer i klemme, fordi den folkelige forståelse ikke er i overensstemmelse med Folketingets flertal.

Med hensyn til de facto-status kan vi nævne somalierne som eksempel: Vi finder det ikke rimeligt, at 90 pct. af dem får de facto-status. Det er ikke det, de facto-status skal bruges til. Den skal bruges som en ventil dér, hvor vi er bundet af andre konventioner.

Med det, jeg har sagt, vil jeg ikke rejse rundt til kommunerne og bakke regeringens politik op; men jeg vil sige det, jeg har sagt her, og som hr. Peter Brixtofte også altid siger: Det skal ikke gå ud over de mennesker, der er her, at vi herinde er uenige om udlændingepolitikken. Vi vil blive ved med at kæmpe for vores opbremsning af flygtningestrømmen, men vi har fortsat den holdning, at det enkelte menneske selvfølgelig skal have en anstændig behandling.

**Første næstformand (Ivar Hansen):**

Så er det hr. Jørgen Estrup og derefter fru Dorte Bennedsen, og så regner jeg faktisk med meget hurtigt at kunne give ordet til den næste ordfører.

(Kort bemærkning).

**Jørgen Estrup (RV):**

Fru Birthe Rønn Hornbech prøvede endnu en gang at sige, at når vi ikke kan vente at se hende ude i forsamlingshusene, er det regeringens og folketingsflertallets skyld, fordi man i stedet for at prioritere nærområderne, sådan som Venstre gør, har ladet det fjerne udland styre udlændingepolitikken.

Så må jeg spørge fru Birthe Rønn Hornbech: De vietnamesiske bådflugtninge, blev de ikke modtaget i Danmark i en regeringstid, hvor Venstre var med? De sovjetiske jøder, der flygtede fra overgreb, blev de ikke modtaget i Danmark, mens Venstre var med? Flygtningene fra den etniske udrensning i Sri Lanka, blev de ikke modtaget i Danmark, mens Venstre var med? Og sådan kan jeg blive ved.

Det er en skrøne og en undskyldning, fordi Venstre i øjeblikket slår plat på udlændings-spørgsmålet, og det ved fru Birthe Rønn Hornbech udmærket godt.

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Dér fik vi da et rimeligt klart svar fra fru Birthe Rønn Hornbech: Hun vil ikke rejse rundt i landet og bakke regeringens politik op.

Det var et udmærket og klart svar. Det havde kun ét problem: Det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte, hvad det betød, at fru Birthe Rønn Hornbech som Venstres ordfører i sit første indlæg sagde: Venstre vil have en bedre fordeling af udlændingene i Danmark.

Og jeg har fået at vide, at det ikke må ske via ministeren, altså at det ikke må ske ved tvang, og at fru Birthe Rønn Hornbech ikke har andre modeller, og nu har jeg så fået at vide, at hun heller ikke vil tage debatten op med de kommuner, som har for få flygtninge i forhold til gennemsnittet.

Og så må jeg konstatere, at så er der, så vidt jeg kan se – men det kan jo være mit hoved, der er noget i vejen med – intet som helst indhold i fru Birthe Rønn Hornbechs bemærkninger om en bedre fordeling.

Det er en flot bemærkning, som lyder pænt, men den er absolut og aldeles indholdsløs. Det er så den konstatering, vi kan gøre.

(Kort bemærkning).

**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Hr. Jørgen Estrup spørger, om den borgerlige regering ikke modtog flygtninge.

Jo, selvfølgelig gjorde vi det.

Og hr. Jørgen Estrup nævner nogle specielle grupper.

Jeg ville egentlig ønske, at vi kunne tale om, at det er nogle specielle grupper, vi har taget imod her i landet, nemlig f.eks. dem, som blev nævnt, og hvor den ene gruppe ikke står os så fjernt i kultur, og hvor den anden gruppe har været meget let at integrere, men det er jo umuligt, for problemerne er jo accelereret: Har indenrigsministeren ikke oplyst, at to tredjedele af asylsøgerne starter med at stå i Sandholmlejren og ikke kunne huske, hvor de kommer fra?

Det er jo det problem, der er vokset ganske enormt, og som jeg er så utroligt skuffet over at regeringen ikke vil tage fat på, og det er den dialog, jeg frygteligt gerne ville have med indenrigsministeren: Hvad gør vi med det problem, at to tredjedele af asylsøgerne står i Sandholmlejren og er smuglet ind?

Også dér må jeg jo anerkende, at man så sætter strafferammen for menneskesmugling op, sådan som vi også har ønsket.

Men det, der er vores store problem, er jo, at vi i dag har en flygtningepolitik, som også er fuldkommen i strid med, hvad LO-arbejderne mener. Læs Jyllands-Posten fra i dag! Det er i hvert fald sådan, jeg tolker de statistikker, der i

dag er om, hvordan vælgervandringerne tidligere har været.

Og jeg vil fastholde over for hr. Jørgen Estrup, at jeg mener – jeg havde nær sagt privat eller holdningsmæssigt – at det da var ønskeligt, at kommunerne kunne finde ud af en fordeling, for det er fortsat en frivillig ordning, jeg mener at vi skal have, og jeg vil altså ikke tvinge dem, selv om jeg synes, det er en trist situation, vi står i. Det vil jeg ikke.

**Første næstformand (Ivar Hansen):**

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

**Helge Adam Møller (KF):**

Den radikale ordfører omtalte tidligere i debatten i dag »Elefantens vuggevise«, og det får mig til at tænke på indenrigsministeren, for indenrigsministeren buldrede frem, nærmest som en elefant, da ministeren var borgmester, men nu er han som minister næsten vugget i søvn dels af den socialdemokratiske folketingsgruppe og dels – og måske især – af den radikale folketingsgruppe.

Jeg foretrak klart ministeren i elefantrollen med klare og markante standpunkter og holdninger til, hvor udlændingeloven skulle strammes, men de stramninger er der jo ikke blevet særlig meget af.

Det lovforslag, der nu er fremsat på udlændingeområdet, L 154, kan beskrives med tre nøgleord: Det er for lidt, det er for svagt, og det er for sent.

Og lad mig tage dem i systematisk rækkefølge.

For lidt:

Der bliver jo ikke sat en prop i hullet. Det vil stadig være specielt attraktivt at komme til Danmark som bl.a. de facto-flygtning, og det er to tredjedele af alle dem, der kommer. Det vil stadig væk være alt for let at blive familiesammenført. Det vil stadig væk være sådan, at flygtninge bliver gjort til indvandrere med livsvarigt ophold i Danmark allerede efter 3 år, i hvert fald for langt de flestes vedkommende.

Vi konservative vil en helt anden vej: Vi vil hjælpe mennesker, der er på flugt, men så snart situationen tillader det, vil vi hjælpe dem tilbage til deres eget land.

Og forslaget gør jo intet ved retskravet for de facto-flygtninge, og cirka to tredjedele af alle dem, der får asyl i Danmark, opfylder ikke FN's flygtningebegreb.

Danmark har her en regel, altså de facto-reglen, der bliver fortolket langt mere lempeligt end i de fleste andre lande, og derfor er Danmark særlig attraktivt at søge til.

Vi konservative mener, at der skal være mulighed for at hjælpe disse mennesker, og det siger jeg én gang til af hensyn til hr. Bjørn Elmquist: Vi konservative mener, at der skal være mulighed for at hjælpe disse mennesker, men hjælpen skal være midlertidig og ikke som nu, hvor de får livsvarigt ophold i Danmark efter 3 år.

Det er jo ikke tilfældigt, at Danmark har modtaget ca. 10.000 somaliere, hvoraf langt de fleste allerede i dag har fået livsvarig opholdstilladelse af regeringen, mens Tyskland, som er 16 gange så stort som Danmark – 80 millioner mennesker – kun har modtaget 8.000 somaliske statsborgere, altså færre end Danmark.

Og i løbet af det sidste halvandet år har 2.000 somaliere søgt asyl i det kæmpestore Tyskland, og kun en femtedel har fået det; de fire femtedele har ikke fået asyl.

I den samme periode har lidt flere somaliere søgt asyl i Danmark, og her har de stort set alle fået asyl.

Det fortæller jo lidt om, hvor reglerne er mest lempelige.

Og hertil skal lægges, at i Tyskland kan de meget få somaliere, som har opnået asyl efter en regel, der minder lidt om vores de facto-regel, tidligst få livsvarig opholdstilladelse efter 8 år. I Danmark får de det automatisk efter 3 år.

Jo, retskravet i de facto-reglen bør selvfølgelig afskaffes, således at vi kommer på linje med de øvrige lande og ikke er en speciel magnet.

Så sagde jeg: for svagt.

Ja, hvad med familiesammenføringerne?

Regeringen strammer reglerne lidt over for forældre over 60 år og i forbindelse med arrangerede ægteskaber – og tak for dét! – men indvandreres retskrav på familiesammenføring afskaffes ikke.

Det bør, som vi konservative sammen med Venstre har foreslået, erstattes af en regel om, at kun hvis familiens samlede tilknytning til Danmark er større end til hjemlandet, kan der bevilges sammenføring.

Og man gør stadig intet effektivt over for de lande, som nægter at modtage deres egne statsborgere, der er udvist af Danmark – nægter at modtage dem!

Her skal der sendes et klart signal om, at bryder man internationale principper og nægter

at modtage sine egne statsborgere, skal det være slut med at modtage penge fra Danmark i ulandsstøtte eller bistand. Vi skal ikke være til grin for skatteborgernes penge.

Så sagde jeg: for sent.

For sent, fordi lovforslagets små ændringer og stramninger jo burde være vedtaget for masser af år siden, f.eks. da vi konservative stillede forslag om det, men hver gang blev stemt ned.

Det gælder bl.a. de stramninger, der nu endelig lægges op til vedrørende udvisning af kriminelle. Endelig sker der noget! Men hvorfor ikke for 4 år siden eller bare for 2 år siden, da vi lagde forslagene frem?

Men nu er man altså endelig begyndt at rykke sig lidt, og det skal jeg da glæde mig over, og det gør jeg, men vi er ikke tilfredse: Hvad med de udlændinge, der gentagne gange begår mindre kriminalitet? De får jo fortsat lov til at blive i Danmark.

Vi konservative siger: De må ud, for når de fortsætter, viser de jo klart og tydeligt, at de ikke agter at føre en lovlydig tilværelse i Danmark, og så skal de ikke som i dag belønnes med et fortsat ophold i Danmark – tværtimod, vi skal ikke være tossegode.

Og så til slut om L 154:

Jeg er helt enig i den tekniske kritik af forslaget, som fru Birthe Rønn Hornbech har fremført, og som hun har gjort langt bedre, end jeg kunne have gjort, og jeg er enig i, at der er behov for en lang række opklarende spørgsmål. Men jeg er sikker på, at teknikken skal den nye indenrigsminister nok hurtigt få i orden. Det er jo næsten allerede sket.

Og hvis svarene på de mange spørgsmål dokumenterer, at der er mindre stramninger vedrørende familiesammenføring og vedrørende udvisning af kriminelle, og at alle ikke helt automatisk får fast opholdstilladelse efter 3 år, så kan jeg støtte det forslag – ud fra den holdning, at selv et lille skridt i den rigtige retning jo er bedre end intet skridt.

Så til integrationslovforslaget, L 155:

Det er der efter konservativ opfattelse langt mere gods i. Men lad mig slå én ting fast fra begyndelsen: Hvis forslaget om at anvende tvang over for kommunerne ved placering af flygtninge, som det står i lovforslaget i øjeblikket, ikke fjernes, kan vi konservative ikke stemme for lovforslaget.

Vi kan ikke acceptere kvoter og tvang uden hensyn til den enkelte kommunes faktiske

mulighed for at huse flygtningene, for der er kolossalt stor forskel på landets kommuner.

Der er altså forskel på en landkommune på Lolland eller i Midtjylland og en stor provinskommune. Og nogle kommuner har satset meget på alment boligbyggeri og andre har meget dårlig mulighed for at finde egnede boliger til udlændinge.

Og hvordan vil reaktionen blive, hvis udlændinge stilles foran en dansker, som i masser af år har stået i boligkøen? Mange vil vende deres utilfredshed mod udlændingene i stedet for mod regeringen, og det er uretfærdigt.

Så det helt overordnede vedrørende integrationen:

Der er tre grunde til, at vi konservative ønsker en langt bedre integration end i dag og derfor allerede sidste år sammen med Venstre fremsatte et integrationsforslag:

For det første: Den enkelte udlænding får noget meningsfyldt og noget fremadrettet at foretage sig frem for bare passivt at sløve hen.

For det andet: Jo bedre og jo mere effektiv integrationen er, jo hurtigere kan en flygtning komme ud på arbejdsmarkedet og forsørge sig selv, og det er både til gavn for flygtningen og til gavn for det danske samfund.

Og for det tredje, og det er næsten det vigtigste: Den dag situationen tillader det og flygtningen skal vende tilbage til sit land – og det skal han efter konservativ opfattelse – så vil han være en langt større positiv ressource for sit hjemland, når han har uddannet sig og lært noget, og når han har arbejdet i Danmark, end hvis han bare passivt har været forsørget i 3, 4 eller 5 år.

Men her må jeg desværre igen konstatere, at Folketingets flertal ved at give flygtningene livsvarig opholdstilladelse i Danmark allerede efter 3 år klart har modarbejdet det behov og det ønske, som masser af lande har, nemlig at få deres egne aktive og veluddannede borgere tilbage den dag, hvor landet skal genopbygges.

Så til nogle af de enkelte punkter i forslaget:

Vi er enige i, at kommunerne skal overtage ansvaret for integrationen, bl.a. fordi kommunerne har en klar og en direkte interesse i, at integrationen bliver en succes.

Og vi er enige i, at danskundervisningen skal strammes op og effektiviseres, for dansk er nøglen til enhver form for integration, i hvert fald i Danmark.

Derfor er det ærgerligt, at man ikke i forslaget tager skridtet fuldt ud og allerede starter i

3-års-alderen via en dansk børnehaven, hvis der er behov for det, og det er der jo. Ufattelig mange børn født her i Danmark af udenlandske forældre kan stort set ikke et dansk ord, når de starter i folkeskolens første klasse. Men fordi forældrene har svigtet deres børn, som er født i Danmark, skal vi jo ikke også som samfund svigte disse udenlandske børn. Derfor skal de i børnehaven allerede fra 3-års-alderen, hvis de ikke har lært et ord dansk.

Vi synes, det er rigtigt, at udlændinge modtager en særlig introduktionsydelse.

Nogle siger, at det er urimeligt, at den er lavere end kontanthjælpen – jeg tror, også SF's ordfører for lidt siden sagde det – men disse ydelser kan jo ikke sammenlignes, for det drejer sig jo om en særlig gruppe mennesker i det danske samfund, og derfor skal de også have en særlig behandling og en særlig ydelse.

Lad mig nævne, at uddannelsessøgende og folkepensionister jo er to andre grupper i det danske samfund, som får særlige ydelser, som er lavere end kontanthjælpen, og hvorfor skulle nyankomne udlændinge stilles bedre?

Det er fint, at der opstilles klare mål og krav med hensyn til danskundervisningen, men hvorfor skal der ved afslutningen alene udleveres et bevis på, at man har deltaget i 3 år?

Vi konservative ønsker en klar bedømmelse af den indsats og det resultat, som den enkelte har opnået, gerne ved en prøve. Mennesker har krav på at få deres indsats vurderet, ellers tager vi dem ikke alvorligt.

Så er der bestemmelsen om, at udlændinge som en absolut hovedregel skal blive boende i den samme kommune de første 3 år.

Jeg kan godt se fordelene ved dette krav om, at man skal blive boende samme sted i 3 år, med hensyn til det skræddersyede integrationsprogram, men der er også nogle betænkeligheder, og dem vil vi godt bore i under udvalgsarbejdet.

Så er der noget om integrationsråd: Der skal oprettes et integrationsråd i alle kommuner, hvis mere end 50 borgere ønsker det.

Så spørger jeg indenrigsministeren: Hvad med en smule kommunalt selvstyre?

Integrationsråd er uden tvivl godt og rigtigt i mange kommuner, men jeg er overbevist om, at borgerne og byrådene i Nakskov, i Næstved og i Tåstrup ved langt mere om, hvad der er godt for deres kommune, end vi i Folketinget.

Tag dog det kommunale selvstyre alvorligt!

Konkluderende vil jeg sige om om dette lovforslag, at bortset fra tvangen over for kommunerne – men det er også et kardinalpunkt – er der mange positive og rigtige og fremadrettede tanker i forslaget.

Men vi konservative ønsker at forbedre forslaget på de områder, som jeg lige har nævnt, og med nogle af de forslag, som vi selv sammen med Venstre har lagt frem i vores integrationsforslag.

I stikordsform kan jeg nævne, hvad vi gerne vil have med fra vores forslag:

Bekæmpelse af ghettodannelse. Og her er der altså mulighed for at opfylde det ønske, som et hav af socialdemokratiske borgmestre i mange år har haft om i en speciel bebyggelse, hvor udlændingene er totalt dominerende, eksempelvis, hvis andelen af udlændinge overskrider 25 pct., at kunne sige: Nu må der ikke komme flere ind i denne bebyggelse, for vi kan jo ikke integrere somalierne i det danske samfund, hvis 90 pct. af dem, der bor i boligblokken, er somaliere, så vi ønsker, at kommunen med loven i hånden skal kunne sige: Her kan vi fordele dem i andre boligblokke eller andre kvarterer i vores kommune.

Vi ønsker en mulighed for, at kommuner med specielt mange udlændinge kan sige stop. For der er jo fire, fem, seks kommuner, som har taget et meget stort antal, og så skal der eksempelvis være mulighed for at sige: Nu har I passeret 8 pct., og så har I mulighed for at sige nej tak til at modtage flere.

Der skal være nye og effektive tiltag til at stoppe unge kriminelle indvandrere – såvel som danskere – og få dem ud af kriminaliteten.

Og der skal gøres en mere aktiv indsats for at få unge kvalificerede udlændinge ud på arbejdsmarkedet på lige fod med unge danskere.

Det er nogle af de ting, vi har med i vores forslag, og som vi godt ville have kom med i regeringens forslag.

Men hvis der er vilje til at lytte til hinanden og til at bøje sig mod hinanden, kan vi godt få vedtaget en integrationslov, som klart er til gavn for såvel danskerne som udlændingene, og vi konservative har viljen.

Så til sidst kort om de fire forslag fra Fremskridtspartiet:

Ved lovforslag nr. L 115 vil man totalt afskaffe begrebet de facto-status.

Det kan man godt, men så skal vi bare opfinde et andet begreb, for gør vi ikke det, vil vi i et antal tilfælde optræde fuldstændig umenneske-

ligt og i modstrid med konventioner, som vi selv med åbne øjne har indgået.

Det vil Det Konservative Folkeparti ikke, men vi vil afskaffe retskravet for de facto-flygtninge.

Og med hensyn til de asylsøgere, der bliver anerkendt som flygtninge, vil vi gøre deres ophold midlertidigt i mindst 7 år med henblik på at kunne hjælpe dem tilbage til deres eget land, den dag årsagen til deres flugt er borte.

Så vil Danmark nemlig være på linje med de fleste andre europæiske lande, og tilstrømningen af asylansøgere til Danmark vil uden tvivl falde dramatisk og drastisk.

Så til beslutningsforslag nr. B 79 om udlændingekontrakter:

Selve ideen om, at den enkelte udlænding, der får ophold i Danmark i en længere periode, klart og tydeligt skal gøres opmærksom på de spilleregler, der er, er vi helt enige i. Men flere af de punkter, som Fremskridtspartiet nævner at der skal stå i udlændingekontrakten, finder vi er for firkantede og unuancerede og i visse tilfælde urimelige.

Gennemfører man for eksempel kontraktens punkt 2, vil det jo betyde, at en irakisk kvinde, som er flygtet fra Saddam Hussein og hans hemmelige politi, fordi hun ellers risikerer at få hugget hovedet af på grund af sin politiske overbevisning, og som ankommer til Danmark uden en krone på lommen og får asyl her, at denne irakiske kvinde, selv om hun er gift og har to børn i Irak, aldrig nogen sinde vil kunne få dem til Danmark, og det er umenneskeligt.

Der står nemlig – nu kan jeg se, at hr. Tom Behrke begynder at kigge herop – at hvis man ikke selv kan forsørge sin familie, kan man aldrig nogen sinde få den til Danmark, og det vil være urimeligt.

Kontraktens punkt 3 siger, at enhver, der skal opholde sig i Danmark i mere end 3 måneder, har pligt til at lære dansk.

Ja, generelt er vi jo enige i, at man skal lære dansk, hvis man skal bo i Danmark i en længere periode. Men – spørger jeg så – skal det virkelig være en pligt, hvis man ikke har brug for det, og hvis man kan klare sig selv på enhver tænkelig måde uden at ligge det danske samfund til last?

Hvad nu, hvis man ikke har behov for at lære dansk? F.eks. hvis man som ishockeyspiller eller udenlandsk forsker er i Danmark i 6 eller 9 måneder og man som forsker på universitetet eller på Novo Nordisk klarer sig glimrende

med sit engelsk, er det så virkelig rigtigt, at man skal bruge halvdelen af de sølle 9 måneder, man er her i Danmark, til at lære dansk i stedet for at forske?

Nej, det er for firkantet.

Så til beslutningsforslag nr. B 91:

Vi er enige i hovedsigtet i punkt 2, nemlig at der skal være mulighed for at frihedsberøve udlændinge, som er udvist af Danmark, men som modarbejder udsendelsen. Selvfølgelig skal den mulighed eksistere.

Vi er også enige i det, der står i punkt 3: at udsendelsen og kontrollen med udsendelsen af udlændinge, som er udvist, skal effektiviseres.

Men punkt 1 i forslaget, om behandlingen af kriminelle udlændinge – hvor vi har fremsat vores eget forslag med meget markante stramninger, B 55, som også behandles her i dag, og som vi håber bliver vedtaget, for det er der behov for – det punkt er igen for unuanceret.

En vedtagelse vil jo f.eks. betyde, at en 55-årig kvinde, som kom til Danmark fra Ungarn allerede som 14-årig – nemlig dengang, da Sovjet i 1956 rullede ind i Ungarn med sine tanks og tropper – og som kort efter blev gift med en dansker, og som nu har tre børn og to børnebørn, og som aldrig nogen sinde har begået en kriminel handling, at denne dame, hvis hun nu kører i sin bil og, fordi der er skarpt sollys, kommer til at overse et fuldt stopsignal og derfor er årsag til en trafikulykke, hvor der bliver dræbt eller kvæstet nogle mennesker, og så kommer i fængsel, skal hun udvises for bestandig, altså livsvarigt.

Er det til gavn for hende og hendes danske mand og deres børn og børnebørn og for det danske samfund?

Nej, det er urimeligt, og derfor vil vi ikke være med til det.

Og så det allersidste forslag, beslutningsforslag nr. B 93 om, at særrettigheder for udlændinge skal afskaffes:

Her skriver man, at formålet er at fjerne enhver særrettighed for udenlandske statsborgere i forhold til danske.

Igen må jeg sige, at det er for firkantet og unuanceret, for nogle af særreglerne er jo gode og fornuftige, mens andre også efter vores mening skal afskaffes.

Lad mig bare nævne en enkelt særrettighed for en flygtningefamilie, som man her vil afskaffe, og vi kan tage den irakiske kvinde fra før, der kom hertil, fordi hun virkelig risikerede at få skåret hovedet af, og som jeg synes skal

have asyl i Danmark, og det skal hendes familie også:

Hun har en særret, siger Fremskridtspartiet så, for hvis hun får asyl, modtager hun nemlig gratis af den danske stat et bidrag, så hun kan købe en stol og en seng og et bord og et par dynner og sådan noget, så børnene og familien kan leve. Det er en særret, for det har en dansk borger ikke, hvis hus brænder, skriver Fremskridtspartiet, og hun skal altså ikke have en krone.

Jamen det er da umenneskeligt! Er det virkelig meningen, at den familie skal sove på en sten, også i dag, hvor det er minus 6 grader? Nej!

Konklusionen er, at Det Konservative Folkeparti ønsker at tage stilling til hver enkelt regel for sig, for nogle er rimelige og relevante, og dem vi vil bevare, men andre er urimelige – f.eks. modernmålsundervisning betalt af danske skatteborgere – og dem er vi gerne med til at afskaffe.

#### **Formanden:**

Så er der bedt om korte bemærkninger fra hr. Bjørn Elmquist, hr. Henrik Svane, fru Anne Baastrup og hr. Tom Behnke.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

På det sidste blev hr. Helge Adam Møller jo helt nuanceret, ja næsten menneskelig. Og det kan godt være, at han om lidt vil få at vide, at han er blevet en værre slapsvans; det får vi jo høre, og det skal ikke være min sag.

Det, der bringer mig på talerstolen, er det, som jeg netop drøftede med fru Birthe Rønn Hornbech, som jo er ordfører for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 55.

For umiddelbart efter, at vi dér var nået til vejs ende og fru Birthe Rønn Hornbech erkendte, at man ikke kunne tale om et retskrav på de facto-status, men kun om et krav på at få behandlet sin ansøgning, og at der ikke skulle være tale om et administrativt skøn, men altså angives nogle faste kriterier, som et flygtninge-nævn som en domstolslignende instans kunne holde sig til, siger hr. Helge Adam Møller fuldstændig upåvirket af dét og, må jeg gå ud fra, som medforslagsstiller til dette beslutningsforslag, at det forslag, som indenrigsministeren har fremsat, gør intet ved retskravet for de facto-flygtninge, og henholder sig til dette forslag.

Jamen hvad er egentlig meningen? Alt det, som fru Birthe Rønn Hornbech her måtte erkende og fortælle os, mener De Konservative ikke også det?

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Jeg skrev det ned fra hr. Helge Adam Møllers tale, hvor der blev sagt, at kendskabet til dansk er en forudsætning for integration, i hvert fald i Danmark, og det vil jeg godt pille lidt i, netop med baggrund i B 55-forslaget, hvor V og K jo går op til 7 års midlertidig opholdstilladelse, før en eventuel fast opholdstilladelse kan gives:

Hvis man tænker på en flygtningefamilie med børn, f.eks. en familie, der kommer som flygtninge og får nogle børn her, eller som måske har fået nogle af dem i tiden, før de begyndte flugten eller overvejede at flygte, og som måske har fået et enkelt barn i de ca. 2 år, hvor de har siddet i et asylcenter, og der så nu lægges 7 år oveni, så kan de da som forældre til et barn, der er søgt integreret i det danske samfund, ifølge det forslag nu risikere, at de efter ca. 10 år skal tvangstilbagesendes.

Hvordan stiller Det Konservative Folkeparti sig så til spørgsmålet om modersmålundervisning? For det har vi jo også ved tidligere lejligheder hørt at man er imod.

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

Jeg har også et opklarende spørgsmål til B 71, hvori der for, jeg ved ikke hvilken gang står, at der højst må være 25 pct. fremmedsprogede elever i skoleklasserne.

Hvis vi forestiller os en skole i et distrikt, hvor der bor ca. 70 pct. fremmedsprogede børn, som så skal hen til en skole i et andet distrikt, hvor der fortrinsvis bor dansksprogede børn, er det så Det Konservative Folkepartis politik, at disse dansksprogede børn skal hen i skole nummer et?

Jeg mener, at da jeg, sidste gang vi havde den debat her, beskrev den situation, sagde hr. Frank Dahlgaard, at det var ikke ment sådan. Og siden Det Konservative Folkeparti gentager den pointe, at der højst må være 25 pct. fremmedsprogede elever i den enkelte klasse, vil jeg gerne høre, hvordan man nu har tænkt sig at den konstruktion skal være. Vil man flytte de danske børn eller flytte de fremmedsprogede børn eller hvordan? Det kan jo være, at Det

Konservative Folkeparti er kommet videre i deres studier i den retning.

(Kort bemærkning).

**Tom Behnke (FP):**

Det kan godt være, at hr. Bjørn Elmquist ønsker at trække debatten ned på et usagligt niveau, men det har jeg ikke under nogen omstændigheder tænkt mig at gøre. Jeg vil forholde mig lidt til, at hr. Helge Adam Møller afviste forslagene fra Fremskridtspartiet:

Det har jeg sådan set ingen indvendinger imod, for det er en politisk stillingtagen, om man vil være med eller ej.

Men når vi tager B 79, pkt. 2, står der: retten til ophold i Danmark medfører ikke et retskrav på familiesammenføring. Det er skrevet direkte af efter De Konservatives eget forslag. Så at afvise forslaget på det grundlag synes jeg var lidt tyndt at gøre.

Det andet er med hensyn til de særrettigheder, udlændinge har i Danmark. Her er jeg nødt til at præcisere, at spillereglerne er sådan, at udlændinge, der kommer til Danmark og skal etablere sig, kan få mere i etableringshjælp her i landet, end en tilsvarende dansk familie ville kunne, hvis de pludselig stod uden indbo i et tilfælde med en lejet lejlighed, hvor alt indboet f.eks. brændte og man ikke var forsikret. Den udenlandske familie vil få mere i hjælp til etablering end den danske familie.

Derfor er det jo ikke et spørgsmål om, at udlændinge, der kommer her til landet, ingen hjælp skal have til etablering. Det er et spørgsmål om, at der skal være de samme regler for danskere og for udlændinge.

(Kort bemærkning).

**Helge Adam Møller (KF):**

Til hr. Tom Behnke har jeg i og for sig ingen svar på nuværende tidspunkt, for jeg er ikke enig. Men det får vi jo lejlighed til at diskutere i udvalget, når vi gennemgår hvert enkelt lovforslag. Jeg mener, at jeg har læst det nøjagtigt og fortolket det sådan, som der står i teksten.

Fru Anne Baastrup vil allerede nu godt ind og diskutere B 55, men jeg synes, vi skal vente lidt. Det kommer jo på senere, der er en ordfører for forslagsstillerne, og vi har mulighed for direkte at diskutere det forslag. Hvis der dér ikke kommer svar, så skal jeg meget gerne komme med det.

Så til hr. Bjørn Elmquist med retskravet: Jeg må konstatere, at der er i øjeblikket efter min

bedste overbevisning er et retskrav, uanset hvad også fru Elisabeth Arnold tidligere sagde. Fru Birthe Rønn Hornbech citerede noget juridisk litteratur, og jeg kan sige, det står helt nøjagtig i »Udlændingeret«, som er udgivet i 1995, af Lone B. Christensen, Niels Henrik Christensen, Gunnar Homann, Morten Kærum m.fl. Det stod i den oprindelige lov fra 1983, hvor det blev indført. Der står i bemærkningerne, at med indlemmelsen i udlændingeloven ønsker man at understrege retskravet på anerkendelse af de facto-flygtningestatus.

Så der er et retskrav i øjeblikket. Det er det retskrav, vi ønsker at få væk og erstattet af en individuel vurdering, som, ligesom Venstres ordfører sagde for et øjeblik siden, godt på nogle områder må være strammere, end det er i øjeblikket, og det var derfor, jeg henviste meget klart til den praksis, man eksempelvis har i Tyskland, som er vores nærmeste naboland. Mens der kommer 2.000 somaliere til Danmark, kommer i samme periode 2.500 til Tyskland. I Danmark får næsten samtlige de facto-status. I forhold til de 2.000, der kommer til Danmark, er det mindre end 1/5, der får ophold i Tyskland. De øvrige bliver afvist, og det tyder jo på, at vi fortolker status på en helt forskellig måde, og Danmark gør det på langt den mest liberale måde. Derfor bliver vi ved med at være en flygtningemagnet, og det ønsker vi ikke.

Op så til sidst til hr. Henrik Svane, der spørger: Hvad med de børn, der er født i Danmark, og som har boet her 7 eller 8 år, og som efter vores forslag skal hjælpes tilbage til deres eget land, hvis situationen bliver normal? Er det rimeligt, når vi vil afskaffe modersmålsundervisningen?

Ja, selvfølgelig. Jeg drømmer da ikke om, at de børn ikke, hvis de kommer fra Chile, for nu at tage et eksempel, har lært at tale chilensk, hvis det er det sprog, man taler i Chile, jeg er ikke helt sikker. Det er da enhver families naturlige pligt og opgave, selv om man bor i et fremmed land i 5, 6, 7 eller 8 år, at man ud over, at børnene i den offentlige skole lærer det sprog, vi taler her i Danmark, selv sørger for at undervise dem, eller at nogle forældre slutter sig sammen og giver dem en undervisning, så de kan lære deres modersmål.

Enhver dansk familie, der bor 7, 8, 9 eller 10 år i et fremmed land, vil sørge for, at deres børn stadig væk kan tale dansk, og derfor kan man opleve indvandrere i anden generation i USA, hvis forældre flyttede derover i 1930'erne, sta-

dig væk taler flot og fint dansk. Det er ikke betalt af den amerikanske stat, for forældrene tager ansvar for deres børn, og det ville jeg ønske der var nogle flere, der gjorde, både danskere og udlændinge. Børnene er ikke samfundets ansvar. Det er forældrenes ansvar.

(Kort bemærkning).

**Anne Baastrup (SF):**

Nu er det rent faktisk sådan, at der på dagsordenen for Folketinget i dag står B 71. I Det Konservative Folkepartis forslag B 71 er en væsentlig – i hvert fald har den fået en selvstændig pind – del af integrationsplanen, at der højst må være 25 pct. fremmedsprogede elever i skoleklasserne.

Men jeg kan forstå nu, at hr. Helge Adam Møller ikke mener, at det alligevel er så centralt. Hvad er årsagen til, at man har lagt det ind her, når man alligevel ikke mener, det er et led i integrationen, at der skal være en fordeling af eleverne på denne måde?

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Vi nåede også med hr. Helge Adam Møller til fase nr. 2. Så vil jeg spørge hr. Helge Adam Møller: Hvem er det så, der skal træffe beslutningen om de facto-status?

Skal det være en minister ud fra nogle skønsmæssige overvejelser, som måske defineres politisk afhængigt af, hvordan flygtningesituationen er – dem, vi har modtaget i Danmark, og hvor mange der er på vej – eller skal det være Flygtningenævnet?

Hvis det er Flygtningenævnet, skal de så ikke have noget beskrevet i paragraffer, som de skal henholde sig til?

Præcis det samme spørgsmål stillede jeg fru Birthe Rønn Hornbech for lidt siden.

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Jeg glemte ved min første bemærkning til hr. Helge Adam Møller at complimentere ordføreren for den faglige sordin, som er lagt ned over hans tale. Det vil jeg gerne complimentere for.

Så vil jeg i den forbindelse spørge: Når nu tvangsspørgsmål i fordelingen i kommunerne stred så meget mod konservativ overbevisning, hvordan har Det Konservative Folkeparti så tænkt sig at løse den problematik, at ikke alle kommuner er lige sindede ad frivillighedens vej at ville modtage flygtninge til integration?



Hvilket bud har Det Konservative Folkeparti på det?

(Kort bemærkning).

**Helge Adam Møller (KF):**

Til fru Anne Baastrup: Det, jeg prøvede på at fortælle, er, at jeg er ordfører for forslagsstillerne, altså De Konservative og Venstre, vedrørende B 71, og at jeg på et senere tidspunkt i debatten får mulighed for at samle alle de bemærkninger op, der er kommet til B 71 efter de normale procedurer i dette Folketing, og derfor kommenterer jeg i en sammenhæng alle de bemærkninger, der er kommet.

Det kan da ikke være rigtigt, at vi går ind og diskuterer det enkelte forslag nu, når ordføreren bagefter har mulighed. Det er da fuldstændig i modstrid med den formale forretningsorden. Så skulle indenrigsministeren jo også fare på talerstolen, hver eneste gang der kommer en bemærkning til indenrigsministerens to forslag. Det var bare den procedure, jeg foreslog, og som jeg i hvert fald vil følge.

Så til hr. Bjørn Elmquist: Hr. Bjørn Elmquist spurgte jo tidligere og fik et klart og tydeligt svar fra Venstres ordfører, og da det er et forslag, der er fælles for Venstre og De Konservative, er der ingen forskel. Jeg er enig i det, fru Birthe Rønn Hornbech sagde.

Og så til den radikale ordfører: Hvis jeg forstod det rigtigt, var spørgsmålet, hvilken model vi ville stille i stedet for den dér tvangsfordeling. Jamen vi må jo først konstatere, at hidtil har der ikke været de store problemer med at få fordelt de flygtninge, der skal være i en bolig. Det er faktisk lykkedes de sidste 15 år, ikke altid lige let, men det er lykkedes.

Nu ønsker vi jo klart og tydeligt at få lavet en udlændingelov, som giver langt færre adgang til Danmark. Vi ønsker, at det livsvarige ophold ikke gives efter 3 år, men tidligst efter 7 år, så der altså bliver langt færre udlændinge, der skal placeres i boliger. Når man hidtil har kunnet placere et stort antal uden at anvende tvang, har jeg lidt svært ved at se, hvorfor man pludselig skal anvende tvang, når der efter vores mening skal komme langt færre.

**Formanden:**

Så har vi hr. Bjørn Elmquist, hr. Henrik Svane og hr. Søren Søndergaard.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Jeg kan være meget kort. Jeg skal takke hr. Helge Adam Møller. Nu endte vi også her det samme sted som med fru Birthe Rønn Hornbech: punkt nr. 4 i beslutningsforslaget er indholdsløst.

Det vil sige, at så må Venstre og De Konservative stoppe deres megen diskussion om de facto-begrebet. For det, de har udtænkt indtil nu, holder ikke vand.

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Jeg skal ikke trætte forsamlingen med et langt indlæg. Jeg vil bare lige sige, at sådan som Dansk Flygtningehjælp har administreret opgaven med at fordelingen af flygtninge i landets kommuner igennem de seneste år, har der jo altid været tale om en vis form for tvang, i og med det altid har påhvilet integrationslederne i det pågældende område at søge at lave aftaler med kommuneforeninger eller med kommunerne enkeltvis om at modtage det og det antal flygtninge på det og det tidspunkt.

Der, hvor det ikke har kunnet lade sig gøre, har integrationslederne haft magt til at sige: I skal. Så der har jo foregået tvang. Det gør det den dag i dag.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Det, der får mig op, er en bemærkning fra hr. Helge Adam Møller her i sidste omgang, som jeg ikke forstår. Ellers er den konservative politik jo ellers prisværdig klar.

Hr. Helge Adam Møller siger, at der bliver brug for færre boliger, fordi der kommer langt færre flygtninge, hvis De Konservatives forslag om 7-års-reglen bliver gennemført. Det vil jeg egentlig godt have den konservative ordfører til at forklare, for der kommer jo ikke færre flygtninge, fordi der går længere tid, før de får varigt ophold.

Da de fleste konflikter jo varer lang tid og det er svært at sende folk tilbage, så vil stort set det samme antal som nu blive her. Den eneste måde, der så skulle blive brug for færre boliger på, var, hvis man forestillede sig, at disse flygtninge i 7 år skulle bo i lejre. Derfor vil jeg godt spørge hr. Helge Adam Møller: Er det det, der er indholdet i det konservative forslag?

**Formanden:**

Hr. Arne Melchior og så hr. Helge Adam Møller.

(Kort bemærkning).

**Arne Melchior (CD):**

Jeg hørte egentlig hr. Helge Adam Møllers svar til hr. Svane som en lille åbning. Han sagde godt nok, at han mente, der kom færre flygtninge, hvis hans forslag blev vedtaget

Nu er det jo for det første slet ikke sikkert, at hans forslag bliver vedtaget, hverken før eller efter et valg. For det andet kan hr. Helge Adam Møller jo ikke vide noget om de næste 5 år, bare for ikke at gå til år 2020, som vi var ved i formiddags.

Hvis der nu kommer lige så mange eller flere flygtninge, som Danmark efter gældende regler og vores forpligtelser og vores selvstændighed ikke kan undslå sig for at tage, så forstod jeg faktisk hr. Helge Adam Møller sådan, at så ville en fordeling være rimelig. Og det er det, der er blevet om spurgt fra mange sider, og det fremgik ikke af hr. Helge Adam Møllers ordførertale: Hvordan skal man så bære sig ad, hvis det ikke må være ved tvang?

Og det har ikke noget med kommunalt selvstyre eller ej at gøre, som hr. Helge Adam Møller sagde i sin ordførertale, for der er masser af ting, som staten bestemmer hen over hovedet på kommunerne, og sådan skal det jo også være.

(Kort bemærkning).

**Helge Adam Møller (KF):**

Lad mig starte med hr. Arne Melchior. Nød bryder alle love. Hvis der eksempelvis opstår den situation, at Rusland pludselig invaderer et eller de tre baltiske lande, så ville jeg synes, at Danmark sammen med Sverige og Finland havde en moralsk forpligtelse til at hjælpe langt flere baltere end eksempelvis Italien, Ungarn eller andre lande, der ligger meget langt derfra. Men jeg ville synes, de samme lande havde en moralsk forpligtelse til at hjælpe os økonomisk med det.

I denne situation, hvis der stod 50.000 eller 100.000 på dansk område, synes jeg, vi skulle lave en særlov. Jeg ved godt, særlove er ikke populære. Men her er der en særlig situation, som ingen kan forudse, og så må vi lave en speciel lov, som vi for øvrigt gjorde, da hr. Hans Engell var justitsminister, nemlig lov om midlertidig opholdstilladelse til personer fra det

tidligere Jugoslavien. Dengang opstod en ny, særlig situation, hvor alle kunne se, at der måtte laves noget, vi normalt ikke mente der var behov for. At der bagefter skete det, at de 18.000 ikke blev midlertidige, og at man gav dem livsvarigt ophold, var ikke med vores stemmer.

Men i situationer, som ingen kan forudse, men som ikke er utænkelige, må man lave nogle særlige regler, som er velegnede til den situation. Der er også noget, der hedder nødret.

Så til hr. Søren Søndergaard: Hr. Søren Søndergaard kan ikke se, der bliver brug for færre boliger, selv om man følger det konservative forslag om, at flygtningene eller udlændingene tidligst kan få fast opholdstilladelse i Danmark efter 7 år. Jo, selvfølgelig bliver der det, for et antal af de udlændinge, som har boet her 3, 4 eller 5 år, vil vende tilbage. Efter vores forslag ville eksempelvis mange af de personer, der kom fra det tidligere Jugoslavien, og mange af de personer, som nu har fået livsvarigt ophold fra Somalia, blive hjemsendt, og specielt hvis man også indførte de regler, vi også har foreslået, med økonomiske sanktioner over for de lande, der nægter at modtage egne statsborgere.

Så siger hr. Bjørn Elmquist, at punkt 4 med de facto-status er indholdsløst, og det har jeg godt hørt hr. Bjørn Elmquist sige to eller tre gange før. Jeg er lige ved at sige, at så tager jeg hr. Bjørn Elmquist på ordet. Så stem da for vores forslag! Så stem for forslaget! Det ville jo være pragtfuldt. For jeg kan garantere for, at antallet af udlændinge, der kom til Danmark, ville falde markant.

Nu har jeg illustreret det tre gange, men det må enten være, fordi hr. Bjørn Elmquist ikke kan eller ikke vil forstå det. Hvordan kan det være, at når der kommer 2.500 somaliere til Tyskland, der har en tilsvarende regel, at det er mindre end en femtedel, der får ophold? Af de somaliere, der kommer til Danmark, får de 95 pct. ophold.

Og tyskerne har en regel, der siger, de tidligst kan få livsvarigt ophold efter 8 år. Vi giver dem livsvarigt ophold efter 3 år. Så skal man ikke være den store matematiske professor fra Somalia eller et andet land for at sige: Så søger vi søreme om at få asyl i Danmark, for der er fem gange så stor mulighed for, at vi får det og ikke bliver sendt hjem, som hvis vi søger i Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig, Finland, England eller et andet land.

Jo, det gør en forskel. Men ellers, stem for det! Så siger jeg tak, mange tak.

**Formanden:**

Ville hr. Henrik Svane have ordet?

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Jeg vil så gerne have hr. Helge Adam Møller til at svare på de spørgsmål, jeg stillede ham vedrørende fordelingen i kommunerne. Det svar fik jeg aldrig.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Når man mulighed for at gøre debatten færdig, er det jo helt fint.

Jeg vil sige til hr. Helge Adam Møller, at jeg stemmer ikke for indholdsløse ting, og jeg synes, det er noget forvrøvlet, der står i forslaget. Det er jo ikke retskrav, der skal opgives, men det er anvendelsesområdet, kriterierne, der lægges til grund, for at nævnet kan sige: Ja, her er en de facto-flygtning.

Forslaget er helt gratis foræret til Det Konservative Folkeparti og til Venstre. Jeg vil ikke stemme for det, for jeg er imod at indskrænke området. Men man kommer ingen vegne ved at sige, at retskrav skal opgives.

(Kort bemærkning).

**Helge Adam Møller (KF):**

Jeg forstår på hr. Henrik Svane, at fordelingen virkede fint og uden de store problemer med de muligheder, man havde tidligere.

Nu vil jeg ikke sige, at vi afskaffer Dansk Flygtningehjælp, men der lægges jo op til, at den skal indtage en mindre betydende rolle. Men hvis det fungerer udmærket, og der efter hr. Svanes mening var et element af tvang – det er der ingen der har protesteret over – jämen så fortsæt med det system! Det er jo det, jeg siger: Fortsæt med det system! Så kan der jo være en anden myndighed end Dansk Flygtningehjælp, der klarer det.

Hvorfor lave en lov, som vi er imod, og som – jeg siger det klart og tydeligt en gang til – vi stemmer imod, således som den er udformet i øjeblikket, og hvis ikke det element af tvang, der lægges op til i loven, udgår. Vi synes, det er urimeligt, for vi har den konservative grundholdning, at skal man behandle mennesker ens, så skal man behandle dem forskelligt, for mennesker er forskellige. Skal man behandle kom-

muner ens og rimeligt, så skal kommunerne behandles forskelligt, for de er forskellige. Det er også derfor, vi har forskellige bloktilskud, vi har forskellige ordninger. Der er forskel på en vestjysk kommune og Næstved Kommune, hvor jeg kommer fra. Derfor vil vi ikke være med til denne her firkantede tvang, som skærer alle kommuner over en kam, uanset hvilken boligstruktur de har.

Og til hr. Bjørn Elmquist: Jeg tror ikke, vi kan komme nærmere. Vi kan så fortsætte i andet forum, men jeg har klart og tydeligt sagt, hvad jeg mener, og jeg har også forstået, hvad hr. Bjørn Elmquist mener, men enige, det bliver vi ikke.

**Formanden:**

Så tror jeg, vi er klar til fru Anne Baastrup som ordfører.

**Anne Baastrup (SF):**

Når man ser den forgangne uges aviser, virker det, som om vi i dag skal vedtage regeringens udlændingelovgivning, men det er jo slet ikke tilfældet. Vi har en første behandling af et par lovforslag, som en ny indenrigsminister har fremsat, et par lovforslag, hvorom man i hvert fald kan konstatere, at de er udarbejdet i en vis fart.

Jeg vil i første omgang koncentrere mig om integrationsforslaget, hvor den opmærksomme lytter så vil kunne forstå, at jeg hermed også afviser de borgerlige forslag herom.

Integrationsforslaget er et af de vigtigste forslag, jeg har set fra indenrigsministerens side i den tid, jeg har siddet i Folketinget, et forslag, som burde have været fremsat for 15 år siden, men det ville den borgerlige regering ikke. Det er uhyre vigtigt, at flygtninge og indvandrere integreres i det danske samfund, således at de for alle fremstår som den ressource, de er, så vi kan undgå den uhyrlige debat, det danske samfund var udsat for i månederne op til kommunevalget.

Derfor kastede jeg mig også over indenrigsministerens lovforslag med stor interesse, da det kom før jul. Dyb var min beskæmmelse og forundring over, at ministeren overhovedet ikke havde taget udgangspunkt i det grundige arbejde, som Integrationsudvalget havde lagt i den tykke betænkning – og den er så tyk – der kom i sommeren 1997. Eller for at anvende Mellempøkeligt Samvirkes lidt blidere ord: At man med undren og beklagelse kan konstatere,

at dette udredningsarbejde ikke i nævneværdig grad har ligget til grund for udarbejdelsen af forslaget.

Men før jeg kaster mig ud i at skælde ministeren ud, skal jeg komme med en ros. Det er godt, at der nu sker en udvidelse af den personkreds, der omfattes af integrationstiltag. Det er godt, der sker en udvidelse af integrationsperioden for alle til 3 år, og det er godt, at ministeren vil forpligte alle kommunerne til at påtage sig ansvaret for at integrere flygtninge. Men så er det også slut med ros.

Vi har fået en lang række høringssvar, hvor ansvarlige organisationer og enkeltpersoner giver udtryk for deres bekymring, som vi desværre deler. I betænkningens udkast til lov gives en definition af, hvad integration er. Det mangler i uhyggelig grad i dette forslag. Det bør indarbejdes, herunder med en præcisering af, at integration også handler om respekt for den enkeltes kulturelle identitet.

Lovforslaget er som nævnt rettet mod integration af såvel flygtninge som indvandrere. Det er godt, men det er også skidt. De specifikke problemer, flygtninge har, når de efter flugt lander i Danmark, beskrives ikke med mange ord for at sige det mildt. De har som oftest store problemer med at bearbejde de traumer og psykiske problemer, et liv på flugt giver. Samarbejdet med torturcentre er stort set ikke nævnt med et ord, så vidt jeg kan se. Den bistand, Dansk Flygtningehjælp har ydet i form af tolkning og psykologbistand, er ikke nævnt.

Hvad skal den stakkels kommune gøre, hvis der anbringes en flygtning, som er så traumatiseret, at integration ikke er mulig, før en psykisk rehabilitering har fundet sted? Hvem står for at varetage denne opgave for slet ikke at tale om, at det er et menneskes fremtidige liv og psykiske stabilitet, der står på spil?

Et andet element i betænkningen, som udgør et meget stort arbejde i Dansk Flygtningehjælp, er hele repatrieringsaspektet. Der er næppe tvivl om, at forudsætningen for en god integration er, at man fastholder repatrieringsaspektet. Det er derfor vigtigt, at den uddannelse eller erhvervsforbedring, der måtte ske, hele tiden ses i sammenhæng med hjemlandets behov. Samtidig er det vigtigt, at man til stadighed bevarer muligheden for, at en flygtning kan henvende sig til en uvildig instans for at få belyst mulighederne for at kunne vende tilbage, uden at det pludselig skal betyde, at man er bundet hertil.

Et helt særligt problem er integrationsydelsen. Det er klart for SF, at Det Radikale Venstre nu har fået lov til at afprøve, om ikke man kan nedsætte de forskellige overførselsindkomster ved i denne lovgivning at starte med en svag gruppe. Det har været Det Radikale Venstres politik gennem mange år at få en såkaldt reform af velfærdssamfundet. Den er nu startet, reformen, der skal vise, at man kan leve af et beløb, der er mindre end bistandshjælp i en periode, hvor enhver form for adgang til arbejdsmarkedet er et fremtidigt projekt. Hr. Henrik Svane argumenterede i Information i går mod den påstand, at dette forslag er imod menneskerettighedskonventionen, med, og nu må alle slå ørerne ud, at det i så fald også ville være en slags apartheid at give SU-modtagere lavere ydelse.

Det er helt uforståeligt med denne argumentation. Efter SF's opfattelse er denne ydelse et klart brud på menneskerettighedskonventionen, og det er uacceptabelt.

Nu er det svært at få alle forbehold for et givet udsagn i avisen, men det er ikke rart, at hr. Henrik Svane på denne måde sammenligner bistandshjælp og SU. Og det er slet ikke rart, når hr. Bjørn Elmquist f.eks. for nogle måneder siden i radioen fandt, at det var det niveau, man diskuterede, i forbindelse med at flygtninge skulle have en særskilt ydelse. En gentagelse af dette mål skurrer uheldigt i mine ører, og de mange breve, jeg har fået fra bekymrede mennesker på overførselsindkomst, der forventer, at de bliver de næste, der skal afprøves, viser, at jeg ikke er alene om at se disse visioner.

På den modsatte fløj i regeringen har jeg også hørt argumentet, at nu vil man satse på, at flygtninge ikke skal klientgøres. De skal ikke lære at begå sig i bistandslovens kinkelkroge, de skal lære at begå sig på arbejdsmarkedet. Derfor en særskilt ydelse, som ikke er bistandshjælp. Ja, intet kunne være sagt mere klogt. Problemet er imidlertid, at denne lavere ydelse enten tvinger flygtninge til at blive professorer i, hvordan man sikrer udgiftsdækning for enkeltydelser, eller også lærer dem at begå sig på det grå for ikke at sige det sorte arbejdsmarked. Svaret burde i virkeligheden være, at man lignede flygtninge med mennesker, der skulle revalideres eller en anden tilsvarende ydelse. Så ville man kunne slippe for klientgørelse.

Samtidig er det et særligt problem, at indenrigsministeren med denne lov vil lave en ny ydelsestype med særlige aktiveringstiltag som,

så vidt jeg kan se, lægger sig mellem arbejds-markedslovgivningen og sociallovgivningen. Og jeg vil sige, det ikke er tit, at jeg ser et høringssvar fra et kollegaministerium, der kritiserer en bestemt måde at beskrive forholdene på, eller for at sige det ligeud: Arbejdsministeriet har kritiseret indenrigsministerens lovforslag.

For mig at se bliver det meget svært at administrere. Og når man så betænker, hvor kort tid ministeren har haft til at lave loven, kan man være helt sikker på, at en nøjere gennemgang vil afsløre betydelige huller. Lad mig nævne et eksempel: En flygtning kommer til en kommune, hvor han umiddelbart evner at tilegne sig færdigheder, så han kan få arbejde. Desværre mister han efter 2 år dette arbejde. Skal han henvises til den lave integrationsydelse?

Jeg indledte med at rose ministeren for kravet om, at alle kommuner skal tage imod flygtninge. Men dette krav skal ses i sammenhæng med, hvem der får problemet med tvangen. Der indføres nemlig en stavnsbinding med lovforslaget, hvorefter flygtninge, der vælger at flytte uden at have fået lov, kan få nedsat deres integrationsydelse. Tvangen rammer derfor i første omgang kommunen, men denne tvang kan kommunen smøge af sig ved blot at holde sig på laveste niveau af de forpligtelser, den skal leve op til, eller med andre ord gøre livet i kommunen uudholdeligt, så flygtningen tvinges væk.

SF vil gerne tvinge kommunerne, men det må ikke gå ud over de mennesker, der henvises til at bo i dem. Husk, øvelsen med denne her lov er, at der skal ske integration.

Forudsætningen for integration er endvidere, at der rent faktisk er mennesker, der ved, hvad integration er for noget, og som har ekspertise på området. Så vidt jeg kan forstå af lovforslaget, og jeg vil gerne belæres, bliver Dansk Flygtningehjælps arbejde med flygtninge i Danmark stort set nedlagt den 1. juli 1998. Det er af mange årsager ikke godt.

For SF er det primært noget skidt, fordi regeringen med dette lovforslag har sendt 1.000 mennesker med den nødvendige ekspertise ud på jagt efter nyt arbejde. Ministerens svar vil være, at de skal blive, fordi Dansk Flygtningehjælp skal være entreprenør på dette område, men sagen er i al sin enkelthed den, at kommunerne den 1. juli 1998 skal bruge en ny sociallovgivning med fire nye love. Som socialchef vil det derfor være ganske uinteressant, at man får

at vide, at der til kommunen om 6 måneder kommer ti flygtninge. Her og nu er der andre problemer. Og med den altomfattende viden, de danske socialchefer har, når Dansk Flygtningehjælp skal kritiseres, er det da klart, at de ikke vil drømme om at søge om at indgå entreprenørkontrakter, før problemerne har tårnet sig op 1-1½ år efter, at kommunen har fået sine ti flygtninge.

Problemet er blot, at på det tidspunkt vil der ikke være en integrationskyndig i Dansk Flygtningehjælp. Alle er væk, og ekspertisen forsvinder. Herunder skal man være opmærksom på, at også tolkning vil være væk. Den måde, tolke bruges på i dag, er jo ofte, at de har almindeligt integrationsarbejde, når der ikke er brug for deres særlige egenskab som tolk. Når denne arbejdskraft ikke er nødvendig, vil de også forsvinde. Hvordan man vil integrere mennesker, som jo ikke bare lærer dansk på 14 dage uden brug af tolk, er uforståeligt. Ministeren har, eller hans efterfølger vil få et problem af en vis størrelse, hvis mit spørgsmål ikke besvares ganske tydeligt.

Og oven i dette: Hvordan laver man egentlig en handlingsplan for flygtninge en måned efter, at de har fået opholdstilladelse? Og jeg skal her sige, at det er fint med handlingsplaner, men vi kan jo risikere, at de sidder i den ene ende af Danmark, men har fået boligplacering i den anden. Skal det være Tarm, der bliver opholdskommune? Skal sagsbehandleren i Tarm så være forpligtet til at tage til Karlslunde for at besøge flygtningen og lave en handlingsplan, eller hvad?

Og så til et par åbne spørgsmål. Hvor blev ministerens løfte til os alle sammen af i det notat, vi fik, da forliget mellem De Radikale og Socialdemokratiet var indgået om at sætte særlige foranstaltninger i gang for sent ankomne unge? Hvordan vil ministeren skaffe daginstitutioner til børnene, så også moderen kan deltage i hele integrationstilbudet? Husk, at kvinden er central i hele integrationen. Hvordan klarer vi de særlige grupper af handicappede? Jeg vil ikke stille alle spørgsmålene, men jeg vil bruge megen tid i udvalgsarbejdet, så hver en sten skal blive vendt.

Jeg kan så også forstå på den debat, der har været om ministerens afvisning af, at statsministeren sådan fik helt ret i, at vi skulle være færdige med lovforslaget inden udgangen af denne måned. Så vil jeg sige: Det vigtigste er, at denne lovgivning bliver ordentligt og grundigt be-

handlet. Lovforslaget er for vigtigt og alvorligt til, at der skal køres overskriftspolitik på det. Dermed er også sagt, at SF vil gøre meget for at få en lov, som vi kan stemme for, men det forudsætter, at de helt uacceptable ting er pillet ud. Ellers vil vi arbejde ihærdigt på at få en lov, som vi desværre kommer til at afvise, men som alligevel bliver i orden, fordi vi er lige så ansvarlige for den proces, der kommer til at ske i Folketinget i den her sag efterfølgende. Denne lov skal ikke falde til jorden bare på grund af en tilfældig hetz, der opstod i efteråret, men SF har store problemer, som jeg har nævnt.

Og så til forslaget om ændring af udlændingelovgivningen m.v. Med den afvisning, som jeg nu vil skride til, mener jeg samtidig at have afvist de borgerlige forslag, idet jeg i øvrigt for en dels vedkommende mener tidligere at have udtalt mig relativt negativt herom på SF's vegne.

Indenrigsministeren har med dette lovforslag fortsat forgængerens forsøg på at bevæge sig på en knivsæg for ikke at overskride de internationale konventioner, som Danmark har tilsluttet sig. Og det bliver mere og mere pinligt. Som en organisation nævnte i et høringssvar: Det bliver betænkeligt, når man i bemærkningerne skal understrege, at praksis nok skal overholde konventionerne. Praksis!

Det er for galt, at vi er nået dertil, at vi i et rigt land som Danmark skal sikre konventioners overholdelse ikke via lovgivningen, men nærmest på trods af lovgivningen, blot med en henvisning til, at myndighederne nok skal lade konventionen være den yderste grænse.

Udlændingelovforslaget indeholder en lang række forsøg på stramninger, hvoraf nogle er ganske principielle. I bemærkningerne til præciseringen af de facto-begrebet går man tilsyneladende ved siden af den praksis, som fremgår af tidligere beretninger fra Flygtningeævnet, og vi må derfor bruge udvalgsarbejdet til at få præciseret, om denne nye formulering af bestemmelsen er en revidering af hidtidig praksis, eller om det i virkeligheden er en tilbagevenden til det oprindelige formål med bestemmelsen.

I EU kan man næsten ikke have et ministermøde på det retlige område, uden at man skal tale om, at menneskesmuglere skal have en hård straf. Det følger regeringen op med dette lovforslag. Det er klart, at den måde, som menneskesmugling undertiden fungerer på, er fuldstændig uacceptable, men jeg synes på den

anden side, at man generelt skal være opmærksom på, som f.eks. Dansk Røde Kors ganske godt beskriver det, hvad konsekvensen af en stramning på dette område kan blive. Jo højere en bestemt forbrydelses straf er, jo mere skruppelløse mennesker vælger denne levevej, og hvad de kan finde på for at forhindre selv at blive afsløret, kan man næppe beskrive. Jeg må derfor citere fra Røde Kors, og det er med det pæne embedsmandssprog:

»Derudover kan det frygtes, at denne risiko for liv og helbred, som flygtningene løber under flugten på grund af risikoen for en langvarig straf for menneskesmuglerne, vil blive stadig større, hvilket kan medføre alvorlige menneskelige tragedier.«

Arrangerede ægteskaber angribes også. Jeg forstår ikke, hvorfor regeringen ikke i stedet for dette angreb har valgt at gøre det, som SF foreslog i det papir, som indenrigsministeren i øvrigt jævnlig har henvist til, nemlig at lade Ungsam stå for den vejledning, der skal til for at få det afklaret og få hjulpet de unge, der måske har problemer på dette område. Ungsam har et stort og godt arbejde i gang. Lad os støtte dem.

Og så kan man ikke længere få tilladelse til at blive familiesammenført med sine gamle forældre. Det er uforståeligt, at denne skærpelse skal finde sted, når man betænker, hvor få mennesker det handler om.

Jeg kunne godt blive ved. Der er mange problemer i dette lovforslag og ganske få gode elementer, men jeg skal dog nævne forbedringen af muligheden for som dansk statsborger at blive familiesammenført med sin ægtefælle.

Tilbage er i den forbindelse, som indenrigsministeren formentlig orienterer om, et ønske om en ligestilling med EU-borgere, men det er en sag, som vi fra Retsudvalgets side allerede har rejst over for ministeren.

Med disse ord vil jeg afslutte mit indlæg.

#### **Henrik Svane (RV):**

For Det Radikale Venstre er det vigtigt, at der gøres en indsats for, at integrationen i vores land for de flygtninge, som er her med lovlig opholdstilladelse, bliver så grundig og så effektiv som muligt for at sikre, at flygtningene så hurtigt som muligt kan blive selvhjulpne og med det danske samfunds hjælp kan blive trukket op af den fornedrelse, af de psykiske traumer, som man måtte ankomme med efter at have været anvist til den eneste mulighed på et

tidspunkt i sin tilværelse: at flygte fra det samfund, som man er født og opvokset i.

Vi tillægger, at vi fastholder respekten for menneskerettighederne og de internationale konventioner, vi vil fastholde retssikkerheden, og vi vil søge at fastholde ligestillingen.

Samtidig med at det er sagt, vil vi også med de forslag, der er fremsat af regeringen, og som vi behandler i dag, sikre os mod en udnyttelse af eventuelle huller i den eksisterende lovgivning, sikre os mod plat og snyd, gøre en øget indsats mod menneskesmugling ind i vores land og frem for alt søge at gøre asylbehandlingen så kort, så effektiv og så retfærdig som muligt.

Vi mener, at det integrationsforløb, der har været igennem de forløbne år under Dansk Flygtningehjælps ledelse, har været udført så godt, som Flygtningehjælpen kunne, så når vi foreslår, at ansvaret efterfølgende overdrages til kommunerne som dem, der primært har ansvaret for integrationen, skal dette ikke ses som en kritik af Dansk Flygtningehjælps indsats til dato.

Der skabes hermed nogle nye vilkår, og det er bl.a. vilkår, som Dansk Flygtningehjælp ikke har haft. Her vil jeg især fremhæve ét, og det er muligheden for, at flygtninge nu kan blive sat i straksaktivering fra dag nul, og hvis det er praktisk muligt også rent sprogmæssigt. Det er en mulighed, som Dansk Flygtningehjælp aldrig har haft, og som man har ønsket sig i lang tid, fordi manglen på denne mulighed har afstedkommet, at alt for mange flygtninge i al for lang tid næsten udelukkende har haft sprogundervisningen som et fast holdpunkt i deres dagligdag. Det skabes der nu mulighed for at ændre, ved at kommunerne overtager ansvaret.

I Det Radikale Venstre er vi meget interesserede i, at civilsamfundet inddrages så tæt som overhovedet muligt i denne opgave. Hvis man et øjeblik kigger et andet sted hen i verden, f.eks. på Holland, vil man se, at som man har tilrettelagt integrationsarbejdet dernede, har man i meget højere grad, end det er foregået i Danmark, tillagt det civile samfunds aktive medvirken stor betydning. P.t. er der i Holland 11.000 frivillige på kontrakt, der hjælper til i integrationsarbejdet. Dansk Flygtningehjælp har siden 1990 søgt at udvikle denne mulighed i Danmark, og ca. 1.000-1.100 danskere er frivilligt gået ind i dette arbejde. Det skal Dansk Flygtningehjælp have stor ros for.

I Det Radikale Venstre har vi nemlig den holdning og den mening, at for at integrationen skal lykkes godt, er det vigtigt, at de nye folk i vores samfund kommer så tæt på en dansk hverdag som overhovedet muligt. Derfor tillægger vi det også vægt, at der med forslaget sættes en streg under betydningen af at lære vores sprog at kende.

Med de forslag, der er fremsat, lægges der op til, at kommunerne i højere grad, end det har været tilfældet indtil nu, kan lægge sprogundervisningen så tæt som muligt på det sted, hvor flygtningene bliver aktiveret, således at det hverdagssprog, som er det første, man lærer, kommer så tæt som overhovedet muligt på det arbejdssprog, som man skal gøre brug af i den pågældende aktivering, og at sprogstimuleringen også foregår via en tættere kontakt til danskere, så den ikke udelukkende foregår i et sproglokale med folk, der ikke taler dansk.

Sådan som systemet er blevet udviklet gennem de seneste år, har man så at sige indskudt en større og større professionalisering mellem de civile borgere, danskerne, og flygtningene, i takt med at Dansk Flygtningehjælp har udviklet sig til dette professionelle system. Også her vil jeg understrege, at det kritiserer vi ikke Dansk Flygtningehjælp for, men sådan har det udviklet sig. Det har også udviklet sig sådan, at den folkelige forståelse for opgaven er skredet, fordi flere og flere efterhånden har fået den opfattelse, at for overhovedet at kunne samarbejde og samtale med flygtninge skulle man have en vis ekspertise.

Det ønsker vi at gøre noget ved, og det tror vi på, at vi kan gøre med dette forslag, fordi netop kommunen med det nye ansvar er meget tættere på det civile samfund. Det vil sige, at der laves en anden overgang fra asylfasen eller præasylfasen, mens man sidder i centret og venter på sit asyl, og så over til introduktionen til vores samfund. Det bliver en blid og blød overgang, al den stund at Røde Kors jo også for øjeblikket arbejder med samfundsforståelse og andre ting, således at de asylansøgere, der får asyl, allerede i en vis forstand er introduceret til det danske samfund. Det skal der bygges videre på i den kommende introduktionsperiode.

I Det Radikale Venstre er vi også glade for, at vi nu for første gang får skabt integrationsmulighed for indvandrerne, og at vi samtidig siger, at vi vil prioritere indsatsen ved nu ikke kun at gøre det i halvandet år, men sige maksimum tre år.

Mange flygtninge har omtalt, at det, at de i så stort omfang hørte under sociallovgivningen, kom til at betyde, at de følte sig klientgjort. Jeg glæder mig meget til som ordfører at være med i det kommende udvalgsarbejde, hvor vi i fællesskab med de partier, som har udtrykt skepsis over for denne tanke om en introduktionsydelse, kan gå ned i substansen og komme bag om tingene.

Vi er ikke ude på at give folk mindre i løn. Man skal nemlig lægge til, at der med straksaktiveringen gives mulighed for, at flygtninge væsentlig hurtigere end i dag kan oppebære et overhead af den timeløn, som de får i forskellige aktiveringsopgaver – 10 kr. i timen – så de vil kunne tjene penge meget hurtigere end tidligere.

Vi tillægger det også stor betydning, at de folk, der er tættest på arbejdspladserne, nemlig de kommunale medarbejdere og det civile samfund, som vi tænker os trukket meget mere ind i samarbejdet, vil være med til at tilsikre en større optagelse af flygtninge – også indvandre-re, men især flygtninge – på det danske arbejdsmarked. Det er dér, integrationen har de bedste vilkår, ved at flygtninge får tydeligere mulighed for at vise, at han/hun har noget på hjerte, og at han/hun gerne vil bidrage til dette samfund ved at betale skat og ved at yde en indsats.

Det har været svært at komme med sådan et forslag tidligere, al den stund vi har haft en høj arbejdsløshed, og det er naturligvis også derfor, vi tror på, at muligheden nu er bedre, i takt med at arbejdsløsheden er faldet så meget, som vi ved, at den er faldet.

Overgangen mellem Røde Kors-systemet, altså præasylsystemet, og kommunerne skal gøres blød, sagde jeg. Vi skal udvikle nogle metoder, og det skal vi snakke meget om i det fortsatte udvalgsarbejde, hvor visitationen bliver af afgørende betydning, og den skal være kvalitativ, sådan at den fordeling, der skal foregå i kommunerne, blandt andet tager hensyn til, hvilke arbejdsområder der er i kommunen, primært inden for erhvervslivet, hvilke uddannelsesmuligheder der er, og hvad der overhovedet er, som den pågældende flygtning ville have mere glæde af i kommune A end i kommune B.

I forhold til fordelingen skal vi også tale om, hvilke parametre vi skal lægge ind for at bruge det, som nogle i dag har omtalt som tvang, for at kommunerne kan modtage flygtninge. Her vil vi fra radikal side lægge meget vægt på, at

den samlede integrationsindsats, som pågår i den pågældende kommune, skal være en væsentlig faktor som et parameter. Det er ikke nok at sige, at bare der er så og så mange udlændinge, er der nok. Det må være den integrationsindsats, der foregår, der skal være med som parameter. Det glæder vi os til at diskutere med de andre ordførere.

Når jeg siger, at det civile samfund skal have en større rolle, er det, fordi jeg tror, at den tendens til fremmedfrygt, som vi har set igennem de seneste år, i høj grad skyldes det, som jeg tidligere omtalte som professionalisering. Også her ved de lokale aktører på området og hermed kommunerne og deres sagsbehandlere meget om, hvordan man gør, fordi de kender forholdene.

Dansk Flygtningehjælps rolle bliver lagt om ved dette lovforslag. Det er vigtigt for Det Radikale Venstre at betone, at der skal gives rimelige vilkår til Dansk Flygtningehjælp i denne omstillingsfase, ikke kun af hensyn til at bevare den ekspertise, som Dansk Flygtningehjælp har på forskellige områder, men også for fortsat at kunne udbygge den. Her tænker jeg især på en rådgivningsfunktion med hensyn til dokumentation og information, jeg tænker på tolkeservice, og jeg tænker på det psykosociale arbejde, som Dansk Flygtningehjælp har gjort en stor indsats for at udvikle gennem de seneste år. Det må vi ikke tabe på gulvet, og det vil vi følge meget under udvalgsarbejdet.

Tilpasning til nye tider betyder jo også, at man nu skal forsøge at etablere sig som entreprenør på området. Det har Dansk Flygtningehjælp allerede nu stor erfaring med, i og med at man igennem den seneste halve snes år har udviklet indtægtsdækket virksomhed, så jeg har en fornemmelse af og en tro på, at mange mindre kommuner fortsat vil gøre brug af Dansk Flygtningehjælps medarbejdere både i en direkte entreprenørfunktion og også indirekte ved, at nogle af de medarbejdere, som ikke længere vil kunne finde plads i organisationen, naturligt vil søge over i de kommuner og især i de større kommuner, som nu selv påtager sig rollen.

Dette er en udbygning af det, som vi har set i de større byer over tid, og det vil fortsætte. Den største del af de medarbejdere, der sidder i danske kommuner og arbejder med flygtningespørgsmål, har været med i Dansk Flygtningehjælps arbejde og er derigennem blevet trænet



og uddannet til at påtage sig disse roller og udføre dette arbejde.

Jeg synes, at et godt resultat af en god integration burde være repatriering. Derfor er det også vigtigt, at Dansk Flygtningehjælp fortsat arbejder for repatriering. Vi er enige med De Konservatives ordfører i, at repatriering er en god ting, men repatriering set med radikale øjne tager udgangspunkt i frivillighed. Derfor er det vigtigt så hurtigt som muligt at gøre flygtninge til hele mennesker, at bekræfte dem i deres selvværd, således at de kunne tænkes at være med, når de ved en reorientering, en forsoning, kan vende tilbage i ære og værdighed med den ballast, det er, at et samfund som vores har givet dem rimelige vilkår til at overleve. Men det skal ske på frivillighedens basis.

Forholdet til nogle af de andre fremsatte lovforslag vil jeg ikke komme særlig meget ind på, men bare sige, at det er væsentligt for Det Radikale Venstre at søge så bredt et flertal som overhovedet muligt til det lovkompleks, der nu er lagt frem. Derfor er jeg enig med de ordførere, der har betonet, at vi ikke må haste med det her.

Sådan som de politiske markeringer har været i dagspressen i den seneste tid, tyder det for mig meget på, at sagligheden og fagligheden ikke har været i højsædet. Det kan der være forskellige grunde til, det vil jeg ikke komme ind på her, men jeg glæder mig meget til, at vi i et sagligt og fagligt samarbejde i udvalget kan se dybere ned i substansen og forhåbentlig vinde et bredt flertal for disse forslag.

#### **Formanden:**

I de resterende 7 minutter af De Radikales ordførertid skal vi høre hr. Bjørn Elmquist.

#### **Bjørn Elmquist (RV):**

Jeg har et par betragtninger som supplement til og opfølgning på vores ordfører, hr. Henrik Svanes, bemærkninger her fra talerstolen.

Som det fremgik af det policy-papir, som det på fint dansk blev kaldt, som indenrigsministeren fremlagde ved adviseringen af lovforslagene, efter at regeringspartierne var færdige med forhandlingerne, var der i de første fire linjer af papiret 3-4 principper, overordnede ting, som indenrigsministeren fastslog. Det har været ledetråden for forhandlingerne både for os radikale – det er jo os, jeg er ordfører for – og, som det også fremgår af fremsættelsestalen, for Socialdemokratiet.

Jeg skal ganske kort nævne disse principper: at folk, der forfølges eller risikerer forfølgelse, skal kunne beskyttes her i Danmark, at menneskerettighederne og internationale konventioner, herunder også forbudet mod diskrimination, skal respekteres, og at der i behandlingen af udlændingenes asylansøgninger i Danmark skal gælde en retssikring.

Det er de overordnede sigtelinjer, der er blevet lagt, og det er opfattelsen i mit parti, at de er tilgodeset med de forslag, der er fremsat. Vi vil naturligvis med åbent sind, som det også er fremgået, se på, hvad der kommer af indvendinger fra andre partier i Folketinget, og hvad der kommer i høringsfasen, og disse hørings svar er nu ved at indløbe. Jeg tror såmænd, de fleste af dem er kommet. Der er en enkelt instans, Advokatrådet, der har ment, at de ikke havde tilstrækkelig tid. Lad os nu se, om de alligevel ikke når at komme med på et eller andet tidspunkt. De har ikke nået det inden førstebehandlingen her, men vi må se, om de ikke kan dukke op i Retsudvalget med hørings svarene enten skriftligt eller i deputation.

I det omfang det undervejs i høringsfasen eller på anden vis under vores behandling her eller i udvalget bliver dokumenteret, at vi ikke kan leve op til de ting, der er fastslået i indledningen til dette policy-papir, vil vi naturligvis reagere på det og se, hvad der eventuelt kan være nødvendigt.

Der har været nogen kritik på en række punkter. Jeg tror, fru Anne Baastrup var den, der tydeligst talte om det for lidt siden, og der er også noget i hørings svarene. Jeg må sige, at jeg endnu ikke har set dokumentation for, at vi skulle have begivet os derud, hvor vi overtræder konventionerne eller nogle af de andre principper.

Det er rigtigt, at der finder en diskussion sted, om det med hensyn til retten til at indgå ægteskab, når man er asylansøger, er i overensstemmelse med disse bestemmelser at foreslå, som det gøres her, og gennemføre den regel. De arrangerede ægteskaber, og om der er en forskel i integrationsydelsens størrelse, har også været inde i billedet. Som sagt, der rejses spørgsmål og startes debat på nogle af områderne, men i det, som jeg indtil nu har set af hørings svarene, er jeg ikke stødt på noget, vil jeg sige, som har givet mig indtryk af, at det er dokumenteret.

Det er muligt, som nogle har sagt, at der vil komme sager, og dem er der jo nogle stykker af,

mod Danmark ved Den Europæiske Menneskerettighedskommission og Menneskerettighedsdomstolen. Det er en del af vores system, af vores samfund, af vores klagesystem, og vi skal ikke afskære folk fra at gå dertil, hvis de mener, at deres rettigheder er gået for nær, men faktum er jo, at det ikke er alle, der føler sig krænket, som er blevet krænket.

Lad os nu se undervejs i udvalgsbehandlingen, om det kan dokumenteres, om der er nogle domme, og om der er noget, der er så tæt på en overvejende sandsynlighed, at vi må sige, at her er vi gået for langt. Lad os drøfte det, men jeg må sige, at indtil nu har vi altså ikke vurderet, at det er blevet dokumenteret i den forstand.

Jeg skal også i denne sammenhæng gøre en meget kort bemærkning til fru Anne Baastrups, hvad skal vi kalde det, noget fantasifulde, farverige påstand om, at vi i Det Radikale Venstre har en masterplan om, at vi nu ad denne vej omsider vil prøve at få taget hul på debatten om den velfærdsreform, som vi beskæftiger os meget med både internt i partiet og udadtil i debatter med andre partier og i vores regeringssamarbejde med Socialdemokratiet, og indimellem kommer der også lovforslag om det.

Jeg mener ikke, der er belæg for det. Jeg har i hvert fald ikke deltaget i overvejelser i den retning. Tværtimod har vi, som hr. Svane sagde det, tænkt konstruktivt og prøvet at finde ud af, hvordan vi bedst tjener disse menneskers interesser.

Man kunne måske give dem et større brutto-beløb, prøve at beregne per capita, hvad det, som et integrationsprogram og et handlingsprogram kommer til at koste, svarer til, og så udbetale det til dem individuelt. Så ville de individuelt få meget mere, end de får med dette forslag, men vi har ikke ment, at det var den rette vej at gå. Vi har altså tilsluttet os det her og står bag de forslag, der er blevet fremsat, og vi må afvise den påstand, der kom her, om, at vi ad denne vej skulle snøre hele velfærdssamfundet og prøve at få skåret ned på alle de offentlige ydelser. Det er også som tidligere socialordførere, jeg siger det her, og jeg kan sige til fru Anne Baastrup, at det intet har på sig.

Der er jo en række andre forslag til behandling i dag, men jeg kan ikke få øje på noget alternativ til de forslag, der fremsættes af regeringen, og jeg kan slet ikke få øje på et alternativ fra V og K. Vi har prøvet at interessere os for nogle af kernepunkterne i forslagene, og jeg har

selv jagtet det med de facto, for jeg synes, at § 7, stk. 2, i udlændingeloven er ganske central. Men jeg må tilbagevise de forslag, der har været, og fastholde, at det, vi har her fra regeringens side, er det realistiske alternativ, eller rettere, der er ikke noget alternativ til det.

To ord om udvalgsarbejdet. Det er blevet henlagt til Retsudvalget, og vi vil også beflitte os på som radikale og jeg selv som formand, når jeg kommer ned i udvalget, at klumpe behandlingen af forslagene sammen, så de ordførere, der er blevet suppleret ind fra Kommunaludvalget og andre steder fra, kan være sikre på, hvornår disse forslag behandles.

Vi vil da også gøre, hvad vi kan, for at komme relativt hurtigt igennem det, så hurtigt, som det nu er forsvarligt, men der er mange emner, der skal vendes, og vi må forudse et ganske stort og, håber jeg også, grundigt arbejde, før vi står her til anden behandling af forslagene.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Hr. Henrik Svane snakkede om de psykiske traumer, som man skal over, når man kommer hertil som flygtning, og det er sikkert rigtigt nok. Men bliver det lettere at komme over de traumer, fordi man får en særlig lav ydelse? Det kan jeg ikke forstå.

Så siger hr. Henrik Svane: Jamen det er heller ikke fordi, vi vil give folk mindre i løn. Hvorfor gør man det så? Og hr. Henrik Svane fortsætter: Hvis de nu gør en ekstra indsats og kommer ud i aktivering, kan de få noget arbejde, og de kan få nogle flere penge.

Jamen hvem rammer det? Hvem er ikke i stand til det? Hvad er det for en gruppe, som vil få en aktivering, hvor de simpelt hen ikke er i stand til at få så meget, at de kommer ud over det, der svarer til kontanthjælpen? Det vil selvfølgelig være den allersvageste gruppe, f.eks. torturofre. Så vidt jeg kan se, er der ikke taget højde for det i forslaget.

Så vil jeg godt spørge hr. Henrik Svane: Hvad er der galt i menneskesmugling? Jeg forstår, der er noget galt i menneskesmugling for penge, selv om mange store villaer op langs kysten blev grundlagt, da jøderne skulle til Sverige. Men hvad er der galt med at hjælpe folk til Danmark for at give dem mulighed for at søge asyl? Mener Det Radikale Venstre, at der er noget galt i det?

Og et sidste spørgsmål til hr. Bjørn Elmquist: Jeg synes, det var en svag tale. Jeg havde for-

ventet, at hr. Bjørn Elmquist ville gå herop og sige, at der selvfølgelig intet er i de lovforslag, der er fremsat, som på nogen måde kan antaste nogle internationale konventioner. Eller er vi kommet så langt ud, at Det Radikale Venstre er med til at fremsætte et lovforslag, der er på en eller anden kant med nogle konventioner?

(Kort bemærkning).

**Anne Bastrup (SF):**

Hr. Henrik Svane kom ind på en lang række forskellige typer betragtninger omkring repatriering, og det lød enormt flot. Hr. Henrik Svane kom også ind på, hvor vigtigt det var at fastholde ekspertisen.

Men så vidt jeg kan se, vil der jo ikke være nogen organisation efter den 1. august, som vil kunne varetage denne arbejdsopgave. Jeg mener, at hr. Henrik Svane skylder de mennesker, der nu sidder og beskæftiger sig med integrationsarbejdet, og som har det kvalitetsniveau, som jeg forventer, hr. Henrik Svane er enig i, at der er mennesker, der skal have, at fortælle dem, hvad de skal give sig til efter den 1. juli.

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Jeg vil gerne minde fru Anne Bastrup om, hvad jeg sagde i mit indlæg: at det er vigtigt, at vi nu under udvalgsarbejdet tilsikrer, at den overgangsordning, som er skitseret i lovforslaget, bliver god nok, og jeg betonedede, at lige præcis nogle af de ting, som fru Anne Bastrup tager fat i, er det vigtigst, at vi sikrer.

Derfor er jeg rede til under udvalgsarbejdet at lægge store kræfter i, at fagligheden ikke forsvinder ud i den blå luft. Det kommer også helt an på, hvordan fordelingsarbejdet bliver udført, hvor tidligt Dansk Flygtningehjælp skal i nyt gear, al den stund at Dansk Flygtningehjælp jo stadig væk har mange i deres forsorg. Det vil vi gøre meget ud af under udvalgsarbejdet, og vi glæder os meget til diskussionen også med SF på dette punkt.

Til hr. Søren Søndergaard vil jeg sige, at med det lovforslag, der nu er blevet fremsat, fokuseres der meget mere på aktivering end tidligere. Der lægges også mange flere penge i det, og det synes vi fra Det Radikale Venstre er en meget, meget god ting for netop at styrke flygtningenes egen selvhjulpethed hurtigere og tydeligere, end det har været gjort tidligere, så de meget hurtigere kan bide sig fast enten på det private

eller på det offentlige arbejdsmarked eller søge ind i uddannelsessystemerne.

Endelig spørgsmålet om menneskesmugling. Menneskesmugling for vindings skyld, det, jeg ofte har benævnt som dødens købmænd, der tjener penge på mennesker i nød, skal vi gøre alt for at standse. I det omfang der finder menneskesmugling sted af humanitære grunde, kan der måske være nogle vinkler, som vi skal diskutere under det kommende udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Jeg er ikke stenograf, men jeg prøvede at notere det ned, som hr. Søren Søndergaard sagde: Selvfølgelig er der intet i disse lovforslag, som antaster internationale aftaler: Jeg tror, det var nogenlunde det, som hr. Søndergaard sagde, og det synes jeg stort set er identisk med den ordlyd, jeg brugte.

Men jeg tog det forbehold, at det kan jeg selvfølgelig ikke stå inde for. Det er muligt, at der er nogle, der kan dokumentere det modsatte, og kommer den dokumentation, så erklærede jeg jo på Det Radikale Venstres vegne en beredvillighed til at tage disse emner op. Det var derfor, jeg citerede de 3-4 principper fra det såkaldte policy-papir, som indenrigsministeren fremlagde. Det er det, vi ønsker.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Jeg har to ting. Der påhviler selvfølgelig ikke hr. Bjørn Elmquist nogen forpligtelse til at være enig med bestemte organisationer, men jeg kunne godt tænke mig at få hr. Bjørn Elmquists kommentar til baggrunden for, at en række organisationer altså snakker om, at denne lovgivning foregår på kanten eller sågar på nogle områder går over kanten i forhold til vore internationale forpligtelser.

Hvad er Det Danske Center for Menneskerettigheders interesse i at komme med den slags påstande, som hr. Bjørn Elmquist så klart antyder er fuldstændig ubegrundede og ikke værd at beskæftige sig med, medmindre de kan dokumentere, at det forholder sig på den måde?

Og så til hr. Henrik Svane: Hvordan er det muligt at komme til Danmark og søge asyl uden at benytte sig af menneskesmugling, medmindre man altså tror? Er det muligt? Kan man ikke godt have massevis af godt, gammeldags behov for asyl, behov for at blive beskyttet, selv om man har brugt menneskesmuglere?

Derfor må jeg stille spørgsmålet: Hvorfor har De Radikale så meget imod menneskesmugling? Der er ingen, der kommer til Danmark og får asyl uden menneskesmugling. Det har regler, Dublinkonventionen, transportøransvar osv. forhindret.

(Kort bemærkning).

**Tom Behnke (FP):**

Det var et noget interessant radikalt standpunkt, hr. Henrik Svane fik leveret. Menneskesmugling er i dag ulovligt, men menneskesmugling er helt i orden, hvis man ikke får penge for det, sagde hr. Svane.

Det vil sige, at det, der egentlig er ulovligt – det står tindrende, lysende klart i lovgivningen, at det er ulovligt at medvirke til menneskesmugling – skal så pludselig være lovligt eller i hvert fald knap så ulovligt, hvis man ikke får penge for det. Hvis det er af humanitære grunde, som det blev sagt.

Det er jo noget af en Robin Hood-politik at lægge for dagen her i Folketinget. Det vil altså med andre ord sige, at det er i orden, at man stjæler, hvis man bare gør det af humanitære årsager. Hvis man gør det af humanitære årsager, så må man gerne overtræde lovgivningen. Var det det, der lå i hr. Henrik Svanes ord, for ellers kan jeg ikke få det til at harmonere. Altså enten er menneskesmugling ulovligt, eller også er det ikke.

(Kort bemærkning).

**Bjørn Elmquist (RV):**

Jo, hr. Søren Søndergaard, jeg har hæftet mig ved de indvendinger, den kritik, de advarsler, hvad vi skal kalde det, der er kommet fra en række menneskeretsorganisationer og lignende organisationer, som jeg selv er medlem af, som jeg selv har været formand for sågar, eller som jeg i dag sidder som næstformand i. Så det er bestemt noget, som ikke bare jeg som radikal, men hele den radikale folketingsgruppe er yderst optaget af, og det vil med det, vi har aftalt med vores regeringspartnere og med indenrigsministeren, være sager af samlet interesse for os.

Nu sagde hr. Søren Søndergaard selv »på kanten af«-forpligtelser, i visse tilfælde ud over, og dér kan vi jo altså komme ind i nogle vanskelige diskussioner. Er det i orden at lovgive hen til kanten af en forpligtelse? Det er det jo da i hvert fald formelt, men når det er sagt, så vil jeg også godt sige, at det er vores indstilling,

vores princip, at den her lovgivning skal vi også tage selvstændig stilling til. Det er ikke bare sådan, at da vi har nogle internationale forpligtelser, så synes vi, at man skal gøre sådan og sådan. Vi mener det altså også inderst inde.

Men vi må gennemgå det under udvalgsarbejdet. Jeg går også ud fra, vi kan få en diskussion med de organisationer og få yderligere materiale, så vi virkelig kommer i dybden med det.

(Kort bemærkning).

**Henrik Svane (RV):**

Det er et spørgsmål om menneskesmugling, som optager os lige nu. Menneskesmuglerne, og det er dem, jeg taler om nu, skal selvfølgelig afstraffes. De folk, der søger asyl i vores land, skal have en asylbehandling efter gældende regler. Så enkelt er det.

(Kort bemærkning).

**Søren Søndergaard (EL):**

Nej, det er ikke så enkelt, for jo mere Fort Europa bliver opbygget, og jo mere grænserne bliver lukket, og jo sværere det bliver at komme ind og søge asyl, jo færre søger asyl, selv folk, der har behov for det, selv rigtige forfulgte, sådan nogle som vi alle sammen fra højre til venstre er enige om, selvfølgelig skal have asyl.

Men vi er i stand til at opbygge et fort, og så kan vi lukke øjnene for problemet, for de kommer slet ikke, og de eneste, der generer os, fordi de bringer dem hertil, er menneskesmuglerne. Det er menneskesmuglerne, der gør, at vi ikke helt kan lukke øjnene for problemet, og derfor er det ikke så let, hr. Henrik Svane.

Det er faktisk sådan, at hvis ikke menneskesmuglerne var der, så ville der være en del af de flygtninge, som kommer hertil, og som får asyl, som aldrig ville komme frem til vores grænser.

Derfor stiller det Det Radikale Venstre, som er et humanistisk parti, som ønsker at bevare asyllovgivningen, og som ønsker at give asyl til folk, der er forfulgte, over for problemet: Hvordan sikrer vi, når vi nu er imod menneskesmugling og selvfølgelig især imod menneskesmugling for penge, at folk, der har et asylbehov, rent faktisk får behandlet deres asylansøgning og opnår asyl, hvis de har ret til det?

**Formanden:**

Så er vi fremme ved hr. Tom Behnke som ordfører.

**Tom Behnke (FP):**

Indledningsvis føler jeg, at der er anledning til at kritisere den debatform, som Folketinget har valgt. Det, at man kaster alle otte forslag sammen i én stor bunke og behandler alle forslagene under et, er ikke rimeligt. Hvert forslag i sig selv fortjener en grundig behandling. Alene overskriften på lystavlen bag mig indikerer jo, at det bare er sådan en samling udlændingeforslag.

Det er ikke en rimelig behandling, men da Folketinget således ikke har tænkt sig, at der skal være en seriøs debat om hvert enkelt forslag, er jeg nødt til at koncentrere min ordførertale om det vigtigste.

Venstres og De Konservatives forslag kan Fremskridtspartiet støtte, idet de pågældende forslag i høj grad er som skrevet direkte af efter Fremskridtspartiets politik. Der skal selvfølgelig lyde ros til Venstre og De Konservative for det, selv om der selvfølgelig er nogle enkelte ting, som vi ikke er helt enige i, men lad det nu ligge.

Fremskridtspartiet har også i denne samling stillet en række forslag til opstramminger af udlændingepolitikken. Nogle af forslagene er allerede blevet behandlet, og nogle af dem skal behandles i dag, og endnu flere skal behandles fremover.

Fremskridtspartiet har stillet forslag om ophævelse af udlændinges valgret til kommunalvalg. Det forslag var der ikke flertal for. Fremskridtspartiet har stillet forslag om en folkeafstemning om udlændingepolitikken, så befolkningen kunne tilkendegive deres holdning. Det forslag var der heller ikke flertal for. Fremskridtspartiet har stillet forslag om ophævelse af offentligt betalt modersmålsundervisning, for skal de fremmede blive i Danmark, og det er der jo et flertal der ønsker, så må det være sagen, at de lærer dansk og ikke fastholdes i et andet sprog. Det forslag var der heller ikke flertal for.

I dag behandler vi så en stribe forslag fra Fremskridtspartiet, og forslagene drejer sig om følgende:

For det første afskaffelse af de facto-status. De facto-flygtninge er jo ikke flygtninge i konventionens forstand. Det er personer, som ikke er flygtninge, men som er i en flygtningelignende situation, altså personer, som vi uden at bryde konventionen kunne sende hjem igen. De facto-flygtninge har i de sidste år udgjort tre fjerdedele af alle flygtninge i Danmark, hvilket er en foruroligende udvikling.

Den største gruppe af de facto-flygtninge, som er i Danmark, er somaliere, som nemt kunne være rejst hjem igen, men som et flertal her i Folketinget ikke ønskede at sende hjem. Det har betydet, at de nu har været her så længe, at de og kommende generationer reelt kan blive her resten af deres liv med enorme offentlige udgifter til følge. Og det samtidig med, at vi end ikke har råd til vore egne borgere, og det samtidig med, at millioner af reelle flygtninge ikke får den hjælp, de har brug for.

Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at vi skal koncentrere kræfterne om de flygtninge, som virkelig har brug for hjælp, og dermed skal vi have ophævet reglen om de facto og ikke nøjes med regeringens forslag til begrænsning af personkredsen. Et forslag som i øvrigt ingen som helst virkning vil få.

For det andet et forslag om udlændingekontrakter. Mange flygtninge kan nemt finde ud af at opføre sig ordentligt, mens de er i Danmark, og de kan nemt indordne sig under danske regler. Men der er desværre uhyggelig mange, som ikke kan finde ud af det.

I Fremskridtspartiet er vi ganske overbevist om, at langt de fleste flygtninge vil kunne finde ud af at overholde de danske spilleregler, hvis de allerede ved deres indrejse i Danmark skulle skrive under på en udlændingekontrakt, hvor der helt nøjagtigt er angivet, hvilke betingelser der er for at være i Danmark, og hvornår de skal forlade Danmark igen. Hvis de fremmede ved, at det vil medføre udvisning at overtræde dansk lovgivning, så er jeg sikker på, at langt flere vil sikre, at dels de selv og dels deres børn overholder dansk lovgivning.

For det tredje et forslag om udvisning af kriminelle udlændinge. Som en naturlig konsekvens af indførelsen af udlændingekontrakter vil det være nødvendigt at stramme op i forhold til udvisning af kriminelle udlændinge. Har en udlænding som tak for at få lov til at komme til Danmark og nyde beskyttelse her fået stillet en række sociale ydelser til rådighed, og hvis takken er at begå grov kriminalitet, så har de pågældende efter Fremskridtspartiets opfattelse selv bedt om at få lov til at forlade Danmark igen, og det hjælper vi dem gerne med.

På samme måde mener vi i Fremskridtspartiet, at der skal være helt klare spilleregler for at sikre, at afviste og ulovlige udlændinge reelt forlader Danmark, ligesom det skal sikres, at de såkaldt anonyme udlændinge sættes i fængsel,

til de igen kan huske, hvem de er, og hvor de kommer fra. For sagen er jo, at de såkaldte anonyme udlændinge jo kun er anonyme, fordi de ved, at den dag, hvor de fortæller, hvor de kommer fra, vil de blive sendt tilbage igen.

Forslaget om udvisning af kriminelle udlændinge har Fremskridtspartiet fremsat adskillige gange før. Vi har endda hørt udtalelser fra Folketingets partier og politikere om, at det var i strid med internationale konventioner at gøre det. Ikke desto mindre ser vi nu i dag, at regeringen fremsætter et forslag, hvor man faktisk lægger op til, at kriminelle udlændinge skal udvises.

Ophævelse af særrettigheder for udlændinge er det fjerde forslag. Fremskridtspartiet har gentagne gange påpeget det urimelige i, at udlændinge på en række områder opnår en positiv særbehandling i forhold til den danske befolkning. Hver gang har vi fået at vide, at reglerne er ens for danskere og udlændinge, men det er alligevel lykkedes at formå skiftende regeringer til at ændre i lovgivningen. Med det fremsatte forslag har Fremskridtspartiet opremset endnu en række steder i lovgivningen, hvor udlændinge opnår en positiv særbehandling.

Hvis den danske befolkning generelt skal få et bedre forhold til udlændinge, så er det af afgørende betydning, at de fremmede ikke særbehandles. Nævnet for Etnisk Ligestilling er jo ligeglade, så længe de fremmede bare har det bedre end den danske befolkning, til trods for at rådet burde sikre ligestilling begge veje, men det ønsker rådet ikke. Nu må vi se, om et flertal i Folketinget ønsker det, eller om flertallet igen blot vil ignorere denne urimelighed.

Så er der regeringens spæde forsøg på at fremlægge forslag og dermed forsøg på at lægge en dæmper på udlændingebatten, men jeg tror ikke, at det vil lykkes for regeringen. Dels er forslagene jo noget af det tyndeste, der er set i mands minde, og dels vil forslagene formentlig have den stik modsatte effekt af den, regeringen påstår.

Det er også kritisabelt, at indenrigsministeren ikke er i stand til at fremlægge bedre forslag end disse, specielt set i lyset af at indenrigsministeren sidste år som borgmester havde ganske vidtgående tanker og ideer i forhold til opstramninger af udlændingeloven. Som borgmester kunne hr. Thorkild Simonsen se problemerne. Det har han altid kunnet. Men som han udtalte til aviserne, så turde han først sige det, da han vidste, at han ikke længere skulle være

borgmester, for så kunne han tillade sig at sige det.

Det er nok det tætteste, vi kommer sandheden, for kort efter, at hr. Thorkild Simonsen blev indenrigsminister, skete der jo ligesom en forvandling. Pludselig var alle visionerne væk. Pludselig var det ikke længere nødvendigt med stramning af udlændingeloven. Nu er det pludselig nok, at vi med tvang fordeler flygtningene rundt i kommunerne.

Vi kan være helt enige om, at de udlændinge, der skal blive i Danmark, hurtigst muligt skal integreres i Danmark, så de kan forsørge sig selv og deres familie. Men hvem skal blive i Danmark, og hvor mange skal blive i Danmark? Det er langt vigtigere at spørge om, og så skiller vandene jo mellem regeringen og Fremskridtspartiet.

Hvad er det egentlig, der står i forslaget til integrationslov? Der står som det allerførste under lovens formål, at loven har til formål gennem en integrationsindsats at bidrage til, at nyankomne udlændinge sikres mulighed for deltagelse på lige fod med andre borgere i samfundets politiske, økonomiske osv., osv. forhold. Det vil sige, at regeringen altså vil integrere alle udlændinge i Danmark fra den første dag, hvor de sætter deres fod på dansk grund, selv om der er tale om flygtninge, som kun burde være her, til de igen kan vende hjem. Her får vi det så skåret ud i pap: Det, regeringen ønsker, er, at enhver flygtning, der kommer til Danmark, ikke skal være flygtning, men skal gøres til indvanderer.

Regeringen erkender med disse få indledende ord til en i øvrigt 66 paragraffer stor integrationslov, at formålet med loven er at integrere alle udlændinge i Danmark, hvilket i den grad må siges at vende op og ned på begrebet flygtninge. Flygtninge er jo personer, som er flygtet, og som har behov for midlertidigt ophold i et andet land, indtil de igen kan vende hjem.

Men det er altså ikke regeringens politik, og det er heller ikke regeringens hensigt. Regeringens politik er hurtigst muligt at omdanne Danmark til et multietnisk samfund, og med den fart, regeringen har på, så varer det såmænd nok ikke så mange år. Og så er det jo egentlig unødvendigt at gå dybere ind i forslaget til integrationslov, for den melodi, der bliver spillet allerede i den første paragraf, spilles hele vejen igennem.

Men jeg vil nu alligevel tage lidt fat, for forslaget er ganske enkelt en katastrofe; men rege-

ringen skal jo nok få rigelig med støtte fra de mest yderliggående socialister i Folketinget. Det er vi slet ikke i tvivl om. For blot at nævne nogle af grusomhederne i forslaget til integrationslov, så kan jeg fremhæve følgende elementer:

Forslaget vil betyde ekstraudgifter på en kvart mia. kr. hvert eneste år ud over de udgifter, vi allerede har, plus en ekstrabevilling allerede i 1998 på 300 mio. kr. Udlændinge kan med det her forslag i hånden gå foran alle boligkøer, hvilket er klart diskriminerende. Udlændingestyrelsen kan lægge beslag på såvel almennyttige som private boliger.

Udlændinge kan i modsætning til danskere deltage i frivillige aktiviteter, der anses for at have betydning for den pågældendes arbejdsmæssige situation, uden at det får konsekvens for overførselsindkomsterne. Det kan den danske befolkning altså ikke. Udlændinge kan få tilskud til samvær med deres børn. De kan få betalt rejser, når de skal på besøg. Og der bliver oprettet et råd for etniske minoriteter og et repræsentantskab for rådet.

Desuden kommer Udlændingestyrelsen suverænt og uden nogen form for politisk indflydelse til at bestemme antallet af udlændinge, der skal tvangsplaceres i kommuner og amter – uden nogen form for politisk indflydelse – og en tvangsmæssig placering af udlændinge i kommunerne vil alt andet lige give en modvilje ud i kommunerne, ikke bare blandt de kommunale politikere, men også i befolkningen i kommunerne, til at tage imod de tvangsanbragte udlændinge.

Det er jo drønærgerligt, for hvem går den uvilje ud over? Går det ud over indenrigsministeren? Går det ud over flertallet i Folketinget? Nej, det går desværre ikke ud over dem, der har bestemt, at nogle udlændinge tvangsmæssigt skal placeres i en kommune; det går desværre ud over de fremmede, og det er sørgeligt. For hvad er det så, man opnår? Man opnår i virkeligheden det stik modsatte af det, man ønsker. Regeringen siger, at man ønsker at integrere udlændinge i Danmark, men med den her måde at gøre det på, vil man opnå det stik modsatte. Jeg skal love for, at indenrigsministeren er kommet fra asken i ilden.

Det andet forslag fra ministeren – forslaget om opstramninger i forhold til tidsbegrænset opholdstilladelse, asyl og familiesammenføring og udvisning – kunne jo godt se ud som et skridt i den rigtige retning. Umiddelbart tænkte jeg: Endelig, nu kommer der nogle opstramminger.

Men som jeg sagde, så kunne det godt se ud, som om der er tale om opstramninger.

Sandheden er bare, at forslaget til opstramninger sammenholdt med forslaget til integrationslov vil bevirke, at den nuværende alt for gavmilde udlændingelov vil blive fastcementeret med kun små muligheder for fremtidige ændringer.

Derudover er der, hvis man læser nøje efter, en række undtagelsesbestemmelser, hvor man med stor overbevisning kan sætte spørgsmålstegn ved, om man overhovedet opnår det, som ministeren skriver om i nogle af paragrafferne. Og alene af den grund bør alle med interesse for udlændingepolitikken stemme imod de to forslag fra ministeren.

Det kunne umiddelbart være besnærende at lade venstrefløjens gennemføre integrationsloven og lade de borgerlige gennemføre opstramningerne, men tilsammen vil de to lovforslag være imod begge fløjes interesser. Jeg skal derfor appellere til begge fløje i Folketinget om at se begge forslag under ét og forstå, at konsekvenserne er langt større, end det umiddelbart fremgår af forslagene.

Forslagene her vil kræve en særdeles grundig udvalgsbehandling, hvor konsekvenserne af forslagene tydeliggøres og klargøres. Og jeg kan allerede nu sige, at Fremskridtspartiets endelig stillingtagen vil afvente dette meget grundige udvalgsarbejde. Vi vil under udvalgsbehandlingen have sikkerhed for, at de opstramninger, der ser ud til at være tale om, er reelle opstramninger.

#### **Søren Søndergaard (EL):**

Det er vanskeligt at forstå, hvorledes en forskelsbehandling skal virke motiverende og øge lysten til at integrere sig. Og det er vanskeligt at forstå, hvordan man i en integrationslov kan fremme forskelsbehandling i en tid, hvor etnisk ligestilling står højt på dagsordenen.

Sådan skriver en række rehabiliterings- og behandlingcentre for torturofre og traumatiserede flygtninge i deres hørings svar til de forslag, vi behandler i dag.

Vi synes, de har ret. Det er svært at forstå, hvorfor regeringen har valgt at fremsætte en diskriminationslov i stedet for en integrationslov, men det er ikke desto mindre det, vi opfatter er tilfældet, når vi snakker om lovforslag nr. L 155.

Diskriminationen i dette lovforslag, integrationsloven, finder sted på to punkter: Stavns-

bindingen og den særlige lave introduktionsydelse.

Som vi tidligere har været inde på, er det i år 210-året for stavsbåndets ophævelse. Måske skal indenrigsministeren ligefrem ud og nedlægge kransen et eller andet sted til minde om, at det ikke længere er muligt at fastholde bønderne under deres fødegods af hensyn til at sikre godsejerne billig arbejdskraft og enevældskonngen kanonføde til hæren.

Den fri bosætningsret, retten til, at indbyggerne i Danmark kan slå sig ned, hvor de vil, uden at blive straffet, er faktisk en vigtig demokratisk landvinding, som må forsvares hele tiden. Og derfor synes vi også, at det er kedeligt, at den socialdemokratisk-radikale regering bruger jubilæumsåret til at gå et skridt i den forkerte retning, hvad angår denne ret.

Hvad angår den særlige introduktionsydelse, er diskriminationen efter vores mening også åbenbar. For hvori består rimeligheden i, at en flygtning, som har opholdstilladelse i Danmark, og som oven i købet nøje følger det fastlagte introduktionsprogram, skal have ca. 2.000 kr. mindre om måneden end folk f.eks. på kontanthjælp?

Regeringen har forsøgt at bortforklare denne diskriminering med, at udlændinge på introduktionsydelse skal gennemføre et introduktionsprogram og derfor er en slags uddannelsessøgende. Næsten på linje med lægestuderende og jurastuderende og andre, som ud over jobbet med avisering muligvis lever af en SU for at kunne få et job senere.

Men der er jo også folk på kontanthjælp, der modtager uddannelse. Derfor må vi spørge: Er den skjulte plan i virkeligheden, at også de på et tidspunkt skal have frataget 2.000 kr. om måneden? Forholder det sig sådan, at det her angreb på nyankomne udlændinge blot er en rambuk i et mere generelt angreb på de svageste stillede grupper i Danmark? Eller er det simpelt hen bare regeringens politik at gå ind for diskrimination?

Diskriminationsforslagene har naturligvis udløst en heftig kritik fra en række menneskerettighedsorganisationer, Amnesty International, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Dokumentations- og Rådgivningscentret, Det Danske Center for Menneskerettigheder med flere. Fæles for dem er, at de hævder, at den foreslåede lovgivning går til stregen eller går over stregen i forhold til de internationale menneskerettig-

hedskonventioner, som Danmark har tilsluttet sig.

I forhold til stavsbåndspolitikken forudser DRC, »at loven i sin nuværende udformning vil medføre en lang række klagesager under artikel 14, individuel klageadgang til FN's racediskriminationskomité.«

I forhold til den særlig nedsatte introduktionsydelse fastslår Det Danske Center for Menneskerettigheder, at den, »vil bryde flygtningekonventionens art. 23 og formentlig tillige FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder.«

Og i forhold til den diskussion, som jeg for nogen tid siden havde med hr. Bjørn Elmquist, hvad angår den mere generelle indfaldsvinkel til menneskerettighederne i lovforslaget, skriver Det Danske Center for Menneskerettigheder:

»Centret bemærker en lovgivningsteknisk nyskabelse, nemlig at man lovgiver på kanten af Danmarks internationale menneskeretlige forpligtelser og i bemærkningerne pålægger administrationen at sikre, at Danmark ikke kommer i konflikt med menneskerettighedskonventionerne. Folketinget fralægger sig det ansvar, man klart understregede ved inkorporeringen af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.«

Hvert enkelt medlem, som ikke ønsker at frakaste sig det her ansvar til at overholde menneskerettighederne i Danmark, bør lytte nøje til denne kritik. De bør nøje overveje den, og vi er på de her to punkter i hvert fald nået frem til en konklusion, der siger: Om igen.

Det er ikke, fordi vi ikke grundlæggende er positive over for ideen om en integrationslov. Vi synes faktisk, at der blev lavet et ganske fortræffeligt udgangspunkt i den betænkning, som kom for nogen tid siden. Vi synes faktisk også, at det fremsatte forslag ud over de kritikpunkter, jeg har givet her, indeholder en række gode ting.

Vi synes, det er en virkelig god idé at forlænge integrationsindsatsen fra 18 til 36 måneder. Vi synes, det er en god idé at udvide integrationsindsatsen fra at omfatte flygtninge til også at omfatte familiesammenførte indvandrere, og vi synes også, at det er en rigtig tanke, at alle kommuner i Danmark skal bidrage aktivt til at løse den samfundsmæssige opgave, det er at bøde på, at verdens fortrædeligheder har ført til store flygtninge- og migrationsstrømme.

Men vi vil altså ikke betale for disse gode ideer ved at indføre diskrimination i dansk lov-



givning. Til gengæld siger vi klart, at hvis diskriminationsparagrafferne kommer ud, er vi klar til at indgå i konkrete og forhåbentlig også konstruktive forhandlinger om en virkelig integrationslov.

I de forhandlinger vil der selvfølgelig være nogle punkter i regeringens forslag, som vi gerne vil diskutere nærmere. Jeg har skrevet 7 punkter op på mit papir, som jeg kort vil nævne:

For det første vil vi godt diskutere midlerne til at få kommunerne til at tage imod flygtningene nærmere. Vi synes, at det er forkert ensidigt at satse på kvoter. Vi mener, at en øget præmiering af de kommuner, der tager flygtninge, betalt af de kommuner, der ikke tager flygtninge, kan bidrage et stykke hen ad vejen. I forhold til at få flygtninge til at blive boende i løbet af integrationsperioden mener vi også, at en præmiering kan komme på tale.

Endelig kan vi også diskutere, i det omfang de to første ting ikke er tilstrækkelige, om man i forhold til særlig genstridige kommuner skal bruge magtmidler for at få dem til at løse deres opgave. Men vi synes, at den ensidige satsning på kvoterne er forkert.

For det andet er vi i tvivl om den praktiske gennemfærlighed – forstået som tidsmæssig gennemfærlighed – af en række af de afgørende elementer. Vi har noteret os, at introduktionsprogrammet skal starte en måned efter, at kommunalbestyrelsen har taget ansvaret. Samtidig har kommunalbestyrelsen 3 måneder til at anvise bolig. Indtil da skal de anvise et midlertidigt opholdssted.

Spørgsmålet er, om man kan sikre en situation, hvor de første måneder af et introduktionsprogram reelt bliver givtigt for den pågældende flygtning, om man kan nå at få alle de ting på plads, der skal til. Det kan jo f.eks. være daginstitution, som måske oven i købet kun skal være midlertidig. Der skal jo også udarbejdes en personlig handlingsplan, og hvis den skal have den funktion, der ganske rigtigt ligger i loven, skal den tage højde for den pågældende flygtnings tidligere uddannelse og præcis forhold til, hvordan denne tidligere uddannelse forholder sig til danske uddannelser og danske job med henblik på at give den fornødne justering og den fornødne aktivering i forhold til, hvilke job personen kunne få senere. Vi har altså nogle spørgsmål i forhold til, om det kan lade sig gøre. Det er også noget, vi kan drøfte.

Vi har for det tredje et særligt spørgsmål vedrørende torturofre. Det er jo sådan, at i hvert fald centrene for torturofre har beskrevet, at op imod 25 pct. af de flygtninge, som kommer til Danmark, har flygtningetraumer eller torturtraumer, som betyder, at de har behov for en eller anden form for hjælp. Vi er bange for, at den gruppe i forhold til de planer, der er fremlagt, kan falde ned i et hul, og vi synes, at det er et område, som vi skal kigge på, fordi det selvfølgelig er en særlig gruppe, der skal tages hånd om.

Vi ser for det fjerde en diskussion i forhold til sprogundervisningen, nemlig hvordan vi også i mindre kommuner sikrer en ordentlig sprogundervisning, hvordan vi forhindrer, at nogle kommuner slipper lidt for let over det med sprogundervisningen, så vi står med folk, som efter en periode måske nok har et bevis på, at de har gennemført en sprogundervisning, men desværre ikke har de fornødne kvalifikationer, som helst skulle svare til beviset.

For det femte har vi et problem i forhold til Dansk Flygtningehjælp, et problem, der går på, hvordan vi undgår, at de ressourcer og den erfaring, der ligger i Dansk Flygtningehjælp, ikke forsvinder ud i det blå. Vi har ikke nogen specielle aktier i Dansk Flygtningehjælp. Vi er ikke specielt forelskede i Dansk Flygtningehjælp, men vi mener, det er vigtigt, at de erfaringer, der er opsamlet, bliver brugt og ikke forsvinder.

For det sjette vil vi godt diskutere repatrieringen nærmere. Vi er bange for, at der her er et hul i lovgivningen, for i og med at Dansk Flygtningehjælp forsvinder ud af det, er der ikke en national instans, som har kapacitet og viden til at diskutere med den enkelte flygtning om, hvordan vedkommende kan vende tilbage i en situation, hvor tingene bliver lidt bedre i det land, hvor den pågældende kommer fra.

Det er jo tvivlsomt, hvor mange mindre kommuner der f.eks. har kapaciteten til at opsamle viden om, hvordan forholdene er i forskellige dele af lad os sige Bosnien, hvilke præcise krav der stilles, for at man kan komme tilbage, hvilke præcise redskaber det kan være hensigtsmæssigt at have med. Det kan være uddannelsesmæssigt, men det kan også være konkrete redskaber, f.eks. hvilke småkurser det kan være rart at gennemgå for at kunne reparere vinduer, hvis det er svært at få vinduer i det pågældende område. Der kan være andre ting, hvor der er behov for en meget konkret snak med den

enkelte flygtning om, hvad der skal til, for at den pågældende kan vende hjem, være tryk ved at vende hjem uden at frygte, at det hele går galt.

Spørgsmålet om repatriering og ressourcer til repatriering synes vi er et utrolig vigtigt område, fordi mange flygtninge selvfølgelig ønsker at vende hjem og ikke ønsker at blive boende i Danmark.

Det syvende punkt, som vi også godt vil diskutere med regeringen i forhandlingerne, er alle bemyndigelserne. Jeg har tidligere nævnt, at der i lovforslag nr. L 155 ligger 18 bemyndigelser. Der er i hvert fald en række af dem, som efter vores opfattelse er unødvendige, hvor man enten kunne fjerne dem eller indskrive dem i loven, men det er i hvert fald et punkt, som skal diskuteres.

Vi vil diskutere disse ting i forhandlingerne. Bolden ligger på regeringens banehalvdel. Det er regeringen, der skal bestemme, hvad den vil; det er helt klart. Det fremgår også af den diskussion, der har været i dag. Hvis regeringen insisterer på at fastholde de paragraffer, som har påkaldt sig megen kritik fra forskellige organisationer, også fra os, fra diskrimination, så er det klart, at vejen går over en aftale med Venstre, De Konservative, Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti. Hvis regeringen vælger at satse på integration uden diskrimination, er jeg sikker på, at både SF's og Enhedslistens telefonnummer er at finde i telefonbogen.

Derudover vil jeg knytte nogle bemærkninger til lovforslag nr. L 154. Der må man stille spørgsmålet: Hvad er det egentlig, regeringen vil? Det er måske et svagt udtryk at sige, at man fristes til at tro, det er måske nærmere, at man næsten tvinges til at tro, at regeringen af en eller anden grund simpelt hen har besluttet, at nu skulle embedsværket over stok og sten stampe stramninger op af jorden, koste, hvad det ville, og vi mener, at resultatet er blevet derefter.

Det ville selvfølgelig være fuldstændig forkert af mig at foregive, at det kommer som en stor overraskelse, al den stund vi i Enhedslisten har kritiseret regeringens politik i de mange strammingsrunder, som udlændingeloven har været igennem i de senere år. Desværre føjer disse ændringer sig til den efter vores opfattelse lidt uklædelige række.

Det besynderlige er, at man nøgternt og ædrueligt bliver nødt til at konstatere, at L 154 indeholder to centrale dele, dels en masse varm

luft, dels en række stramninger, som er svære at forstå.

I efteråret så vi statsministeren og andre føre sig frem på udlændingeområdet. Der skulle strammes. Snyd skulle stoppes osv. Men de analyser, som eksperter på området har foretaget, viser, at hvor der lægges op til stramninger i loven, de facto-begrebet og proformaægteskaber, skrues der på knapper, som er indholdsløse, mens der andre steder strammes så meget, at regeringen efter vores opfattelse går alt for langt. I høringssvarene lyder det næsten samstemmende om de facto-ændringerne, at der ikke strammes noget som helst. Flygtningenævnet, som jo i sidste ende efter afslag i Udlændingestyrelsen skal tage stilling til asylsager, siger ligeud i sine kommentarer:

»Nævnets praksis (. . .) kan (næppe) forventes at medføre nævneværdige ændringer af nævnets hidtidige praksis for meddelelse af de facto-status.«

Vi synes egentlig heller ikke, at de facto-status-paragraffen skal strammes. Den skal snarere udvides. Vi har f.eks. bemærket, at Danske Kvinders Nationalråd har gjort opmærksom på, at der er et særligt behov for at få præciseret, at forfulgte kvinder skal have en beskyttelse. At der er behov for det, kan vi overbevise os om i sagen om den syriske kvinde og hendes tre børn, som i øjeblikket står for at blive sendt ud af landet. Og i den forbindelse synes vi i hvert fald, det er glædeligt, at man i Norge åbenbart har besluttet at lempe, hvad angår kravene i forhold til flygtninge for kønsrelateret forfølgelse.

Et andet område med varm luft er proformaægteskaberne. Det er i dag forbudt, og nu skal vi altså vedtage, at det skal det fortsat være. Vi synes, det er lidt indholdsløst. Vi synes, det er lidt tomt. Vi synes, det er lidt spild af tid.

Der er alvorligere ting at tage fat på, og en af de alvorligere ting, som vi synes det er værd at tage fat på, er det, som regeringen kalder arrangerede ægteskaber, men ikke helt på samme måde, som regeringen vil gøre det. De må jo ikke foregå, og derfor stiller vi spørgsmålet: Hvad har regeringen tænkt sig at gøre i praksis for at forhindre disse aftaler? Det må vel være sådan en slags avanceret dyneløfteri, hvor danske ambassadeansatte rundtomkring i forskellige lande skal løfte dynen dér, hvor ægtefællerne kommer fra. Og risikoen? Ja, det vil være et brud med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 12.

At dette forslag ikke er særlig gennemtænkt, synes vi også kommentaren fra Nævnet for Etnisk Ligestilling vidner om, for i den kommentar skriver man:

»I Danmark er der imidlertid ingen lov mod arrangerede ægteskaber, som ellers er en almen praksis også blandt etniske danskere, som bliver gift gennem ægteskabsbureauer og lignende.«

Der er altså også i Danmark mulighed for at lave arrangerede ægteskaber, men der skal selvfølgelig ikke være mulighed for at lave arrangerede ægteskaber mod personers vilje. Det er jo en helt anden sag, og det er desværre en helt anden sag, som man ikke får fat på i denne her lovgivning. Det er ellers et stort og alvorligt problem for dem, det går ud over i hvert fald, som der nok kunne være grund til at kigge lidt nærmere på.

Ud over de ting, der er nævnt her, indeholder forslaget også elementer, som efter vores opfattelse er uforståelige. I den forbindelse tænker jeg på forslaget om at forhindre familiesammenføring med forældre over 60 år. Der er ikke noget objektivt argument for at stoppe denne mulighed. Der kommer så få mennesker til landet efter denne ordning. Det var 197 – altså ikke 197.000, men 197 – i 1997, og det var 186 personer alt i alt i 1996. Det er så få personer, at forslaget kun kan karakteriseres enten som chikane eller, og jeg ved ikke om det er værre eller bedre, som leflen for fejlagtige fordomme i dele af måske især det socialdemokratiske bagland, hvor man sikkert, når man laver opinionsundersøgelser, kan høre ganske andre tal med hensyn til, hvor mange man tror der kommer af forældre over 60 år ved familiesammenføring.

Det samme problem mener vi eksisterer med forslaget om, at der skal gå 3 år efter opnåelsen af opholdstilladelse, før udlændingen kan opnå ret til at blive familiesammenført med sine nærmeste. I realiteten kommer man altså til at vente 6 år, når introduktionsperioden lægges til. I dag er ventetiden 5 år. Hvad begrundes dette ekstra år? Hvad er begrundelsen? Den er ikke fremlagt.

Man kan stille spørgsmålet mere generelt: Hvorfor gør regeringen nu det her? Gør regeringen det, fordi der ikke er andet at gøre? Fordi den som mindretalsregering ikke har andre muligheder og bliver pisket rundt i manegen af en højrefløj, som har mulighed for at stemme den ned eller gennemføre noget, som er endnu værre? Næh, sådan er det ikke. Regeringen kan,

hvis den vil, gennemføre en udlændingepolitik, som sætter retssikkerhed, som sætter solidaritet, og som frem for alt sætter integration i centrum. Desværre søger den mod højre. Den tækkes en såkaldt folkestemning, som den dermed bliver en del af, og som den dermed også forstærker. Det har selvfølgelig nogle omkostninger for de mennesker, det går ud over. Det har nogle omkostninger for Danmarks gode navn og rygte som et land, der ikke bare har undertegnet konventioner, men som også overholder dem.

#### **Arne Melchior (CD):**

Vi behandler her otte lov- og beslutningsforslag om udlændinge- og flygtningespørgsmål. De fire af dem er fremsat af Fremskridtspartiet. Dem agter jeg ikke at beskæftige mig med. Ærlig talt så står CD og Fremskridtspartiet så langt fra hinanden i menneskesyn, i holdninger, i rimelighedsbetragtninger, at det ville være spild af tid. Så jeg skal nøjes med at henvise til hr. Helge Adam Møllers udmærkede bryden staven over alle disse fire forslag. De har næppe interesse for nogen anden end forslagsstillerne.

Så har Venstre og De Konservative to forslag til behandling, men de er fremsat tidligt, midt i november måned, og taler om noget, der skulle pålægges regeringen pr. 1. februar, og det har regeringen jo opfyldt allerede ved fremsættelsen af de to sidste forslag. Og jeg vil tro, at De Konservative og Venstre vil tilgive mig og være enige med mig i, at ved at jeg behandler de generelle problemer og nogle af enkelthederne i indenrigsministerens forslag, kommer jeg derved også ind på den debat, som Venstre og De Konservative har ønsket at rejse.

Foran jer her på talerstolen står en person, der vel næppe kan betegnes som indvandrer, i nogen grad alt efter definitionen, der anlægges, som efterkommer. Jeg var inde på det tidligere på dagen i den forrige debat, men altså min mor kom hertil som 2-årig i 1903, og hun talte for øvrigt noget af det smukkeste dansk, der taltes i kongeriget, hvilket mange fik lejlighed til at bivåne, da den meget populære tv-journalist Lis Møller havde et interview med Meta Melchior i tv. Nu 20 år efter hører jeg stadig væk om det, når jeg kommer rundt i landet. Så jeg er måske ikke indvandrer; måske er jeg efterkommer i lovens forstand, i statistikens forstand.

En ting har jeg i hvert fald været, og det er flygtning. Det har jeg faktisk prøvet, og jeg skal oplyse for dem, der måtte lytte og interessere

sig for det, at det er bestemt ikke spor morsomt. Jeg havde det held at være flygtning i et naboland, i et venligsindet land, hvor jeg blev budt velkommen, men jeg kan love jer for, at det var en modbydelig situation. Man gik ikke med sikre skridt på jorden, skønt man var blevet budt velkommen.

Jeg nævner dette, fordi jeg så gerne vil bidrage til, at det skulle lykkes os opinionsdannere her i huset at belære majoriteten af det danske folk om, at det ikke er en pind rart, sjovt, morsomt, behageligt at være flygtning. Det er en ond og en smertelig situation, som kalder på maksimal opbydelse af medmenneskelighed for ikke ligefrem at sige næstekærlighed hos os, dem, som har været her længe.

Massevis af flygtningene har lidt, og deres slægtinge har lidt. De har lidt tab af menneskeliv, de er blevet forfulgt, de er blevet mishandlet, nogle er blevet tortureret. De er ekstremt dårligt stillet, og da det heller ikke er luksusforhold, vi byder dem her i landet, så er det altså en pinefuld og smertefuld situation at være i. Og det er med det udgangspunkt, man bør tage stilling til, hvad man gør for at hjælpe dem, for at imødekemme dem.

Så har vi en minister, der har fremsat sine forslag. Han har været omtalt en del i dag. Jeg havde en artikel i forrige måned i Berlingske Tidende, hvor jeg tillod mig at gå tæt ind på personen indenrigsminister Thorkild Simonsen, og jeg vil tillade mig at sige, at han med rette sidder for bordenden i de forhandlinger, vi nu skal i gang med. Han er ikke blevet en anden; det er usandt. Han er den samme hæderlige, dygtige, troværdige, søbre person som borgmesteren af samme navn, vi kendte i mange år.

Der er nogen, der har sammenlignet ham med en elefant.

Jeg kan kun råde hr. Helge Adam Møller, som var inde på den sammenligning, til at sætte sig op på ryggen af den elefant og sammen med den skride hen over broen til en løsning, og så kan hr. Helge Adam Møller udmærket sige: Ih, hvor vi gungrer! Det vil være en god spadsere-tur. En elefant er trofast, og en elefant træder ikke bevidst på nogen og generer ikke bevidst nogen.

Vores indenrigsminister har i dag en anden rolle og en anden opgave end før og har været mandfolk nok til at turde sige: Jeg ved ting i dag, som jeg ikke vidste dengang. Som borgmester havde han heller ikke pligt til at vide de ting, for da var han tillidsmand for et bestemt

område, hvis interesser han skulle varetage. Nu sidder han i Danmarks regering, nu er han her hos os, hvor vi skal anlægge fugleperspektivet, hvor vi skal se tingene i deres helhed og i deres sammenhæng, hvilket ikke er en borgmesters pligt på nær samme måde.

Jeg synes, det er et godt grundlag, han har lagt frem. Jeg er ikke enig i alting, det er ikke det alt sammen, jeg holder lige meget af, og CD har nogle betænkeligheder, som jeg straks skal komme ind på. Men jeg vil komme med den appel, at vi her i huset skal se at blive enige – ikke Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti; det ville da være lækkert, hvis det var muligt, men jeg ved, det er umuligt – men de øvrige syv partier skal gøre sig enhver umage for at blive enige, se bort fra en kommende valgkamp og tænke på, at her opererer vi med menneskeskæbner. Vi kan kompromisse om mange ting, og vi har lavet gode, langvarige kompromiser om Danmarks udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik. Vi kan blive enige om finanslov og andre svære ting, og så kan vi vel også blive enige om, hvordan vi skal opføre os anstændigt over for medmennesker, der har brug for os.

Og så skal vi huske en ting til: En flygtning er ikke let definerbar. Flygtninge som helhed er i ekstrem grad uhomogene. De kommer fra mange forskellige lande og kulturer, de har haft mange forskellige skæbner og har gennemgået mange forskellige situationer, og de har helt forskellig baggrund. De er løsrevet fra deres rødder, fra deres netværk, fra deres familier, fra deres kultur og fra deres hjemlige klima, som altså er meget forskelligt, så vi skal passe på ikke at tro, at det er en eller anden grå masse, vi har med at gøre. Det er en masse enkeltpersoner, der påkalder vores medlidenhed, hvis vi ikke ligefrem kan mobilisere barmhjertighed.

Jeg talte om, at CD har visse betænkeligheder, og dem skal jeg opregne i telegramstil: Vi kan ikke lide noget, der har med tvang at gøre; vi vil ikke krænke menneskerettighedernes ånd og bogstav; vi vil gerne beskytte individets frihed, og her er nogle af bestemmelserne i de fremsatte lovforslag lige på kanten. Det drejer sig bl.a. om forbudet mod giftermål i den periode, indtil retten til asyl er blevet givet. Det er ikke rigtig rart, men o.k.; det er dog et midlertidigt forbud, og der er jo intet, der hindrer disse mennesker i at være sammen og have meget sammen. Men de kan altså ikke indgå ægteskab, og man kan godt sætte spørgsmålstegn ved, om det kan gå an.

Der tales om spredning, som er et vanskeligt problem – både for kommunerne, som skal modtage de mennesker, og for dem, der skal tvinges til at bo et givet sted – og jeg skal benytte lejligheden til at erklære, at jeg ikke er imod ghettoer som sådan. Jeg er imod tvangsmæssige ghettoer, som vi f.eks. kendte under fascismen, kommunismen og nazismen, men frivillige ghettoer kan udmærket være et gode. Jeg skal bare minde om Chinatown og Little Italy osv., som findes i mange amerikanske byer, og i hvert fald i den første tid er det en naturlig trang for mennesker med en bestemt kulturbaggrund at søge sammen, når de er et nyt sted. Men der skal være mulighed for dem til at appellere om at komme et andet sted hen, end de først har fået anvist. Hvis de har familiemæssige eller kulturelle tilknytninger til andre steder i landet, er der ikke megen grund til f.eks. at sende nogle, der har mange relationer til Bornholm, til Nordjylland eller omvendt, eller hvilke steder det nu kan være. Her skal vi have noget fleksibilitet ind.

Hvad kommunerne angår, tales der om kommunernes selvbestemmelsesret. Jeg mener ikke, kommunerne har noget at klage over. Jeg kan ikke lide de stater i Europa eller i den øvrige rige, vestlige verden, der undslår sig for at tage et passende kontingent af verdens flygtninge og svigter deres pligt på det felt, og de, der er enige med mig i dette, må også sige: Vi kan heller ikke tolerere, at visse kommuner i Danmark undslår sig og slår kors for sig, bare fordi de er så rige, at de ikke har haft behov for at bygge almennyttige boliger, eller hvad grunden nu kan være. Men der er altså problemer i det, kan jeg godt se. Jeg ved ikke, om man kan betale sig fra det, så de kommuner, der ingen flygtninge har, betaler til dem, der tager rigtig mange, men det må være forhandlingsstof.

Jeg vil i øvrigt sige, at dette at blive spredt ud over hele landet ofte er en fordel for flygtninge og andre nyankomne. Jeg har på mine mange rejser rundt i landet oplevet, at ikke mindst i de små kommuner, de såkaldt tyndt befolkede, ydmyge steder, har flygtningene dér vældig gode relationer til den omboende befolkning, der danner besøgsgrupper og i det hele taget støtter og hjælper, så forholdene er ikke kun dårlige.

Så er der Dansk Flygtningehjælp, som flere af ordførerne har været inde på. Jeg mener, at Dansk Flygtningehjælp har gjort en fremragende indsats for dette land og for de mennesker,

vi har betroet dem, og her findes der en erfaringsmasse, en videnbank, en kunnen og en indsigt, som man ikke bare kan samle to-tre andre steder. Jeg tror, det bliver meget svært for nogle kommuner at skaffe folk, der kan de ting, og derfor vil jeg på dette område råde til, at vi får lavet en overgangsordning, så denne videnbank, dette erfaringscenter og disse ressourcer kan blive bevaret. Det kan være ½ år, 1 år, 1½ år, jeg ved det ikke, men det bør være således at alle de mange små kommuner, som på et eller andet tidspunkt får en gruppe flygtninge, de skal tage sig af, har et sted, de kan henvende sig til og trække på ressourcerne. Det må vi også forhandle om.

Flere har været inde på den økonomiske ydelse, og det lyder selvfølgelig højest mærkeligt, at vi giver mindre til dem, der har det sværest; men man skal ikke se på ydelsen alene. Netop de nyankomne har jo en række andre muligheder og rettigheder, bl.a. ret til at få økonomisk hjælp til nyanskaffelser, undervisning, transport til og fra undervisning og en række andre ting. Når alt det lægges sammen, er jeg ikke sikker på, at de er ringere stille, men jeg ville da helst give dem det maksimale, fordi de er i en svær situation og har brug for nogle af de ting, som kan gøre hverdagslivet lidt lettere. Men også det er noget, vi kan forhandle om.

Jeg skal også nævne bemyndigelserne, og jeg kunne tænke mig, at ministeren gerne ville af med nogle af dem. Han kunne f.eks. lige gennemgå dem en gang og se, om ikke det ville lette ham, hvis han i stedet for de 18 bemyndigelser, der er omtalt, kunne nøjes med ni, så Folketinget tager ansvaret for at fastlægge visse ting, og det må også kunne være forhandlingsstof. Vi skal jo hele tiden have for øje, at de mennesker, vi her lovgiver om, er i en overgangssituation. De står på Fredericias banegård i en omstillingsfase af deres liv, og så kan det godt være brugbart med visse specielle regler for specielle situationer – når de er midlertidige, vel at mærke.

Et par ord om integration: Integration kræver gensidighed. Det er ikke nok, at hovedet er villigt til at integrere sig, hvis den krop, det skal integreres med, er modvillig, så også af den grund er det vigtigt at have en god stemning i samfundet over for disse nye mennesker, så vi hjælper dem. Men selv om jeg nok mere end én gang gennem årene her fra denne talerstol har citeret en udtalelse, må jeg gentage den her. Det er den norske nobelpristager Fridtjof Nansen,

der har sagt, at »ikke i integreringen, men i differentieringen ligger kimen til samfundets velstand«. Er der noget, vi ikke ønsker, er det uniformering, og samtidig med at de integrerer sig hos os, skal vi give de mennesker lejlighed til at være deres oprindelse bevidst og være stolte af den. Derved vil de kunne tilføre deres nye samfund meget mere, end hvis vi tvinger dem til ensretning.

Til spørgsmålet om, hvornår nogle skal sendes hjem, skal jeg bare minde om, hvor svært det er at sige, hvornår tiden er inde. Sidst i 1930'erne modtog Danmark nogle – om end ikke ret mange, alt for få – flygtninge fra Nazityskland. Krigen sluttede i maj 1945, og var der nogen, der tænkte på at sende én eneste af dem hjem? Nej! Dem, vi sendte hjem, var de flygtninge, der var kommet i krigens sidste år. Der var ikke nogen, der drømte om at sende dem, der var kommet i 1938 eller 1939, hjem, selv om Hitler var død og nazismen mere eller mindre udryddet, i hvert fald for en tid. Det skal man bare huske på.

CD's stilling til dette lovkompleks vil selvfølgelig komme an på, hvad der står i forslagene, når de er færdigbehandlet i udvalget, men også på, hvem der kan laves aftaler med, og om de partier har så mange mandater, at vi kan bære forslagene igennem og dermed give befolkningen et godt eksempel. Alle må kompromisse, ikke kun V og K, også regeringspartierne, også CD, og selv hr. Søndergaard må være villig til at indgå et kompromis, hvis det skal lykkes at få et bredt flertal. Der er gode forhåbninger om, at det kan lykkes, for der har været visse gode toner i dagens ordførertaler, og jeg står her med Ekstra Bladet fra i forgårs, hvor det antydes, at Det Konservative Folkeparti vil gå til valg næste gang under følgende slogan: »Med Møller mod mere menneskelighed«. Jeg skal oplyse, at det er ikke hr. Helge Adam Møller, der er tale om, men hr. Per Stig Møller. Det er ham selv, der har givet avisen dette slogan, og vi vil meget gerne gå med begge de herrer Møller mod mere menneskelighed. Hvis de vil være med til det, skal det nok lykkes.

Må jeg så til sidst sige vedrørende kvoter og færre flygtninge: Tænk, hvis det var én af os! Tænk, hvis det var fru Birthe Rønn Hornbech eller mig, der blev tvunget til at flygte herfra – sådan noget har altså fundet sted før – og vi så oplevede, at når vi kom til det land, hvor vi ville søge et fristed, stod der en gendarm med hånden oppe og sagde: Næh tak, vores flygt-

ningekvoter for i år er opbrugt. Hjem med dig igen til dit helvede! Det synes jeg er sundt at tænke på.

Jeg er sikker på, at ordførerne fra de fleste partier er i stand til at tænke i de baner, og også det lover godt for, at vi under indenrigsministerens forsæde kan nå frem til et bredt og godt resultat.

#### **Pia Kjærsgaard (DF):**

Indenrigsministeren har på regeringens vegne støvet den tidligere indenrigsministers forslag af og fremsat to lovforslag, hvoraf det ene er et forslag om ændring af udlændingeloven, mens det andet er et forslag vedrørende integration af flygtninge og indvandrere i Danmark.

Forslagene er naturligvis forskellige, men fælles for dem er, at de ikke på nogen som helst måde vil standse tilstrømningen til Danmark; det kan vi lige så godt først som sidst slå fast, og det er også blevet gentaget et par gange i dag. Det er tilsyneladende heller ikke det, der på noget tidspunkt har været regeringens mening; tværtimod kan alle, der får ophold i Danmark, se frem til at blive aktiveret og få penge, uddannelse og bolig, alt sammen betalt af danske skatteborgere.

Vi kan fortsat se frem til 5.000-6.000 nye asylsøgere om året, og med de åbne Schengen grænser vil tallet yderligere vokse. Schengens uduelighed har vi netop fået demonstreret i praksis, da Østrig, Frankrig og Tyskland nærmest gik i coma over strømmen af kurdiske flygtninge mod Italien, der er et af de ydre grænselande i samarbejdet.

Østrig genoptog sin grænsekontrol i strid med Schengenaftalen, hvilket klart dokumenterer, at den aftale kun duer på papiret, men ikke i praksis. Naturligvis skal vi bevare vores grænsekontrol, og efter Dansk Folkepartis mening burde den endda udbygges.

En gennemgang af forslagene viser som sagt, at regeringen er efter den danske befolkning og ikke søger tilstrømningen af udlændinge standset. Loven om integration er klart den værste, der endnu er set herhjemme på det område, da den på afgørende vis vil påtvinge danskerne en holdning, der ikke er folkelig opbakning til.

Jeg sagde i formiddags, da vi startede forespørgselsdebatten, at jeg havde fået hovedpine af at læse specielt integrationsforslaget. Jeg kan godt røbe, at efter dagens debat er det nærmest en kanonhovedpine, fordi jeg kan forstå, at der er en meget, meget stor velvilje, også hos Ven-

stre og De Konservative, med hensyn til at tilslutte sig integrationsforslaget, og jeg er stadig fuld af undren og forargelse over, at man overhovedet kan tænke på det.

Efter forslaget vil det være kommunerne, der fremover får ansvaret for boligplacering og videre aktivering af udlændinge – dette til trods for, at det er et folketingsanliggende, at vi fortsætter med at lukke asylsøgere ind i landet og ikke en kommunal beslutning. Alligevel vil regeringen nu give Udlændingestyrelsen bemyndigelse til at træffe afgørelse om visitering til kommunerne. Senest 3 måneder efter, at ansvaret er pålagt kommunen, skal problemet være løst, og har kommunen ikke gjort det, kan Udlændingestyrelsen gribe ind og enten leje eller købe en bolig på kommunens regning.

Jeg kommer altså til at tænke på tidligere tiders gullaschbaroner, når jeg forudser, hvad det kommer til at betyde. Vi vil opleve, at huse af tvivlsom standard bliver sat i stand af spekulanter, som derefter får en sikker kontrakt om bosætning af nogle personer, som er udpeget af Udlændingestyrelsen, og regningen betales til overpris af kommunens øvrige borgere. Indskud i almennyttige lejligheder betales også af det offentlige, og vi ved, at disse indskud meget ofte ikke betales tilbage af udlændingene, og at det offentlige derved får nye tab i millionklassen; men det er selvfølgelig et anliggende, boligministeren kender til, og som kun indirekte hører til i denne debat.

Når kommunerne på den måde har fået en række udlændinge tvangsplaceret, skal de tilbyde udlændingene et integrationsprogram, der skal vare i 3 år og selvfølgelig betales af danske borgere. Vi taler i den sammenhæng ikke blot om de mange tusinde udlændinge, der hvert år kommer til Danmark som asylsøgere, men også herboende indvandrere. Hver enkelt udlænding skal forment nok have opstillet en individuel handlingsplan, og tanken er, at der i hver enkelt kommune skal ansættes folk til at lave handlingsplaner sammen med folk med højst forskellige sprog, kulturer, religioner osv. Set i lyset af, at der i arbejdsformidlingen har været fiaskolignende forhold, når der skulle laves handlingsplaner for danske arbejdsløse, vil disse planer for udlændinge skabe kaos, og nye udgifter til tolke vil samtidig dukke op på kommunernes budgetter.

I Dansk Folkeparti er vi totalt uenige med regeringen og indenrigsministeren om disse lovforslag, og vore lokale folk vil naturligvis

tage disse urimelige forslag op til lokal debat og sammen med Dansk Folkepartis folketingsgruppe arbejde for, at også den lokale befolkning bliver så godt bekendt med lovforslagene som muligt, så Socialdemokratiet, De Radikale og de øvrige partier, der eventuelt godkender dem, får et dårligt folketingsvalg. Og ærlig talt: Det er i hvert fald fuld fortjent, at det sker, hvis man virkelig vil have konsensus, som det lød fra den tidligere ordfører, om forslagene.

Det helt groteske i forslagene fra regeringen er naturligvis, at man overhovedet ikke strammer udlændingeloven. Man sikrer ikke vore grænser, man taler ikke om hjemsendelse, og man taler ikke om specielle økonomiske forhold for de flygtninge, der skal opholde sig her i landet i en periode. Man taler udelukkende om integration og integration fra det øjeblik, der er bevilget opholdstilladelse i Danmark, flygtning eller ej.

Lad os vende tilbage til de andre ting i forslaget. Der skal bl.a. tilbydes danskundervisning på, som det siges, »det niveau, som det enkelte introduktionsprogram retter sig imod.«, og når denne undervisning er afsluttet, skal der udstedes et bevis for aktiv deltagelse, hvad det så end er. Hvis en udlænding har et særligt behov for det, skal kommunen endda tilbyde særskilt danskundervisning, hvis denne udlænding af forskellige årsager ikke kan følge det ellers tilbudte danskundervisningsforløb. Hvad er det dog for noget? Det er ganske utroligt!

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at det er regeringens overordnede målsætning, at flygtninge og indvandrere skal blive ydende medlemmer af det danske samfund. Nu er det jo langt fra – det kan man vist roligt konstatere – alle udlændinge, der er aktive eller har noget som helst ønske om at blive integreret i det danske samfund, og derfor mener regeringen, at de skal straffes. Men straffen består i, at kommunalbestyrelsen kan – kan – nedsætte introduktionsydelsen på 5.000 kr. med maksimalt 20 pct., hvis en ansøger eller dennes ægtefælle uden rimelig grund udebliver fra introduktionsprogrammet. Hvori denne rimelige grund består, vides ikke, så det må jo blive en vurderingssag; men med det store antal fødsler og de mange ferier, helligdage og andet godt, udlændingene ofte er vant til, vil det blive en meget speget affære at vurdere.

Skulle regeringens integrationsside overhovedet have den mindste mening, skulle al hjælp selvfølgelig fjernes i samme øjeblik, man ikke

deltog i undervisningen i stedet for denne latterlige nedskæring i de udbetalte beløb. Er det måske ikke integration, regeringen vil have gennemtvunget? Jeg forstår ikke, hvorfor man ikke tager støtten fra dem, der ikke vil integreres, som regeringen ønsker det, men måske kan indenrigsministeren give et svar på, hvorfor i alverden man ikke trækker 100 pct.

Lovforslaget præciserer, at der skal anvises bolig til de tvangsplacerede personer, og at den af kommunen anviste bolig skal være passende i forhold til de pågældende flygtninges behov. Hvem skal finde frem til det behov? Ja, det står der ikke noget om, og det skyldes såmænd, at der i lovforslaget er så mange vattede kommentarer, der efterlader upræcise regler og retningslinjer og så megen elastik, at det i bund og grund dokumenterer, at regeringen ikke rigtig selv ved, hvad den vil, men at forslaget i hvert fald ikke skal komme udlændingene i Danmark til skade.

Som noget andet rædselsfuldt nyt gives der tilladelse til, at hvis bare 50 personer i fællesskab søger kommunen om det, skal der oprettes et integrationsråd. I dette råd skal flertallet af medlemmerne være fra lokale flygtninge- og indvandrerforeninger, og danskerne skal være i mindretal. Det kræver selvfølgelig, at der findes sådanne foreninger, men hvad indenrigsministerens definition på en sådan forening er, ved jeg ikke. Kan vi få det oplyst, eller ved ministeren det ikke selv? Jeg vil godt bede ministeren om at lægge mærke til, at der bliver stillet mange spørgsmål i dette indlæg, og at jeg også forventer at få svar.

Når denne regering er faldet efter førstkomende folketingsvalg, vil Dansk Folkeparti selvfølgelig tage hele denne miserable lov op igen, for der skal ikke være den mindste tvivl om, at skulle forslaget her blive vedtaget, vil vi have loven fjernet, lige så snart det kan lade sig gøre. Men i første omgang vil vi selvfølgelig arbejde kraftigt for, at forslaget overhovedet ikke bliver vedtaget.

Ude i landet sidder så masser af borgmestre, der nu skal til at forklare deres borgere, hvorfor der skal placeres udlændinge i deres samfund. De skal forklare, hvorfor deres partifæller på Christiansborg fører en så tåbelig udlændingepolitik, og de skal forklare, at de nuværende borgere skal skubbes bagest i boligkøen til fordel for en udlænding. Det bliver et varmt emne, det kan Dansk Folkeparti godt garantere for. Vi har heldigvis en god repræsentation i de lokale

bestyrelser, og de vil ikke holde sig tilbage i dette vigtige spørgsmål.

Det, der her foreløbig sker fra regeringens og venstrefløjens side, er det tydeligste bevis for regeringens ønske om at nedbryde det danske samfund, vi hidtil har kendt. Det er første skridt mod indførelse af et etnisk mindretals flertalsstyre – forstået på den måde, at godt nok udgør udlændingene i Danmark stadig den mindste procentdel, men indflydelsesmæssigt fremtvinger regeringen, at de får mulighed for at påvirke og lægge pres på danskerne stik imod danskernes ønsker. Det er uhyggeligt, og det er danmarkshistoriens farligste lovforslag, vi her får præsenteret, for det vil i bund og grund omgøre det danske samfund til et multietnisk samfund. Jeg forstår simpelt hen ikke, at de partier, som har fortrudt, at de stemte for udlændingeloven i 1983 – det tror jeg Venstre og De Konservative har – overhovedet påtænker at lave noget, der er endnu værre.

Sidst, men absolut ikke mindst, koster alt det her altså penge. Regeringen mener, at der kun bliver tale om 240-250 mio. kr. ekstra oven i de 30 mia. kr., det koster i forvejen. Det er vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig rygende uenige med regeringen i, da mange af oplysningerne om udlændingenes antal bygger på skøn, og som bekendt har denne regering en forkærlighed for skønmalier.

Vi kan kun håbe, at fornuften sejrer hos et flertal blandt Folketingets andre partier, så disse lovforslag får en meget mere kølig modtagelse, når vi får dem i udvalget, end jeg har oplevet her i dag. Det er simpelt hen deprimerende, at der har været den, synes jeg, rimelig positive stemning fra stort set alle andre partier.

Så skal jeg lige sige til allersidst, at de forslag, der er fremsat af Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet kan Dansk Folkeparti godt støtte. Men jeg vil også godt have lov til at sige, at efter denne dags debat har jeg faktisk lidt mistillid til Venstre og De Konservatives intentioner. Det havde jeg ærlig talt ikke, før vi startede denne debat, men det har jeg nu. Jeg kan ikke få Venstre og De Konservatives forslag til at hænge sammen med den indstilling, de har givet udtryk for her. Det kan jeg simpelt hen ikke, og derfor synes jeg stadig, at hvis Danmark efter det næste folketingsvalg skal have en chance for at få en ny udlændingelov, bør hverken Venstre eller De Konservative så varmt støtte dette tåbelige integrationslovforslag.



(Kort bemærkning).

**Helge Adam Møller (KF):**

Jeg er selvfølgelig glad for, at fru Pia Kjærsgaard kan støtte de to forslag, B 55 og B 71, som De Konservative og Venstre har fremsat i fællesskab, men jeg er forundret over den fantastiske hetz mod regeringens indvandrerlovsforslag.

Hvis man ser på hovedideen og de grundlæggende tanker og det menneskesyn, der findes i Venstre og De Konservatives forslag, B 71, om integration, er det jo næsten det samme som i regeringens med hensyn til menneskesynet og hovedideen vedrørende de mennesker, der får opholdstilladelse i Danmark, enten med asyl eller med familiesammenføring. Vi kan strides om, hvor mange det skal være; men de der får det, skal søreme integreres så hurtigt og så effektivt som overhovedet muligt. Det skal ske af hensyn til dem selv og af hensyn til det danske samfund, så de kan komme ud og lave noget produktivt og ikke køre på bistansthjælp og belaste samfundet, og endelig af hensyn til, at den dag, de kan sendes hjem, er de da langt bedre stillet i deres eget hjemland, fordi de har lavet noget fornuftigt i Danmark frem for at sidde på passiv forsørgelse i 3 eller 4 år.

Jeg kan slet ikke forstå, at man kan støtte vore forslag og gå så voldsomt imod de øvrige. Der er simpelt hen ingen logik i det, men det er vel også det, der er problemet.

(Kort bemærkning).

**Pia Kjærsgaard (DF):**

Jeg holder mig altså til præcis det, der står i forslagene, både Venstre og De Konservatives og regeringens, og så vil jeg ikke lalles ind i menneskesyn. Det, det drejer sig om, er, hvad der står i paragrafferne i de forskellige forslag, og jeg har ærligt talt meget svært ved at se, at Venstre og De Konservative overhovedet kan have de samme tanker i deres forslag som dem, der ligger i regeringens integrationslovsforslag.

Med hensyn til L 154, som vel nok – i hvert fald fra regeringens side – bliver betragtet som et strammerforslag, der skal rette op på hele miseren omkring integrationsforslaget, må jeg spørge: Ved man egentlig, hvad det er, det handler om? Der sker nogle småstramninger, nogle justeringer på familiesammenføringsområdet af retskravet for forældre over 60 år. Det drejer sig om ca. 20-40 personer, og hvis indenrigsministeren vil korrigere og sige, at tallet er højere, er det langtfra tilfældet. Set i forhold til

det gigantantal, der kommer hertil på grund af familiesammenføringerne, er det jo også peanuts.

Man må ikke indgå ægteskab, mens der søges asyl, og straffen for menneskesmugling sættes lidt op – o.k., jeg skal fortsætte om lidt. Det kan være, vi skal have en anden runde, og så må jeg svare mere uddybende.

(Kort bemærkning).

**Helge Adam Møller (KF):**

Det skal blive min sidste korte bemærkning i dag, det vil jeg i hvert fald tilstræbe af al min magt.

Fru Pia Kjærsgaard siger, at der er noget galt, hvis man siger, at fru Pia Kjærsgaards menneskesyn på nogle områder er forkert og uacceptabelt. Lad mig nævne én ting: Fru Pia Kjærsgaard fremhævede i sin ordførertale meget stærkt, at fra de mennesker, der ikke fulgte denne introduktionsindsats, regeringen lægger op til, skal kommunerne kunne trække 20 pct. af det forholdsvis lave beløb, de får i forvejen, og det er fint nok og godt nok; selvfølgelig skal de straffes, hvis de ikke gør den indsats, de er pålagt.

Men så sagde fru Pia Kjærsgaard, at de ikke skal have én krone, ikke én øre.

Jamen de mennesker har jo i en række tilfælde et, to eller tre børn. Det, fru Pia Kjærsgaard altså siger, er, at fordi nogle forældre ikke opfylder de krav, vi har stillet i loven, skal deres børn dø af sult. Er det rimeligt? Er det rimeligt, at nogle uskyldige børn skal straffes, fordi deres forældre ikke gør nogen ting? Er det ikke et mærkeligt menneskesyn at have? Det synes jeg.

(Kort bemærkning).

**Pia Kjærsgaard (DF):**

Jeg ved da, at hr. Helge Adam Møller selv har nogle børn, og jeg betragter hr. Helge Adam Møller som en særdeles god far, der sørger for dem. Når man har børn, har man også et ansvar. Hvis ikke – når man kommer til Danmark – man følger det, man bliver sat til, og får at vide, at gør du det ikke, er kassen lukket, så må jeg indrømme, at så er der bare ikke noget at gøre ved det.

Har hr. Helge Adam Møller dog slet ikke nogen intentioner om, at der skal stilles nogle krav og ikke bare nogle pjatkrav?

**Tredje næstformand** (Margrete Auken):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Birthe Rønn Hornbech.

**Birthe Rønn Hornbech** (V):

Da jeg er ordfører for forslagsstillerne for B 55, VK-forslaget om ændring af udlændingeloven, skal jeg, som man jo plejer, sige pænt tak til dem, der har givet udtryk for, at de vil tilslutte sig forslaget – Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti – om end jeg også deler hr. Helge Adam Møllers skepsis over for fru Pia Kjærsgaards tilslutning med det, der blev sagt om integration. Men det må fru Pia Kjærsgaard selv være den nærmeste til at afgøre.

Jeg forstår godt, at hr. Tom Behnke måske synes, det har været lidt pauvert, når man i dag møder op med fire beslutningsforslag, at de så skal indgå i en hel stribe. Jeg må sige, at vi for vores vedkommende faktisk har bedt om at få vores to forslag på i dag. Jeg synes i hvert fald, at det er nyttigt, at vi en gang imellem har så lang taletid, at vi kan få diskuteret nogle grundlæggende holdninger og se, hvor forskellene ligger. På den måde har jeg til dels givet udtryk for, hvordan vi stiller os til Fremskridtspartiets forslag, men jeg vil da godt lige pinde det ud.

Det fremgår af vores forslag, at vi ønsker retskravet på de facto-status ophævet. Jeg bemærker, at fru Elisabeth Arnold, som tidligere mente, at gældende ret var anderledes, jo ikke har stillet forslag om, at det skal genindføres – det retskrav, som hun ikke mener der er. Fremskridtspartiet vil helt afskaffe de facto-kravet, og det følger selvfølgelig af, hvad jeg tidligere har sagt, at det kan vi ikke gå med til.

Så er der beslutningsforslag nr. B 79 om udlændingekontrakter. Nogle af tingene snerper i et vist omfang i retning af, hvad vi selv har foreslået, og hvad regeringen har foreslået. Men der er jo nogle punkter, hvor vi helt klart må være imod, ikke mindst spørgsmålet om denne form for stavnsbinding, som vi også synes der er.

Med hensyn til B 91 om udvisning er det jo det sædvanlige. Det er alt for unuanceret. Det rammer fuldkommen i flæng, f.eks. svenskere, der har været her i 30 år og har begået en uagtsom forbrydelse. Det kan vi ikke være med til. Vi vil have strammet udvisningsreglerne, men der skal også være mening med det.

Med hensyn til B 93 om ophævelse af særrettigheder for udlændinge har vi jo over for indenrigsministeren givet udtryk for, at vi er

meget optaget af, om vi også kunne få en generel drøftelse af hele statsborgerskabsbegrebet. Vi har stillet spørgsmål til loven, men anerkender selvfølgelig, at den diskussion måske ikke kan blive færdig under udlændingeforslaget, men vi vil i hvert fald godt begynde på den. Vi er også optaget af at se, hvordan lovgivningen er på dette punkt. Hvad Fremskridtspartiets forslag nærmere dækker, kan det måske være lidt vanskeligt at se.

Men vi vil også under hele integrationsforslaget gøre meget ud af at høre Socialministeriet, hvordan det er med ydelser til danskere i forhold til de ydelser, der er mulighed for at give udlændinge. Så den diskussion kommer ganske af sig selv.

**Tredje næstformand** (Margrete Auken):

Og en anden ordfører for forslagsstillerne, hr. Tom Behnke.

**Tom Behnke** (FP):

Det gik, som jeg havde frygtet: Når man lægger så mange forslag sammen i en pulje og forventer, at der kan være en fælles debat om det hele, så sker der det, at mange forslag, mange aspekter skubbes til side, når man som ordfører skal prioritere, hvad man ønsker at kommentere, og hvad man ønsker at forholde sig til. Sådan er det. Det er nærmest en naturlov.

Det var derfor, jeg også i mit indlæg protesterede imod den procedure, som man har lagt for dagen. Man lægger simpelt hen alle forslag i én pulje, som det også står på lystavlen, og det er så en række udlændingeforslag uden i øvrigt at komme nærmere ind på, hvad de handler om.

Og med hensyn til taletiden: Jeg forstår da godt, at fru Birthe Rønn Hornbech er tilfreds med, at vi har fået 20 minutters taletid, men hvis man havde taget de 8 forslag et ad gangen med 5 minutters taletid til hver, havde vi fået 40 minutters taletid. Så havde der været mulighed for, at man havde kunnet koncentrere sig om hvert enkelt forslag, diskutere det til ende osv. Det ville have været mere hensigtsmæssigt.

Når jeg hører de kommentarer, der har været til Fremskridtspartiets 4 forslag, kan jeg ikke lade være med at tænke på, at der var engang, hvor Fremskridtspartiet blev beskyldt for at være et alt eller intet-parti. Vi blev beskyldt for, at hvis ikke vi fik hele vores politik gennemført, så stemte vi imod, og så ville vi ikke stemme for.

Når jeg så hører de forskellige partier, specielt Venstre og De Konservative, der lige har en lille flig her og en lille flig dér i vores forslag, sige, at det slet ikke kan bruges, så må vi nok sige, at tendensen er blevet anderledes. Det er i virkeligheden ikke os, men det er de andre partier, som kun vil deres eget, og hvis ikke det kan blive sådan, er man bare imod.

Det, der jo gør sig gældende, er, at Fremskridtspartiet igennem tiderne har fremsat ganske mange forslag på udlændingeområdet. Vi har også genfremsat ganske mange af vores forslag. Vi er tit blevet skudt i skoene, at det ikke var hensigtsmæssigt, og Folketingets partier og politikere gad nærmest ikke de dér diskussioner, for de førte jo alligevel ikke til noget.

Se, i alle de diskussioner er Fremskridtspartiets forslag blevet kritiserede meget groft, meget grundigt. Men hvad er det så, der sker med tiden? Ja, det, der sker med tiden, er jo, at skiftende regeringer alligevel adopterer vores tanker og vores ideer, og så bliver det gennemført med et meget stort bredt flertal i Folketinget.

Da vi fremsatte forslag om, at kriminelle udlændinge skulle udvises af Danmark, rejste det jo en storm, som jeg aldrig har set før. Men hvad er det, vi i dag ser fra ministerens side? Nu kommer der et forslag fra ministeren om, at kriminelle udlændinge skal udvises af Danmark. Så helt forgæves har det jo ikke været, og noget fører det alligevel til med tiden.

Så kan jeg heller ikke lade være med – også set i forhold til den procedure, der er blevet valgt med at lægge alle forslagene sammen i én pulje – at konstatere, at det var ganske, ganske få ordførere, som overhovedet gad spille så meget som et par ord på Fremskridtspartiets forslag. De bliver bare afvist. Fordommene hersker: Det er jo bare Fremskridtspartiet, der kommer med noget, så dem skubber vi bare af banen. Det kan ikke bruges til noget som helst. Det var sådan set det, der gjorde sig gældende.

Fru Birthe Rønn Hornbech var så fair her til sidst lige at kommentere de forskellige forslag, og det synes jeg er i orden. Jeg respekterer, at man har en anden politisk holdning til nogle ting og siger: Vi er ikke enige, fordi sådan og sådan og sådan. Det er fair nok. Det kan jeg respektere. Men jeg har svært ved at respektere, når f.eks. hr. Helge Adam Møller går på talerstolen og kritiserer et forslag vel vidende, at Det Konservative Folkeparti selv har fremsat forslag med samme ordlyd i Folketinget.

Så er der noget, der ikke hænger sammen. Det er ikke en saglig afvisning af Fremskridtspartiets forslag. Det er en afvisning udelukkende, fordi det er Fremskridtspartiets forslag, og det kan jeg ikke bruge til noget som helst.

Så var der hr. Arne Melchior, som jo altid er en kommentar værd. Hr. Arne Melchior gjorde jo egentlig det samme. Han kritiserede jo blot Fremskridtspartiets forslag uden i øvrigt at ville gå ind i substansen.

Lidt efter talte hr. Arne Melchior meget positivt om Venstres og De Konservatives forslag: Det var jo en helt anden kvalitet, det var jo noget, der var til at tage og føle på, det måtte vi jo se på osv. Det er et faktum, at hr. Melchior netop i tidligere – tidligere – folketingsamlinger har sabledet de samme tanker ned, da det var Fremskridtspartiet, der fremsatte dem her i Folketinget. Fordomme, fordomme!

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at have hørt hr. Arne Melchior, hvis han var til stede, om han egentlig aldrig har observeret, at mange af de forslag, som Fremskridtspartiet fremsætter, og som hr. Melchior i øvrigt altid kritiserer, med tiden rent faktisk bliver vedtaget, endda med hr. Melchiors egen stemme. Det burde hr. Melchior tænke noget mere over, for sagen er jo, at om så jeg fremsatte forslag her i Folketinget, som var skrevet direkte af efter CD's principprogram, så ville hr. Melchior gå op og tordne imod det og stemme imod.

Og det samme gør sig tilsyneladende gældende, for så vidt angår ministeren, for ministeren udlægger Fremskridtspartiets forslag om udvisning af kriminelle som nærmest et sindsygt forslag, samtidig med at ministeren selv fremsætter forslag om udvisning af kriminelle udlændinge.

Vi kan selvfølgelig godt diskutere, hvor man skal lægge snittet, hvor grelt det skal være, før man kan blive udvist. Det kan man godt diskutere, men det anstrenger ministeren sig jo ikke for i forhold til mit forslag. Nej, det bliver bare afvist. Det kan end ikke diskuteres, samtidig med at ministeren selv fremsætter forslag om nogle meget konsekvente opstramninger i forhold til udvisning af kriminelle udlændinge. Sådan ser det i hvert fald ud, når man læser de første paragraffer, men så kommer alle undtagelserne bagefter.

Og så til alt det vrøvl om, at Fremskridtspartiets forslag strider imod internationale konventioner: Det har vi hørt igen og igen, og det har selvfølgelig ikke hold i virkeligheden. Hver

gang jeg efterlyser og spørger til, hvor det fremgår af de internationale konventioner, ja, så bliver der pludselig tavshed. Når Fremskridtspartiets fire forslag går til udvalgsbehandling, så vil jeg selvfølgelig udbede mig dokumentation for, at der er hold i, at de strider imod internationale konventioner. Det er vi hundrede procent overbeviste om, at det gør de ikke.

(Kort bemærkning).

**Dorte Bennedsen (S):**

Hr. Tom Behnke gav udtryk for, at han var ked af, at tingene var blevet bunket, for så var der ikke blevet plads til at kommentere Fremskridtspartiets forslag.

Jeg vil gerne trøste hr. Tom Behnke og sige til ham: Jeg tror ikke, der er sket så meget ved bunkningen. Jeg kan i hvert fald for mit vedkommende sige, at jeg ikke ville have brugt mange flere ord på de fire forslag. Det ville have været den samme afvisning, selv om de var kommet enkeltvis.

Og så vil jeg gerne føje til, at de ikke er blevet afvist, fordi de er fremsat af Fremskridtspartiet. De er blevet afvist på grund af et aldeles uspiseligt indhold.

**Indenrigsministeren (Thorikild Simonsen):**

Jeg vil gerne kvittere for den overvejende positive modtagelse, jeg trods alt synes regeringens forslag har fået her i dag. På det punkt blev jeg så pludselig enig med fru Pia Kjærsgaard, men det må jeg jo leve med.

Jeg har noteret mig nogle bemærkninger vedrørende antallet og karakteren af bemyndigelser i forslaget. Det spørgsmål skal vi selvfølgelig se nærmere på, ikke mindst af hensyn til fordelingen af flygtningene mellem kommunerne. Der skal naturligvis også tages hensyn til enkelte kommuners forhold i den forbindelse. Det har altid været meningen.

Jeg skal så gøre nogle enkelte bemærkninger til en del af ordførerne.

Først vil jeg sige tak til fru Birthe Rønn Hornbech, fordi hun nu synes, at det materiale, der er udsendt, er i en god og læselig form. Det drøftede man jo tidligere på dagen, og det er afklaret nu.

Derimod er jeg ikke enig med fru Birthe Rønn Hornbechs udtalelser om, at asylansøgere, der kommer til Sandholmlejren uden identitetspapirer, er sikret flere års ophold. Det er ikke rigtigt. Udsagnet kan ikke være korrekt. Der er mange af dem, som kommer dér, der

ikke får asyl, og selv de, som får asyl, skal jo opfylde de betingelser, hvis det her forslag om integration bliver vedtaget. Jeg vil også gerne sige, at regeringen i al fald ikke på nogen måde tolererer misbrug af udlændingelovgivningen, og det mener jeg også jeg understregede meget i mit første indlæg.

Lad mig også i den forbindelse pege på en af de mest forkerte påstande om regeringens udspil, som er, at vi med ændringerne af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, skaber et nyt opholdsgrundlag for personer, der har fået afslag på asyl, og som ikke kan udsendes. Det er efter min mening helt forkert. Ændringerne af denne bestemmelse, hvorefter der kan meddeles opholdstilladelse, når helt særlige grunde gør sig gældende, er tværtimod efter min mening og regeringens mening en skærpelse i forhold til den nugældende anvendelse af bestemmelsen på det område.

Efter den gældende praksis kan udsendelsehindring medføre meddelelse af midlertidig opholdstilladelse, hvis udsendelsen ikke har været mulig i 3 måneder. Efter regeringens forslag skal udsendelsehindring jo have stået på i mindst 1 år. Jeg gentager: i mindst 1 år.

Det understreges endvidere i bemærkningerne til forslaget, at meddelelsen af opholdstilladelse på dette grundlag kræver, at udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne. Altså er det en skærpelse.

Under debatten om Dansk Flygtningehjælp, som flere har været inde på, har man understreget Dansk Flygtningehjælps mangeårige indsats på det område. Den anerkender jeg i høj grad. Jeg er også overbevist om, hvad jeg sagde til indledning her i dag, at der er behov for Dansk Flygtningehjælp på mange områder endnu, både i overgangsfasen og altså for personalets vedkommende til hjælp med opbygningen af det nye.

Der er ingen tvivl om, at den konsulentbistand, man kan få fra det personale, der er der, den tolkebistand osv. – er det ikke 40 pct. af alle sprogskolerne, der drives af Dansk Flygtningehjælp? – skal fortsætte, og at der fortsat er et behov, måske endda et større behov end i dag.

Jeg må også nok sige, at når man nu hører det med fordelingen af flygtninge, er der ingen tvivl om, at det er dér, knasten er. Man ikke kan lide ordet kvote, men mener alligevel, at kommunerne skal have et ansvar, men ingen svarer helt konkret på, hvad der skal ske, hvis ikke der er sådan en pligt til at tage så og så mange.

Ingen er kommet til mig med et konkret forslag ud over at sige, at det må kommunerne frivilligt tage sig af. Jamen det er jo den ordening, der mere eller mindre eksisterer. Jeg er faktisk enig i det udsagn, der kom om, at Dansk Flygtningehjælp også har anvendt en form for tvang; ellers havde den faktisk aldrig fået placeret de mange flygtninge.

Vi bliver nødt til at dyrke det punkt mere, for jeg mener ikke, integrationsforslaget skal falde på, at vi ikke kan finde ud af, hvordan vi får fordelt flygtninge rimeligt på alle danske kommuner, så alle medvirker. Det må vi kunne finde en løsning på, og det vil jeg i alt fald meget gerne drøfte videre, både i udvalg og på anden måde.

Jeg må også nok sige om det, der har været udtalt om ydelsen: Jeg har slet ikke, og jeg har dog været med til mange samtaler mellem De Radikale og Socialdemokratiet om forberedelserne til det forslag her, hørt, at det var en begyndelse til et eller andet indgreb i sociallovgivningen. Det har der overhovedet ikke været tale om, og det er også blevet fremhævet af forskellige radikale ordførere her. Der kan da måske være nogle radikale, der har en helt anden mening, men lad det nu være.

Det er altså et forslag, vi har sat ind, fordi vi syntes, det var fornuftigt i forhold til alt det øvrige, vi laver, og fordi det indeholder nogle frihedsgrader, som anden lovgivning ikke har. Jeg ved, at jeg på det punkt er uenig med SF og Enhedslisten, og jeg har svært ved at se, at vi i hvert fald på det punkt kan blive enige.

Men ellers har fru Anne Baastrup udtalt sig positivt om det med fordeling af flygtninge og det, man påtager sig, men jeg forstår, at det er kædet meget sammen med en række andre betingelser, som jeg i hvert fald ikke her kan stå og give løfte om kan imødekommes.

I hvert fald hr. Søren Søndergaard omtaler udlændingelovgivningen på den måde, at der var meget varm luft i det – det betyder ingenting – men alligevel ville han stemme imod det. Hvis der ikke er noget i det, er der ikke fare for at få noget, så der er vel nok alligevel noget i det.

Jeg må også nok sige, at hr. Søren Søndergaard var inde på en række praktiske problemer. Vi er også meget interesseret i, hvordan det skal køres ind. Begge de radikale ordførere nævnte nogle af de problemer, så vi skal altså klart om en måned eller tre drøfte, hvordan man kommer fra Røde Kors-systemet over i

kommunernes system, hvordan man får Dansk Flygtningshjælp indpasset i denne periode osv. Det er helt klart noget, der skal foreligge klare regler for.

Jeg må nok sige, at hr. Helge Adam Møller tillagde mig mange kræfter, især før jeg blev minister, og hr. Melchior syntes, han skulle prøve at se på, hvordan det er nu. Det er rigtigt, at jeg er i en anden situation nu. Det er bevidst, at hvis jeg skal have et forslag eller to igennem her, er jeg nødt til at finde ud af, om der er et flertal for det, og derfor kan det måske nok være noget lettere at udtale sig om en ting, når man ikke skal være lovgiver. Lad mig bare sige, at det er en form for indrømmelse.

Derimod må jeg sige om Fremskridtspartiets forslag, og det sagde jeg faktisk i indledningen, at jeg ikke mener, der er nogen mulighed for forlig med Fremskridtspartiet og da slet ikke med Dansk Folkeparti. De mener jo på alle områder noget helt andet og står nærmest her og truer Venstre og De Konservative, fordi de synes, det er så forfærdeligt, at de to partier kan tænke sig, at folk, der er her i landet og har ret til at være her, også skal have undervisning, arbejde og ophold. Det ligger altså uden for noget, jeg kan forstå, men det er nok heller ikke Dansk Folkepartis mening, at jeg skal forstå det.

Hr. Henrik Svane, hr. Bjørn Elmquist og andre har været inde på retssikkerheden, og jeg husker tydeligt udgangspunktet, da vi begyndte at tale om det her. Jeg husker også de udsagn, der var om, hvor hurtigt det skulle gå. Jeg må nok indrømme, at når jeg har hørt talerne her i dag, og der har været mange, er jeg overbevist om, at det ikke kommer til at gå så hurtigt, som i alt fald visse har sagt. Jeg er enig med dem, der siger, og det er også min egen ordfører, fru Dorte Bennedsen, at det nu må have en ordentlig behandling, at vi nu må have alle de spørgsmål, som de forskellige partier ville stille os, frem og tilfredsstillende besvaret. Når alt det er i orden, må vi til at træffe nogle politiske afgørelser, og dér appellerer jeg meget til, og det gjorde jeg også i mit første indlæg, at så mange som muligt medvirker.

Jeg er godt klar over, at det kan betyde, at alle må give lidt eller tage lidt, uden at jeg vil sige konkret hvor, for sådan er forlig jo, men det værste, der kunne tænkes, var, at lovforslagene ikke kommer igennem. Jeg holder selvfølgelig på, at lovforslagene er gode, som de er, og at hovedsigtet med begge lovforslag skal oprettholdes, men alligevel mener jeg, der er nogle

muligheder for at drøfte det her videre, og jeg mener også, at det, der har været nævnt, jeg tror mest fra SF's og Enhedslistens side, om repatriering og de måder, i alt fald hr. Søren Søndergaard var inde på, er noget, jeg måske endda er meget enig i, og jeg mener, vi skal have det taget op, men først når vi får det her færdigt.

Jeg tror, jeg vil standse her med at sige, at jeg faktisk synes, der har været en rimelig god stemning for begge forslag, og det har andre også fortalt mig at de syntes, så det ville være mærkeligt, at vi ikke skulle kunne få vedtaget de to forslag. Jeg går i alt fald på regeringens vegne ind i de forhandlinger, der skal være, efter at spørgsmålene er besvaret, og efter at man har fået alt det frem, som man gerne vil have frem, og jeg håber, at der derefter kan træffes et par fornuftige beslutninger om de to lovforslag, som jeg på regeringens vegne har fremsat, og som er blevet meget grundigt debatteret her.

#### **Tom Behnke (FP):**

Der var lige en enkelt ting, jeg glemte. Jeg havde egentlig noteret mig den allerede første gang, ministeren var oppe i dag, fordi ministeren slår ud med armene og spørger, hvordan vi skal få udlændingene fordelt, hvis ikke vi gennemfører ministerens forslag om, at vi skal tvinge kommunerne til at tage et vist antal.

Jeg vil da godt tilføje ministeren en idé. Det kan være, ministeren ikke har tænkt over det, men her er så en idé, som jeg tror vil leve op til både kommunernes og Folketingets ønsker: Simpelt hen at lade det være op til den enkelte kommunalbestyrelse at have lov til at sige fra, sige: Nu mener vi ikke, vi har kapacitet til at integrere flere udlændinge i vores kommune. Det kan endda være, kommunen siger, at i hvert fald blot for en periode vil den godt lige holde en pause.

Se, på den måde vil man så tydeligt få at vide, hvilke kommuner der ikke vil være i stand til at tage flere udlændinge ind her og nu.

Så ved jeg godt, der er en teoretisk mulighed for, at alle kommuner i hele Danmark sagde, at nu kunne de ikke tage flere, men det ville jo så bare være et kraftigt signal til regeringen om at få gjort noget ved tingene.

#### **Pia Kjærsgaard (DF):**

Det var jo ikke mange svar, vi fik fra indenrigsministeren i det meget korte svarindlæg efter

denne meget, meget lange debat, men der er i hvert fald nogle ting, som jeg ikke synes ministeren skal slippe for at svare på. Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren oplyse, om der overhovedet er nogen tilfælde, hvor en udlænding skal udvises. Det blev omtalt, at kriminelle udlændinge kunne udvises, men når man kigger under småjusteringer i denne tottrinsfuser, som disse forslag er, kunne jeg godt tænke mig at høre, hvor det står.

§ 26 affattes således: »Ved afgørelsen om udvisning skal der tages hensyn til, om udvisningen må antages at virke særlig belastende, navnlig på grund af . . .«, og så er der syv forskellige forhold, som ministeren forhåbentlig kender.

Jeg vil faktisk hellere bede ministeren om at oplyse mig om, hvorvidt der overhovedet er nogen forhold, der gør, at en udlænding kan udvises. Det havde faktisk været nemmere at skrive end alle de her forbehold, for det er jo utrolig mange ting, der gør, at en udlænding alligevel ikke skal kunne udvises.

Så vil jeg også godt høre lidt mere om familiesammenføring, for det er jo, som ministeren garanteret ved, noget, som plager den danske befolkning, at familiesammenføringstallet er så højt hvert evig eneste år. Hvor mange drejer det sig om? Kan vi ikke få det ført til bogen? Hvor mange drejer det sig egentlig om, når ministeren nu i forslaget skriver, at der skal strammes på kravet, og at det betyder, at forældre over 60 år ikke længere kan blive familiesammenført?

Jeg synes også, at i hele afsnittet om menneskesmugling mangler altså også en definition på, hvad der menes med skærpende omstændigheder. Har man smuglet, eller har man ikke smuglet mennesker? Er det ikke skærpende omstændigheder, at man bryder landets love?

Der er simpelt hen så mange gummiparagraffer og elastikker i det her forslag, som ministeren har fremsat, at det ikke er værd at have med at gøre. Det er så sørgeligt, og jeg savner altså, at ministeren kommer op og forklarer lidt mere om de her småjusteringer. Jeg synes ikke bare, at det skal stå i forslaget. Jeg synes også, det skal siges fra Folketingets talerstol af ministeren. Det er desværre så få mennesker, der læser lovforslag, og det er også nok meget få mennesker, der læser Folketingets forhandlinger, men af hensyn til historieskrivningen synes jeg, at ministeren bør uddybe, hvad det her egentlig drejer sig om.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (for forslagene til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling.

### **Afstemning**

#### **Formanden:**

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

### **Møddeliser fra formanden**

#### **Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 23. januar 1998, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.58